

Yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 30 • SAYI: 353 • TEMMUZ 2017

KONYA OVASI PROJESİ'NİN (KOP) KONYA'YA VE BÖLGEYE KAZANDIRDIKLARI

GİRİŞİM SERMAYESİ
ANADOLU'DA BULUŞTU

"DİRENİŞ KARATAY" FİLMİ TÜYAP
FUAR MERKEZİNDE TANITILDI

BES'İN DERİNLEMESİNE
İNCELENMESİ

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİNİN
EKONOMİK ETKİLERİ

KOSGEB'DEN BİRLEŞEN İŞLETMELERE
**1.500.000 TL'YE
KADAR DESTEK**

ÜYELERİMİZE ÖZEL E-TİCARET

SİTELERİNE ÜYELİKTE

% 80
DEVLET
DESTEĞİ

DETAYLI BİLGİ İÇİN:
www.kto.org.tr
adresini inceleyiniz.

Sayın Üyemiz;

Ekonomi Bakanlığının 2011/1 Sayılı Araştırma ve Pazara Giriş Desteği uyarınca, e-ticaret sitelerine üyelik giderleri, işbirliği kuruluşlarının kendi üyesi şirketleri, toplu olarak Bakanlık tarafından onay verilen e-ticaret sitelerine üye yapmaları halinde %80 oranında desteklenmektedir. Konya Ticaret Odası olarak Bakanlığın bu desteğinden üyelerimizin faydalanması konusunda çalışma yapmaktayız. Bu destek sayesinde siz üyelerimizin B2B sitelerine üyelikte ödeyeceğiniz ücret %20 oranında olacaktır.

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

İHRACATÇI FİRMA REHBERİ

"dünya ticaretine açılan pencere"

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
DIŞ TİCARET SERVİSİ

www.kto.org.tr/disticaret

/konyato

@konyato

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

BAŞLARKEN

2013 Mayıs ayında Gezi parkı ile başlayan, 17/25 Aralık yargı darbesi girişimi, MİT turlarının durdurulması, Kobani olayları ve şiddetli terör eylemleriyle devam eden karanlık yapıların Türkiye siyasetini dizayn girişimlerinin son ihanet zinciri darbe kalkışması olmuştur. 15 Temmuz 2016 gecesi, devlete silah doğrultan, millete kurşun yağdıran, Gazi Meclis'i bombalayan tarihte eşi benzeri görülmemiş bir ihanete hep beraber şahit olduk. 783 bin kilometrekare vatan toprağında birlik ve beraberlik içinde yaşama iradesi gösteren tüm vatandaşlarımızın geleceğine kasteden hain teröre karşı her zaman dik durduk. Halkın iradesiyle seçilmiş meşru Cumhurbaşkanına, Hükümete ve Meclise karşı girişilen darbe teşebbüsü milletimizin göğsüne çarparak durmuştur ve bir adım dahi ileri gidememiştir. Darbecilerin silahları karşısında kahramanca direnen milletimizin azim ve cesaretiyle gurur duyuyoruz. Tüm Türkiye darbe girişimi karşısında vatani ve devleti için bir olmuş, beraber olmuş tek ses, tek yürek tüm dünyaya kararlılığını göstermiştir. Konya Ticaret Odası Meclisi olarak, girişime karşı devletimizin yanında olduğumuzu, askeri üniforma içine gizlenen FETÖ mensubu teröristlerle mücadelenin kararlılıkla devam etmesi için tüm gücümüzle destek vereceğimizi her zaman ifade ettik. Ahilik ahlakıyla yetişen, kardeşlik hukuku ile birbirine bağlı olan müteşebbisler olarak bir yandan birliğimize, kardeşliğimize ve demokrasimize karşı olanların karşısında dikilmeye bir yandan da ülkemiz ve milletimiz için daha büyük bir azimle çalışmaya devam edecek ve Türkiye'yi büyük hedeflerine taşıyacağız. Bu vesile ile hain kalkışmada şehit olan kahraman vatan evlatlarımıza Allah'tan rahmet diliyoruz. Gazilerimize en kalbi duygularımızla minnetlerimizi sunuyoruz. Allah, ülkemize ve milletimize bir

daha böyle acılar yaşatmasın. Darbe girişiminin son bir yılda ekonomiyetkilerini değerlendirsek; Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) darbe girişimi sonrası makroekonomi göstergelerinde yaşanan negatif gelişmeler, Türkiye ekonomisine duyulan güven ve atılan adımlar sayesinde çok kısa sürede toparlanarak ibreyi yeniden pozitifte çevirdi. FETÖ'nün darbe girişiminin gerçekleştiği 2016 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 1,8 daralan Türkiye ekonomisi, bu büyük şoka ve bazı uluslararası kuruluşların negatif değerlendirmelerine rağmen hızla toparlanarak yılın son çeyreğinde yüzde 3,5 büyüdü. Böylelikle ekonomi 2016'nın tamamında ortalama yüzde 2,9 büyüme performansı gösterdi. Türkiye ekonomisi, bu yılın ilk çeyreğinde ise beklentilerin üzerine çıkarak yüzde 5 büyüdü. Üretim yöntemiyle gayrisafi yurt içi hâsıla tahmini ise aynı dönemde cari fiyatlarla yüzde 14,3 yükselerek 641 milyar 584 milyon liraya çıktı. Söz konusu dönemde iç pazarda oluşan iniş-çıkışlar, yurt dışı ile gerçekleşen ekonomik faaliyetlerde de benzer şekilde kendini gösterdi. Terör örgütleri ve uzantıları tarafından Türkiye ekonomisine ilişkin yurt dışında yürütülen algı operasyonu da başarısızlıkla sonuçlandı. Darbe girişiminin yaşandığı temmuzda bir önceki aya göre yüzde 24 gerileyen dış ticaret hacmi, ağustosta yüzde 16'lık artış ile yeniden toparlandı. Geçen yıl temmuzda bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11,5 gerileyen ihracat, ağustosta yüzde 7,4 arttı. Geçen seneyi dalgalı bir seyir ile tamamlayan ihracat rakamları 2017 yılına yüzde 17,9 artış ile başladı. Şubatta yüzde 2,2 düşen ihracat mayıs ayına kadar yükselişine devam etti ve yılın ilk 5 ayında 64,3 milyar doları geçti. Türkiye'deki işsizlik oranı ise geçen sene nisandan itibaren artış gösterdi, artış darbe girişiminin yaşandığı tem-

muzda da devam etti ve yüzde 10,7'ye çıktı. Bu yıl ocak ayına kadar yükselişini sürdüren işsizlik oranları yüzde 13'e ulaştı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın şubat ayının başında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin (TOBB) Ekonomi Şurası'nda yaptığı "istihdam çağrısı", reel sektörün bu çağrıya verdiği destek ve bu seferberlik kapsamında hükümet tarafından alınan tedbir ve desteklerle işsizlik oranları düşüşe geçti. Şubatta yüzde 12,6'ya gerileyen işsizlik rakamları istihdam seferberliğinin etkisiyle Martta 0,9 puan düşüşle yüzde 11,7 olarak gerçekleşti. Konya olarak değerlendirecek olursak ihracatımız 2017'nin ilk yarısında artışa geçti. Konya 2016 yılının tamamında 1,333 milyar dolar ihracat yaptı. Konya'nın ihracatı yıllık olarak %1,46 geriledi. Yılın ilk yarısında aylık olarak ihracat artış trendi yakalayan ve bu dönemde Türkiye ortalamasının aksine pozitif artış rakamlarına ulaşan Konya, yılın ikinci yarısından itibaren istenilen artışı gösterememiştir. Burada darbe girişiminin büyük etkisi olmuştur. 2017 ile birlikte yeniden artışa geçen Konya 2017 ilk yarısında olumlu bir performans göstermiştir. Türkiye'nin Haziran ayında ihracatı yüzde 1,8 artışla 12,1 milyar dolar olurken, Konya'nın ihracatı ise yüzde 4. 5 artış ile 126.9 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu rakamlara göre Konya il bazında genel ihracattaki payı % 1.05 ile 12. sırada yer almaktadır. Konya'nın 2017 yılı ilk altı aylık ihracat rakamı 763.6. milyon dolar olmuştur. 2017 yılı ilk altı aylık rakamı, 2016 yılı ilk altı aylık rakamı göre %11,07 artış göstermiştir. Son 6 aydır ihracat artışını devam ettiren Konya, Ocak ayında 115 milyon dolar, Şubat ayında 122 milyon dolar, Mart ayında 137 milyon dolar, Nisan ayında 129 milyon dolar, Mayıs ayında da 136 milyon dolar, Haziran ayında ise 126.9 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir.

Selçuk ÖZTÜRK
KTO Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

İÇİNDEKİLER

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M.Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM

ÇİZGİ MEDYA

Mehmet ÇAKIR

www.cizgimedya.net • cizgimedyakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-CİLT

Anadolu Ofset – Niyazi GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 • Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) • 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 34796

DAĞITIM

EKİN Kurye Dağıtım Ltd. Şti.
0332 236 36 12
ekinkurye@hotmail.com • www.ekindagitim.com

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli, Aylık

Ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtmek sureti ile kullanılabilir. Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlanmasın veya yayınlanmasın iade edilmez.

Basım Tarihi: Ağustos/2017

YAYIN KURULU

Fehmi ADAM

Murat KOYUNCU

Mustafa ÇALIŞ

Ahmet ŞANLI

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No.1 Selçuklu-KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 • Faks: 0332 353 05 46

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ

Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Bayram SADE
Prof. Dr. Çağatay ÜNÜSAN
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Yrd. Doç. Dr. Hasan ÖZÖNDER
Yrd. Doç. Dr. Aziz AYVA

KONYA OVASI PROJESİ'NİN (KOP) KONYA'YA VE BÖLGEYE KAZANDIRDIKLARI

“GÜCÜMÜZ MİLLİ İRADE,
HEDEF BÜYÜK TÜRKİYE”

GİRİŞİM SERMAYESİ
ANADOLU'DA BULUŞTU

“DİRENİŞ KARATAY”
TANITILDI

BWALYA LYAPA NONDO
ODAMIZI ZİYARET ETTİ

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİNİN
EKONOMİK ETKİLERİ

ÜRETİM REFORM PAKETİ
HAYATA GEÇİYOR

BİREYSEL EMEKLİLİK FONU EKSENİNDE BES'İN İNCELENMESİ

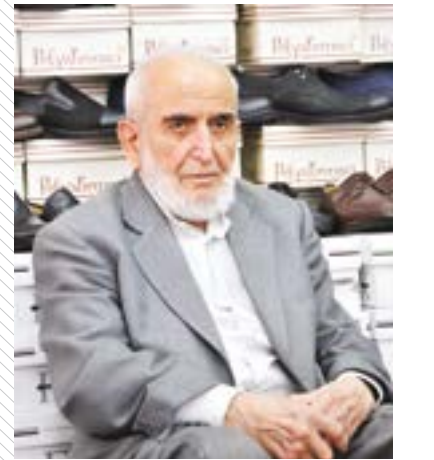
KOSGEB'DEN 1.500.000 TL'YE
KADAR DESTEK

ANONİM ŞİRKETLERDE
AZINLIK HAKLARI

“SELÇUKLU'YA VE TARİHE ÖDENECEK BİR VEFA BORCUDUR”

TARİHİ BEDESTENDE
73 SENELİK ESNAF

ÜLKE PANORAMA
ARNAVUTLUK

ÜÇÜNCÜ GÖZÜM GÖRME ENGELLİLER
İÇİN DESTEK CİHAZI

KONYA İŞ DÜNYASINDAN 15 TEMMUZ BİLDİRİSİ

“GÜCÜMÜZ MİLLİ İRADE, HEDEF BÜYÜK TÜRKİYE”

Konya iş dünyasını temsil eden sivil toplum kuruluşları 15 Temmuz’un yıl dönümünde özel gündemle toplanarak darbe girişiminin birinci yılı nedeniyle ortak bildiri açıkladı.

Konya iş dünyasını temsil eden sivil toplum kuruluşları 15 Temmuz’un yıl dönümünde özel gündemle toplanarak darbe girişiminin birinci yılı nedeniyle ortak bildiri açıkladı.

Türkiye’nin sivil toplumunu temsil eden; Türkiye-AB Karma İstişare Komitesi Türkiye kanadı olan; Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN), HAK- İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (Türkiye KAMU-SEN) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile aynı anda Konya iş dünyasını temsil eden kurumlar olarak bu ortak açıklamayı yaptıklarını belirten KTO Başkanı Selçuk Öztürk şunları söyledi “Darbe girişiminin ilk günü yine bu salonda tek yürek, tek ses bir ve beraberdik. Bugün de Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası, Konya Sanayi Odası, MÜSİAD Konya Şubesi, ASKON Konya Şubesi, DERSİAD Konya Şubesi, SELSİAD, TÜMSİAD Konya Şubesi, Konya Girişimci İş Adamları Vakfı, İpekyolu Sanayici ve İş Adamları Derneği, KOMÜT, KONTİMDER, Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Konya Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası, Konya Sivil Toplum Kuruluşları Platformu, Konya Platformu Derneği, Meram Ziraat Odaları Birliği, HAK-İŞ, MEMUR-SEN,

TÜRK-İŞ, KAMU-SEN olarak ortak açıklamamızı birlikte yaparak şehrimizin kararlı duruşunu bir kez daha gösteriyoruz. **Değerli Basın Mensupları,** Tarihimizin en zor günlerinden biri olan 15 Temmuz’un yıldönümüne giriyoruz. İki hafta boyunca farklı etkinliklerle, ülkemizin tamamında 15 Temmuz ruhunu canlı tutacağız. 15 Temmuz’u unutmayacağız, unutturmayacağız. **Türkiye için bir milat olduğuna inandığımız 15 Temmuz,** darbenin ötesinde bir işgal girişimiydi. 15 Temmuz, İstiklal Harbinden bu yana ülkemizin karşılaştığı en büyük tehlikeydi. O gece Fetullahçı terör örgütü, “devleti” ele geçirmeye, milleti tahakküm altına almaya kalkıştı. Darbe girişiminin asıl amacı; ülkemizi tarihimize de görülmemiş bir kaosa sürüklemek, kardeş kavgası başlatmak ve Türkiye’yi iç savaş ortamına sokmaktır. Darbe teşebbüsünün nihai amacı; Türkiye Cumhuriyetini bir daha ayağa kalkamayacak duruma düşürmekti. **Allah’a şükürler olsun Milletimiz, cesareti ve feraseti ile bu belayı, bu fitneyi durdurdu.**

Milletimiz demokrasimize ve özgürlüğümüze kasteden bu saldırı karşısında dik durdu, canı pahasına değerlerini savundu. Bu masadaki kuruluşlarının tamamı da, ilk andan itibaren, devletimizin ve milletimizin yanında yer aldı. Başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Gazi Meclisimiz, Başbakanımız, siyasi partilerimiz, milletimiz, sivil toplum kuruluşlarımız ve medyamızın kararlı duruşuyla bir destan yazdık. Haince planlanmış darbe girişimini savuşturan milletimizin önünde saygıyla eğiliyoruz. **15 Temmuz’da Türkiye, en zor demokrasi sınavını büyük başarıyla vermiştir.** Demokrasimizin, hiçbir kaba kuvvete teslim olmayacak kadar güçlü olduğunu herkese gösterdik. Milletimiz darbeye karşı durarak şunu açık şekilde ilan etmiştir. “Türkiye Cumhuriyeti devletini Milletin iradesi dışında hiçbir güç yönetemez.” Bu, dünyaya örnek olacak bir tavidir. Elbette bunun için büyük bir bedel ödedik.

Darbe girişimine karşı verdiğimiz bu mücadelede, 250 vatandaşımız şehit oldu.

2301 vatandaşımız gazi oldu. Şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyoruz. Gazilerimizi şükranla anıyoruz. Milletimiz onları daima minnetle ve rahmetle anacaktır. Dünyada çok az millet bu bedeli ödeyebilir.

Bir daha böyle hain girişimlerin yaşanmaması için FETÖ ile mücadele her alanda etkin ve kararlı şekilde sürdürülmelidir.

Yargı kurumları, darbecilere ve onların destekçilerine hak ettikleri en ağır cezayı vermeli, milletimizin vicdanını rahatlatmalıdır.

En az 15 Temmuz kadar, darbe girişiminden sonrası da, ülkemiz açısından zorlu bir süreç oldu.

Darbe girişimi sonrası toplum büyük bir travma yaşadı.

FETÖ, yalan haberlerle yurt dışında ülkemiz aleyhine karalama kampanyaları yürüttü.

Ekonomimiz de bu saldırıdan olumsuz etkilendi.

Allah’a şükür, birlik ve beraberliğimiz sayesinde bunların hepsini de kısa sürede atlattık.

Hükümetimizin bizlerle istişare içinde aldığı önlem ve yaptığı reformlarla hızla toparlandık.

Daha darbe girişiminin üzerinden bir yıl geçmeden ekonomide yüzde 5’lik büyümeyi yakaladık.

İstihdam rekorları kırdık. Bu yılın ilk altı ayında tam 1 milyon 200 bin insanımıza yeni istihdam sağladık.

İhracatımızı rekor düzeyde arttırmaya başladık.

Yabancı yatırımcıların güvenini yenisinden kazandık.

Çok açık ifade ediyoruz ki, Türkiye

dünyanın en zor stres testinden başarıyla çıkmıştır.

Emin olun bizim son bir yılda yaşadıklarımızı başka bir ülke yaşasaydı bir daha ayağa kalkamazdı.

Ama biz dimdik ayaktaız.

Böyle bir coğrafyada, en zor koşullar altında hiç kimsenin yapamayacağını yaptık.

Ama rehavete kapılmayacağız.

Yapacak daha çok işimiz, büyük hedeflerimiz var.

15 Temmuz sonrası toparlanma sürecini tamamladık.

Şimdi yeni bir atılım sürecini başlatmamız gerekiyor.

Ayağımızdaki prangayı çözdük, şimdi koşma zamanı.

Büyümede, istihdamda, ihracatta yeni rekorlar kırmalıyız.

Vatandaşlarımızın refah seviyesini daha da arttırmalı, demokratik kazanımlarımızı güçlendirerek ileriye taşımalıyız.

Bütün bunlar için ortak akılla ve istişare içinde, yeni bir reform süreci başlatmalıyız.

Buradan yurt dışındaki dostlarımıza da sesleniyoruz.

Aldığı yaraları saran milletimiz, bu

büyük demokrasi sınavının birinci yılında bütün dostlarını yanında görmeyi arzulamaktadır.

Dostlarımızı iftira kampanyalarına değil, gerçeklere kulak vermeye, buna göre tavır almaya davet ediyoruz.

FETÖ ile mücadelede dost ve müttefik devletlerin de desteklerini bekliyoruz.

Kaynağı ne olursa olsun darbe ve terör bir insanlık suçudur. Ancak birlikte çalışırsak daha iyi bir gelecek inşa edebiliriz.

Bizler ülkemiz ve milletimiz için şimdi daha büyük bir azimle çalışacak ve Türkiye’yi büyük hedeflerine taşıyacağız.

Üzerine basarak bir kez daha ifade ediyoruz: Türkiye’nin sivil toplumu olarak, 15 Temmuz’u asla unutmaya-çağız, unutturmayacağız.

Ülkemizin geleceğini inşa ederken yaşadıklarımızdan aldığımız dersler bize ışık olacak.

Biz bu ülkenin geleceğinden umutlu- yuz.

Gücümüz milli irade, hedefimiz büyük Türkiye.

Hepinizi saygıyla selamlıyoruz.”

GİRİŞİM SERMAYESİ ANADOLU'DA BULUŞTU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği öncülüğünde Konya Ticaret Odası, Ticaret Borsası ve Sanayi Odası işbirliğiyle Girişim Sermayesi Anadolu Buluşmaları programı düzenlendi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği öncülüğünde Konya Ticaret Odası, Ticaret Borsası ve Sanayi Odası işbirliğiyle düzenlenen Girişim Sermayesi Anadolu Buluşmaları programı Dedeman otelde yapıldı. Düzenlenen programa AK Parti Milletvekili Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya Altunyaldız, Cumhurbaşkanlığı Ekonomi İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Başkanı Hakan Yurdakul, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik ve Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü, TOBB Girişim Sermayesi Meclis Başkanı Göktekin Dinçerler ve çok sayıda sanayici katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik; “30 yıl içerisinde dünya nüfusuna 3 milyar insan daha katılacak. Ve gelişmekte olan ülkelerde, daha fazla aile ‘Orta Sınıf’a ulaştıkları için de daha iyi

beslenme çabası içinde olacaktır. Bu durumda kaynakların yeniden gözden geçirilmesi, girişimcilerin tarım ve gıda sektörüne kaydırılması gündeme gelmektedir. Tarım ve gıda tüm dünya için önemini gittikçe artırmaktadır. Bir tarım ülkesi olduğumuz hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir. Sektörün sorunları ve geleceği, aynı zamanda ülkemizin de geleceği ve sorunlarıdır. İSO’nun geçtiğimiz günlerde açıkladığı ilk 500 listesindeki Konyalı 9 firmadan 7 tanesinin tarım ve tarıma dayalı sanayi kuruluşu olması, Konya ekonomisinde tarımın ne kadar hayati bir sektör olduğunu göstermektedir. Türkiye’de tarım ve gıda sektörüne yönelik ilgi arttıkça, girişimcilere de ihtiyaç olacaktır.” diye konuştu. Daha sonra konuşan Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü, “Konya, özellikle son 20 yılda üretimde, ihracatta önemli başarılar elde etmiş, yeni organize sanayi bölgeleri ve küçüklü büyüklü sanayi dö-

nemde 1 milyar doların üzerinde fonun yatırıma dönüşeceği talebi var. Bu rakam 2 milyar dolara da çıkabilir. Çünkü Türkiye pazarı büyüyen ve gelişen bir pazar, küresel entegrasyona açık, liberal bir pazar ve küresel yatırımcılar açısından da son derece elverişli kazanç ve gelecek vad ediyor. Anadolu’da ki işletmelerimiz mutlaka bu yapıya entegre olmalı ve işbirliğine girmelidir. Anadolu sanayisinin, Türkiye’nin yeni taşıyıcı kolunu olmaya hazırlandığını belirten Kütükcü, “Türkiye’de özellikle de son 15 yılda ulaştırma ve enerji altyapısına ve aynı zamanda insan kaynağına yapılan yatırımlarla birlikte Anadolu kentlerinin potansiyeli ortaya çıktı. Anadolu’yu Türkiye’nin yeni taşıyıcı kolunu haline getirebiliriz” dedi.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ise, “Türkiye; tarihi, gelenekleri, insan potansiyeli, genç nüfusu, gelişim becerisi ve üretim gücüyle önemli bir ülke. Hepimiz bununla da gurur duyuyoruz. Bu ülkenin vatandaşları olarak, ülkemizin dünya üzerinde hak ettiği yere tekrar gelmesinin hepimizin ortak ideali ve inancı olduğunu iyi biliyoruz. Yeni ve güçlü Türkiye için devletimizle, özel sektörümüzle, üniversitelerimizle, sivil toplumumuzla var gücümüzle çalışıyoruz. Hedefimiz; güzel ülkemizi; ekonomisiyle, yatırımlarıyla “küresel bir marka” haline getirebilmek, Yeni Türkiye imajı oluşturabilmek. Türkiye’nin artık eski Türkiye olmadığını tüm dünya kabul etmiş durumdadır. Siyasi, sosyal ve ekonomik olarak çok büyük bir değişim içerisindeyiz. Bugün 150 milyar dolar seviyelerinde ihracatımız var. 2016 yılında tüm dünya ülkeleri daralma yaşarken Türkiye her şeye rağmen yüzde 3 civarında büyüme ile dünya çapında bir başarı yakaladı. Refah seviyemiz yükselerek AB ülkelerine yaklaşmaktadır” diye konuştu. Öztürk, Programın Konya’da düzenlenmesinde büyük katkısı olan TOBB Başkanımız Rifat Hisarcıklıoğlu’na da ayrıca şükranlarını sunuyorum diyerek sözlerine devam etti. Cumhurbaşkanlığı Ekonomi İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Başkanı Hakan Yurdakul’da 15 temmuz gecesi yaşanan ihanete Türk toplumunun en güzel cevabı verdiğini belirterek “Top-

lumumuz dinamik ve girişimci bir ruha sahip ülkesine vatanına sahip çıkan bir yapıyla sahip. Bugün düzenlediğimiz bu toplantı ile de ülkemizin daha ileriye nasıl götüreceğiz. Ekonomik yapımızı daha güçlü hali nasıl getireceğiz. Bunları konuşarak girişim sermayesini anlatacağız.” dedi.

Daha sonra AK Parti Milletvekili Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya Altunyaldız, “Konya ekonomisi Türkiye için büyük önem taşıyor. Konya’da bulunan sanayi tesisleri istihdama başarılı katkı sağlıyor. Tarım sektörünün de istihdama sağladığı katkı yadığanamaz. Hükümet olarak da tarıma olan desteğimiz giderek artacak. Bu toplantının Konya tarımına fayda getirmesini temenni ediyorum” şeklinde konuştu. Programın ilerleyen bölümlerinde Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı’ndan Cüneyt Selçuk ile Türkiye Girişim Sermayesi Meclisi Başkanı ve Turkven Yöneticisi Göktekin Dinçerler, Uluslararası Doğrudan Yatırımlar ve Girişim Sermayesi Sektör Tanıtımını yaptı. Toplantı, Girişim Sermayesi Fonlarının Yatırım Öncelikleri Paneli ve yatırım almakla ilgilenen ve girişim sermayesi fonlarıyla ilgili daha kapsamlı bilgi sahibi olmak isteyen şirket temsilcileri ile, Girişim Sermayesi Danışmanlık Şirketi Turkven, İş Girişim Sermayesi, Mediterra Capital, Globaltürk Capital, The Abraaj Group, Earlybird Venture Capital fon yöneticileriyle birebir görüşme yapılmasıyla sona erdi.

“DİRENİŞ KARATAY”

FİLMİ TÜYAP FUAR MERKEZİNDE TANITILDI

KTO TÜYAP Fuar Merkezinde “DİRENİŞ KARATAY” filminde rol alacak kadro ile birlikte basın toplantısı düzenlendi. Toplantıda KTO Başkanı Selçuk Öztürk film yapımcıları ve oyuncularını filmi değerlendirdi filmle ilgili merak edilen soruları yanıtladı.

Çekimleri Konya’da kurulan özel platoda başlayan, 2018 Şubat ayında vizyona girmesi planlanan, Selçuklu Devletini yıkmak için yola çıkan Moğollar ile devleti korumak için savaşan Celalettin Karatay ve Ahi Evran’ı konu alan “Direnış Karatay” filmi, düzenlenen basın toplantısıyla tanıtıldı. Filmde, Celalettin Karatay’ı ünlü oyuncu Mehmet Aslantuğ, Ahi Evran karakterini ise Fikret Kuşkan canlandıracak.

KTO TÜYAP Fuar alanındaki basın toplantısına, filmin yapımını üstlenen Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi adına KTO Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, filmin Genel Yönetmeni Serdar Akar, Yönetmen Selahattin Sancaklı, Yapımcı Ertuğrul Fındık, filmin Senarist ve Yapımcısı Selman Kayabaşı ve oyuncu kadrosu katıldı.

Basın toplantısında konuşan Konya

Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, “Filmin çekimlerine başlandı. Biz sadece bir sinema filmi yapmayacağız. O dönemi anlatan çok özel bir platoyu ülkemize kazandırmış olacağız. Bu çalışma herkese örnek olur diye düşünüyorum. Bu bize ecdadın bir mirasıdır. Bu mirası devralan kişiler bizim yaptığımızdan çok daha iyisini yapacaklardır. Tarihimiz adına önemli bir çalışmaya imza atacağız” şeklinde konuştu. TÜYAP Fuar alanının yanında büyük bir plato kurduklarını aktaran Öztürk, “O dönemi anlatan başka yeni yapımlara ev sahipliği yapacak, dünya standartlarının üzerinde bir platoyu da ülkemize ve şehrimize kazandırdık. Umuyoruz bu çalışma herkese iyi örnek olur.” ifadesini kullandı. Çekimleri yaklaşık olarak 1 ay sürecek olan filmin 2018 Şubat ayında vizyona girmesi planlanıyor.

Film Senaristliğini yapan Selman Kaya-

başı, “Çok özel bir çalışma gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Alanında örnek teşkil edecek bir film olacak” sözlerini kullandı.

Filmin yapımcısı Ertuğrul Fındık da Ahi Evran’la birlikte bir direniş örgütleyerek, 13. yüzyılın Moğol baskını engelleyen Celalettin Karatay’ın hayatından yola çıkarak Anadolu Selçuklu Devleti’nin son dönemini anlatacaklarını söyledi.

Yapımcı Ertuğrul Fındık, “Çekimlerimiz bu hafta başladı. 1 ay içerisinde çekimleri tamamlamayı hedefliyoruz” ifadesini kullandı. Filmin yapımcılığını KTO Karatay Üniversitesi üstleniyor.

Celalettin Karatay’ı canlandıracak Mehmet Aslantuğ ise kendisine bir gazeteci tarafından yöneltilen, “Dönemi iyi anlayabilmek ve yansıtabilmek için kaynakları incelediniz mi?” sorusu üzerine, çeşitli kitapları incelediğini, bunlardan birinin de Selman Kayabaşı’nın yazdığı

‘Direnış Karatay’ kitabı olduğunu dile getirdi. 2018’de vizyona girecek filmin müzikleri, Kırgız ve Kazak müzisyenlerin katkılarıyla icra edilecek.

Filmin Senaristi Selman Kayabaşı, Yapımcısı ise Ertuğrul Fındık. Genel Yönetmen koltuğunda Serdar Akar, Yönetmen koltuğunda ise Selahattin Sancaklı oturuyor. Filmin Tarih Danışmanlığını Prof. Dr. İlber Ortaylı yapıyor. Moda Danışmanı Zeynep Kartal, Genel Sanat Yönetmeni Yavuz Fazlıoğlu. Filmde Karatay karakterini Mehmet Aslantuğ canlandırırken, Ahi Evran’ı Fikret Kuşkan, Kutay karakterini Alperen Duymaz, Noyan karakterini Yurdaer Okur, Türkan karakterini Burcu Özberk, İsfaham karakterini Tuğrul Tülek, Börke karakterini Nik Xhelilaj, Alpdoğan karakterini Bahadır Yenişehirlioğlu, Fatma Bacı karakterini Nefise Karatay, Sultan Gıyaseddin karakterini Ali Buhara Mete ve Olcayto karakterini Volkan Keskin canlandırıyor.

KONYA SAĞLIK TURİZMİNDEN DAHA FAZLA PAY ALACAK

Türkiye Sağlık Turizmi Federasyonu (TURSAF) 2. Olağan Toplantısı'nı Konya'da düzenledi. Toplantıya Türkiye Sağlık Turizmi Federasyonu Başkanı Dr. Tevfik Yazan, Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, İl Sağlık Müdürü Yrd. Doç. Dr. Hasan Küçükkendirci, İl Kültür Müdürü Abdülsettar Yazar, Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreteri Prof. Dr. Mehmet Koç, Konya Tabip Odası Başkanı Dr. Seyit Karaca, Konya Sağlık Turizmi Derneği Başkanı Dr. Mehmet Portakal ile çok sayıda bürokrat ve davetli katıldı.

İki gün süren toplantıda ekim ayı içerisinde yapılması planlanan 300'ü yabancı toplamda yaklaşık 600 kişilik heyetin katılacağı İslam Ülkeleri Sağlık Turizmi Konseyi hakkında yol haritası çizildi. Konya Sağlık Turizmi Derneği'nin ev sahipliğinde de çalıştay düzenlendi. Çalıştay'ın açılış konuşmasını yapan Türkiye Sağlık Turizmi Federasyonu Başkanı Dr. Tevfik Yazan, "Ülkemiz, bulunduğu coğrafya itibarıyla son 15 yıl içerisinde devrim niteliğinde sağlıkta dönüşüm hamleleriyle geliyor. Senelik 100 milyar dolar bandına yaklaşan sadece sağlık turizmiyle ilgili bir harcama oluştu. Şehir hastaneleri ve özel hastaneler hızlı bir yenilenme içerisinde. Türkiye'nin sağlık turizminde hak ettiği payı almadığını düşünüyoruz ve harekete geçtik. Çalışmalarımızı yürütüyoruz" ifadelerini kullandı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'te Konya'nın sağlık turizmi açısından önemli bir potansiyeli olduğunu belirterek şunları söyledi; "Sağlık turizmi son yıllarda ülkemizin de hızla ilerlediği bir turizm çeşididir. Son zamanlarda dünyada sağlık turizmi gelirlerinin artması,

bu alanda kapasitesini geliştirmek isteyen ülkemizi de girişim yapmaya teşvik etmektedir. Ülkemizin sağlık turizminde önemli hedefi var." İfadelerini kullandı. Öztürk şöyle devam etti: "Konya da son yıllarda yapılan yeni ve modern hastaneler, inanç ve kültür turizmi turistinin yanında sağlık turizmi için gelenlerin sayısal olarak artması, ulaşım, konaklama, yeme-içme vb. turistik hizmetler açısından son yıllarda hızla gelişmesi, Konya hastanelerinin bilinirliğinin artması, hızlı tren ulaşım ağı ve hava yolu ulaşım imkânlarının olmasını sayabiliriz. Öztürk, Konya'nı sağlık turizminde iddialı bir şehir olduğunu belirterek şunları

söyledi: "Konya'ya baktığımızda; Konya inanç turizminin yanı sıra Kongre turizmi ve sağlık turizmi alanında da iddialı bir şehir. Kongre turizmi konusunda son yıllarda önemli çalışmalar yapıldı. İnanç turizmi ile ilgili zaten önemli bir potansiyelimiz var. Son yıllarda sağlık turizmi ile ilgili de ciddi çalışmalar yapıyor. Sağlık turizmindeki avantajlarına baktığımızda; Konya'nın üç üniversitesi ve bu üniversitelerinde yüksek kapasiteli üç tıp fakültesi ve bir adet eğitim ve araştırma hastanesi sağlık turizmine ve bu alandaki beşeri sermayeye büyük katkı sağlamaktadır." diyerek konuşmasını tamamladı. Konya Sağlık Turizmi Derneği Başkanı Dr. Mehmet Portakal'da, "Konya'da sağlık turizmi adına çok güzel işler yapılacağına inanıyoruz. Konya'da üniversitemiz ses getiren eserlere imza attular. Ülkemizdeki sağlık alanındaki gayretlerin yankısı oluyor. Özellikle gurbetçilerimiz gelirirken yanında hastasıyla birlikte geliyor. Türkiye'nin sağlık alanında birçok Avrupa ülkesinden hasta alabildiğini arşivlemeye başladık. Şehrimizin yöneticileri yaptıkları çalışmalarla bunu kanıtıyor. Sağlık turizmi alanında şehrimizin güzel işler yapacağına inanıyorum" şeklinde konuştu.

İHARACAT ARTIŞIMIZ SÜRÜYOR

Haziran'da 126.9 milyon dolar ihracat yapan Konya 2016 yılının aynı ayına göre ihracatını yüzde 4,5 oranında artırdı. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "Konya 2017 yılı başından bu yana ihracat artışını sürdürdü. Şehrimizin ihracatını yüzde 4,5 artıran tüccar ve sanayicilerimize teşekkür ediyor, tebrik ediyorum. 2017 yıl sonunda inşallah ihracat hedefimizi aşacağız." dedi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2017 yılı Haziran ayı ihracat verilerini açıkladı. İhracat rakamlarını değerlendiren Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk, "TİM'in açıkladığı verilerle göre Türkiye'nin Haziran ayında ihracatı yüzde 1,8 artışla 12,1 milyar dolar oldu. Konya'nın ihracatı ise yüzde 4,5 artış ile 126.9 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu rakamlara göre Konya il bazında genel ihracattaki payı % 1.05 ile 12. sırada yer almaktadır. Konya'nın 2017 yılı ilk altı aylık ihracat rakamı 763.6. milyon dolar olmuştur. 2017 yılı ilk altı aylık rakamı, 2016 yılı ilk altı aylık rakamı göre %11,07 artış göstermiştir. Son 6 aydır ihracat artışını devam ettiren Konya, Ocak ayında 115 milyon dolar, Şubat ayında 122 milyon dolar, Mart ayında 137 milyon dolar, Nisan ayında 129 milyon dolar, Mayıs ayında da

136 milyon dolar, Haziran ayında ise 126.9 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Türkiye genelinde ihracata baktığımızda; Ülkemizin dünya ticaretinden aldığı pay binde 8,9'dan binde 9'a çıktı. ABD'nin ithalatındaki payımız binde 3'ten binde 3,1'e yükseldi. AB'nin ithalatındaki payımız ise yüzde 1,28'den yüzde 1,29'a çıktı. Dolayısıyla 2017 yılı başından bu yana ihracatımızda artış yaşanması bizleri sevindirmektedir. İnşallah yıl sonuna kadar bu artış hem Konya'mızda hem de ülkemiz için rekor seviyelerde devam eder. Ve ihracatta istediğimiz hedefleri yakalınız. Konya Ticaret Odası olarak bizlerde Konya'mızın ihracatını artırmak amacı ile her yıl hedef ülke çalışmaları yapıyoruz. Büyükelçilikler ve ataşeliklerle görüşmeler, şehrimizde ve tespit ettiğimiz hedef ülkelerde (B2B)

gibi somut sonuçlar alınan toplantılar yapıyoruz. Özellikle ilimizin iddialı olduğu sektörlerde dış ticaretimizi daha çok artırabilmek için araştırmalar yapıyor bu araştırmaları yayın haline getiriyoruz. Son olarak ta Konya'nın önde gelen sekiz sektöründe yurtdışı tanınırlığının artırılması için Odamız tarafından farklı dillerde sektör raporları hazırlandı. Şehrimizin dış ticaret potansiyelini ortaya koyan bu kitapçıkları gelen yabancı ziyaretçilere veriyoruz. Ayrıca büyükelçiliklere gönderiyoruz ve olumlu dönüşler alıyoruz. Bu anlamda dünyada yaşanan olumsuz gelişmeler ve bazı pazarlardaki daralmalara rağmen gayret sarf ederek ihracatımızı artıran tüm tüccar ve sanayicilerimizi tekrar kutluyor, ülkemizin ihracatta istenilen hedeflere ulaşmasını temenni ediyorum." dedi.

29 EYLÜL 2017 TARİHİNE KADAR

YETKİ BELGESİ ALMAYAN FİRMALARA CEZAI İŞLEM UYGULANACAK

Konuya ilişkin yazılı bir açıklama yapan KTO Yetkilileri "Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği" 19.08.2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiğini belirterek Yönetmelik kapsamında çalışan organizatörlerden, acentelerden ve komisyonculuk yapanlardan henüz yetki belgesi almamış firmaların bir an önce yetki belgelerini almasını gerektiği duyurulmaktadır. 29.09.2017 tarihine kadar yetki belgelerini almayan kurum ve kuruluşların çalışmaları engellenecek olup, haklarında mevzuat kapsamında idari ve cezai işlem yapılacağını bildirdiler. Konya Ticaret Odası yetkililerinin konuya ilişkin açıklaması şöyle ;"Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yapılan her türlü demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde düzenin sağlanması; demiryolu altyapı işletmecileri,

demiryolu tren işletmecileri ile demiryolu taşımacılığı alanında organizatör, acente, komisyoncu, gar veya istasyon işletmecisi faaliyetinde bulunanların hizmet esasları, mali yeterlilik, mesleki yeterlik ve mesleki saygınlık şartlarının belirlenmesi, bu faaliyetlerde bulunanların; hakları, yetkileri, yükümlülükleri ve sorumluluklarının tespit edilmesi; yetkilendirilmesi ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan "Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği"nin 19.08.2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği bildirilmektedir.Söz konusu yönetmelik kapsamında, yürürlük tarihinden itibaren bahsi geçen bakanlık tarafından özel ve kamu sektör firmalarına yetki belgeleri verilmeye başlandığı belirtilmektedir. 01.01.2017 tarihinden

itibaren Türkiye demiryolu ulaştırma faaliyetlerinde serbestleşme döneminin fiilen başladığı vurgulanmaktadır. Yönetmelik kapsamında çalışan organizatörlerden, acentelerden ve komisyonculuk yapanlardan henüz yetki belgesi almamış firmaların bir an önce yetki belgelerini almasını gerektiği duyurulmaktadır. 29.09.2017 tarihine kadar yetki belgelerini almayan kurum ve kuruluşların çalışmaları engellenecek olup, haklarında mevzuat kapsamında idari ve cezai işlem yapılacağı bildirilmektedir. Demiryolu ulaştırma faaliyetlerinin istenen seviyeye gelmesi açısından yapılan düzenlemelere uygun davranılması, Demiryolu tren işletmecilik tren yetki belgesi olan kurum ve kuruluşların da bu hususlara dikkat etmelerinin önemli olduğu vurgulanmaktadır."

ZAMBIYA CUMHURİYETİ BÜYÜKELÇİLİĞİ MASLAHATGÜZARİ BWALYA LYAPA NONDO ODAMIZI ZİYARET ETTİ

Zambiya Cumhuriyeti Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Bwalya Lyapa NONDO ve beraberindeki heyet Konya ziyaretinde Odamızı gelerek bazı temaslarda bulundu. Nondo, Konya'nın Türkiye içinde en önemli ve stratejik şehirlerinden birisi olduğunu ifade ederek şunları söyledi:

“Konya Türkiye'nin en önemli şehridir. Burada tarım, sanayi, lojistik, yaşam gibi konularda Konya'nın önemini ve gelişmişliğini gösteriyor. Özellikle tarım ve tarım makineleri konusunda Konya'da görüşmeler yapmak ve firmalarla bağlantılar yapmak için geldik. Bu konuda Ticaret Odası'nında destek vereceğini ümit ediyoruz. Bir de bizde lisansını tamamlamış öğrencilerin Konya'da yüksek lisans eğitimi ve tamamlamasını arzu ediyoruz. Çünkü bizim

için geleceğin tarım ve bununla ilgili eğitimden geleceğini düşünüyoruz.” Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk ÖZTÜRK'de yapılacak B2B'ler ve iş görüşmelerinde yirmibin üyesiyle Konya Ticaret Odası'nın her zaman hazır olduğunu belirterek, tarım ve tarım makineleri sektörleri bakımından ziyaretçilerin doğru adreste olduklarını ifade etti.

TAYVAN'DA YATIRIM ve TİCARET FIRSATLARI SEMİNERİ KTO'DA YAPILDI

Tayvan ile Konya ticaretinin artırılmasına yönelik seminer KTO'da yapıldı. KTO KSO KTB ve MEVKA işbirliği ile gerçekleştirilen seminere MEVKA Genel Sekreteri Ahmet Akman, Tayvan Taipei Ankara Ekonomi ve Kültür Misyonu Direktörü Philip Juan-Pai FAN ve Tayvan ile ticari işbirliği yapan ve yapmayı düşünen firma yetkilileri katıldı.

Mevlana Kalkınma Ajansı Öncülüğünde gerçekleştirilen etkinlikte Tayvan Türkiye ve Konya ticari ilişkileri masaya yatırıldı. Tayvan'daki endüstri kümelenmeleri, inovasyon ve sistem entegrasyonları, Tayvan özel sektörünün Türkiye'deki yatırımları, ticaret ve yatırım fırsatlarının görüşüldüğü etkinlikte farklı sektörlerden firma yönetici ve temsilcileri yer aldı ve karşılıklı fikir paylaşımı da yapıldı.

Etkinliğin açılışını MEVKA Genel Sekreteri Dr. Ahmet Akman yaptı. Akman; Konya ile Tayvan'ın ticari alanda daha yoğun ilişkiler yürütülmesi gerektiğini söyledi. Bu iki ülke arasında dış ticaret açığının olduğunu, Tayvan'ın 29 milyon dolarlık ihracatına karşılık Türkiye'nin ihracatının çok düşük olduğunu ve bunu geliştirmek için karşılıklı ilişkileri geliş-

tirmenin faydalı olacağını vurguladı.

Konuşmaya Taipei Ankara Ekonomi ve Kültür Misyonu Direktörü Philip Juan-Pai FAN devam ederek Konya'ya 2. geliştiğini ve burada bulunmaktan çok mutlu olduğunu belirtti. Fan konuşmasında Türkiye ile Tayvan karşılaşmasına bakıldığında zaman Tayvan'ın Konya'dan bile küçük olduğunu, Türkiye 17.sırada iken Tayvan'ın 22. Sırada olup buradan hareketle Tayvan 1.9 olarak Türkiye'nin 2.9 olarak görüldüğünü belirtti. Fan, Konya ve Tayvan'ın makine imalatı gibi konularda ortak faaliyet alanları olduğunu işaret ederek bu noktalarda ortaklık konusunda daha çok bilinirlik çalışmalarını yürütülmesi gerektiğini vurguladı.

Konya Tayvan ticari ilişkilerine baktığında; Konya'da 44 ülkeden, 241 adet yabancı sermayeli firma mevcuttur. Konya'da baskın sermayesi Tayvanlı olan firma bulunmamaktadır. Konya'nın toplam ihracatı 1,31 milyar dolar iken Tayvan'a olan ihracat 1,9 milyon dolardır. Bu rakamla Tayvan, toplam ihracatımızın %0,14'ünü oluşturmaktadır ve ihracatımızda 85. sıradadır. Konya'nın toplam ithalatı 1,06 milyar dolar iken Tayvan'dan ithalatı 28,7 milyon dolardır. Bu rakamla Tayvan, Konya'nın toplam ithalatının % 2,7'sini oluşturmaktadır ve Konya'nın ithalatında 5. sıradadır. Konya'nın Tayvan ile olan dış ticaret açığı 26,8 milyon dolardır.

TÜMA 2017 ÖĞRENCİ MEMNUNİYET ARAŞTIRMASI YAYINLANDI

Ahilik kültürünün temsilcisi KTO Karatay Üniversitesi, 1251 yılında Anadolu'da eren yetiştirmek amacıyla açılan Karatay Medresesi'nin izinden gitmeye devam ediyor. Ahilik kültüründe var olan usta-çırak ilişkisinden yola çıkarak öğrencilerin memnuniyetine değer veren KTO Karatay Üniversitesi, yapılan "Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması'nda" kamu ve vakıf üniversiteleri arasında yükselişine devam etti.

KTO Karatay Üniversitesi, Türkiye'de lisans düzeyinde eğitim gören öğrenci-

lerin memnuniyet düzeylerini anlamak amacıyla yapılan araştırmada, "Vakıf Üniversitelerinin Öğrenci Memnuniyeti" genel sıralamasında 17. sıradan 15. sıraya yükseldi. TÜMA 2017'de, "Üniversitelerin Öğrenci Memnuniyeti" genel sıralamasında 164 üniversite yer aldı. KTO Karatay Üniversitesi ise 39. sıradan 30. sıraya yükseldi. Araştırmada, öğrencilerden üniversitelerle ilgili "Genel Memnuniyet", "Öğrenim Deneyiminin Tatminkârlığı", "Yerleşke ve Yaşamının Doyuruculuğu", "Akademik Destek ve

İlgi", "Kurumun Yönetim ve İşleyişinden Memnuniyet", "Öğrenme İmkân ve Kaynaklarının Zenginliği" ve "Kişisel Gelişim ve Kariyer Desteği" başlıkları altında sorular soruldu.

KTO Karatay Üniversitesi bu yıl da Diyaliz, İlk ve Acil Yardım, Tıbbi Görüntüleme Teknikleri, İletişim Tasarımı ve Yönetimi bölümlerinde ilk kez öğrenci alımı yapacak olup, öğrencilerin ilgilerine yönelik farklı disiplinlerdeki bölümleri eğitim öğretim hayatına kazandırmaya devam ediyor.

KTO KARATAYLI ÖĞRENCİLERİN PROJESİ BAKANLIK TARAFINDAN DESTEKLENECEK

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı "Gençlik Projeleri Destekleme Programı" kapsamında, KTO Karatay Üniversitesi Akademik Kültür Topluluğu'nun "Elimden Tutar Mısın" başlıklı projesi destek almaya uygun görüldü. KTO Karatay Üniversitesi bünyesinde bulunan 38 öğrenci topluluğundan birisi olan Akademik Kültür Topluluğu, kabul edilen proje kapsamında 65.000 TL hibe almaya hak kazandı. Projede öncelikli hedeflerinin başta Konya olmak üzere, İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan köy okullarındaki öğrencilerin maddi ve manevi eksikliklerini giderip eğitim alanında kendilerine rehberlik hizmeti sunmak olduğunu ifade eden KTO Karatay Üniversitesi Makine Mühendisliği 3. Sınıf öğrencisi ve Proje Koordinatörü Fatma Nur Şahin "Projemizin bakanlık tarafından destek almaya hak kazanması bizleri son derece sevindirdi. Köy okullarındaki öğrenci kardeşlerimize rehberlik hizmeti sunabileceğiz. Bununla birlikte

düzenleyeceğimiz şehitlik gezileriyle öğrencilerimizi tarih ve kültür alanında bilgilendirmiş olacağız. Diğer çalışmalarımız ise Konya genelinde dönemlik bilim, tarih, edebiyat ve kültür dergisi ile birlikte 15 Temmuz şehitlerinin ve gazilerinin hikayelerini derleyeceğimiz bir kitap çıkarmak olacaktır." şeklinde heyecanını paylaştı. KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk ise

"Akademik Kültür Topluluğu değerlerimize sahip çıkarak bizleri gururlandırdı. Öte yandan Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından projelerinin kabul görmesi de ayrı bir gurur vesilesi. Ben Mütevelli Heyetimiz adına, öğrenci kardeşlerimi tebrik ediyorum ve diğer öğrencilerimiz açısından da bu çalışmaların örnek olmasını temenni ediyorum" şeklinde değerlendirmelerde bulundu.

URAP'A GÖRE KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ 60 SIRA BİRDEN YÜKSELDİ

ODTÜ Enformatik Enstitüsü URAP Laboratuvarı tarafından, hem üniversitelerin dünya sıralamasında yerlerini objektif olarak görmelerine imkân sağlamak hem de üniversite adayları ve ailelere yardımcı olmak amacıyla, Türk üniversitelerinin 2016 yılında yer aldığı 10 sıralama kurumu göz önünde bulundurularak 159 üniversitenin durumunu kapsayan detaylı bir rapor hazırlanmış ve bu rapor tüm kamuoyuyla paylaşımına açılmıştır.

Dünya Üniversite Sıralama Kurumları
University Ranking by Academic Performance (URAP)
Webometrics Ranking of World Universities
SCIMago Institutions Rankings
U.S. News & World Report's rankings
QS World University Rankings
The Times Higher Education World University Rankings
CWTS Leiden Ranking

Center for World University Rankings (CWUR)
Round University Ranking (RUR)
Academic Ranking of World Universities (ARWU)

Raporda, üniversitelerin uluslararası dergilerde çıkan makale sayılarının artırılmasının yanı sıra toplam atıf sayısı, makale başına düşen atıf sayısı ve kendi alanında en fazla atıf alan makaleler listesinde yer alan makalelerin sayı ve yüzdelerinin artırılması ile birlikte dünya sıralamasında daha iyi bir yer alabileceğinin altı çizilmiştir. Ayrıca Avrupa Birliği'nin 2014 yılında yayımladığı raporda, sıralamaların, üniversiteler için ulusal ve uluslararası düzeydeki rekabetçi konumları açısından bir uyandırma servisi görevi yaptığına değinilmiştir.

27 Mart 2017 tarihinde yayımlanan "Üniversitelerin 2016 Yılı Dünya Genel Sıralamalarındaki Durumu" başlıklı

raporda, KTO Karatay Üniversitesi araştırma sonuçlarına göre "Webometrics Ranking of World Universities – WEBOMETRICS" başlığı altında geçen yıla göre başarısını muazzam bir oranda artırarak 60 üniversitenin önüne geçmiş ve Türkiye genelinde 85. sıraya, vakıf üniversiteleri arasında 24. sıraya ve dünya genelinde ise 4.533 sıraya yükselmiştir.

Bu başarıda, son yıllarda KTO Karatay Üniversitesi'nin bilimsel alanda yapmış olduğu yeniliklerin yanı sıra, uygulanmakta olan "Bilimsel Yayın Teşvik Sistemi" ile birlikte "Ar-Ge, Proje ve İnovasyon Faaliyetleri Teşvik" yönergelerinin olumlu sonuçlar vermesinin de önemli payı olmuştur. Aynı zamanda, "Yurt İçi ve Yurt Dışı Kongre/Konferans/Sempozyum Katılım Desteği" ve nitelikli akademisyenlerin üniversite kadrolarına dâhil edilmesinin, KTO Karatay'ın bu başarısını önemli ölçüde etkilediği görülmektedir.

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİNİN EKONOMİK ETKİLERİ “DÜNÜ VE BUGÜNÜ”

0. GİRİŞ

2002 yılından bu yana sürekli olarak pozitif bir ivme yakalayan Türkiye ekonomisi, yapısal reformların da etkisiyle birlikte “krizler ekonomisinden” bir güç ekonomisine dönüşmüştür. Bu süreçte, kamu maliyesi alanında ciddi reformlar gerçekleştirilmiştir. Kamuda bürokrasi-den kaynaklı hantal yapı değiştirilerek işlemler hızlandırılırken, özel sektöre yönelik imkân ve destekler artırılmıştır. Kişi başına düşen milli gelir artışında, kamu ve özel sektörün üretimi artırması ve üretim artışı sağlayan başlıca faktör olan ihracat, ön plana çıkmıştır. Anadolu sermayesinin geçmiş dönemlerde engellenerek ekonomideki görünürlüğü azaltılırken, 2000’li yıllarda Anadolu sermayesi güçlenerek, üretim ve piyasa ekonomisi tüm Anadolu ölçeğinde artış göstermiştir. Ekonomideki gelişme ve ilerleme, sosyal devlet uygulamalarına da yansımıştır. Tüm bu olumlu gelişmelerin yanı sıra, Türkiye’de enerji ve yatırım hamleleri hızlanmıştır. Siyasi ve ekonomik istikrarın güçlenmesi ve sosyal alanlarda gösterilen başarılı performans, bazı vesayet odaklarını harekete geçirmiştir. 2013 yılında Türkiye ekonomisi en başarılı dönemini yaşarken, bu dönemden sonra girişimlerin şiddeti artmıştır. 2013 yılından bu yana ekonomiye siyasi şoklar verilerek istikrar ortamının zedelenmesi hedeflenmiştir. Döviz kurundaki hareketliliğe sebep olacak ve yatırımları azaltacak girişimler, son olarak 15 Temmuz darbe girişimiyle sonuçlanmıştır. 2002–2016 döneminde, birçok kez dayanıklılığı test edilen Türkiye eko-

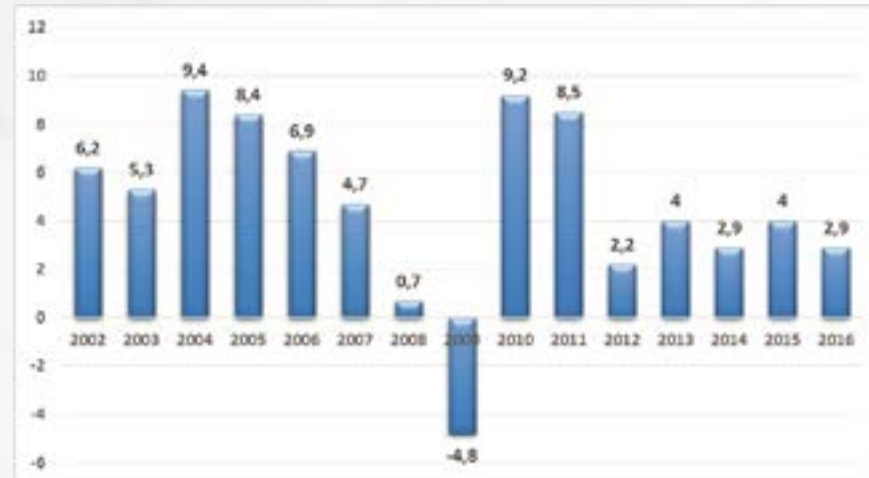
nomisi için en zor sınav, 15 Temmuz darbe girişimi olmuştur. Bu çalışmada, Türkiye ekonomisinde son 14 yıldır yaşanan gelişmeler ve ekonomiyi dizayn etmeye çalışanların girişimleri açıklanmıştır. Yurtiçi kaynaklı operasyonların yanı sıra, uluslararası girişimlere de değinilmiştir. Özellikle kredi derecelendirme kuruluşlarının nasıl çalıştığı ve hangi amaçları öncelediği açıklanmıştır. Ayrıca, 15 Temmuz darbe girişimi ve sonrasında yaşanan terör eylemlerinin ekonomik sonuçları değerlendirilmiştir. Son olarak ise Türkiye ekonomisinin gelişmeye devam etmesi için yapılması gerekenlere dair önerilere yer verilmiştir.

1. 2012 – 2016 YILLARI ARASI TÜRKİYE EKONOMİSİ

2002 seçimleri sonrasında Türkiye ekonomisi, yapısal bir dönüşüme girmiştir. Bu dönüşüm ile birlikte makroekonomik göstergeler istikrarlı bir seyir izlemeye başlamıştır. Gelişmekte olan bir ülke

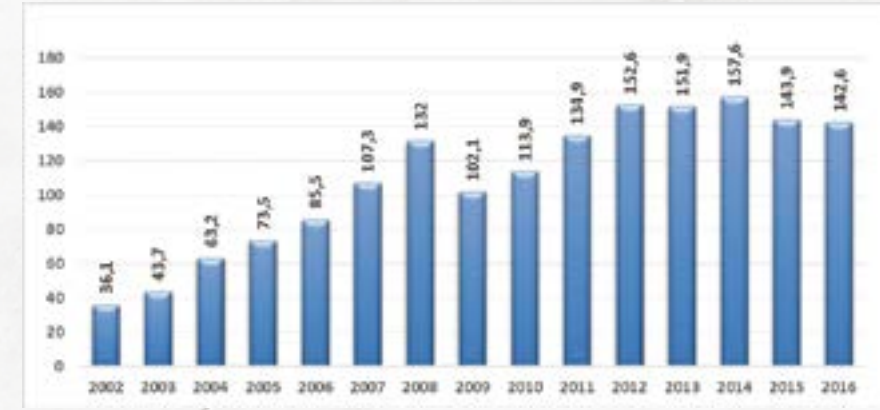
olmasına rağmen, birçok gelişmiş ülke ekonomisine göre daha iyi veriler açıklayan Türkiye ekonomisinin, en çok başarılı olduğu alanlardan biri, kamu maliyesidir. Makroekonomik iyileşmenin en önemli göstergesi olarak ekonomik büyüme verilerine bakıldığında, Türkiye ekonomisi 2002 yılından bu yana 2009 küresel ekonomik kriz yılı hariç, sürekli olarak büyümüştür. Ekonomik büyüme oranları, küresel ekonomik durgunluğun hatta daralmanın olduğu 2011 yılında dahi büyümesini sürdürmüştür. Bu pozitif büyüme ivmesi 2016 yılı ikinci çeyrek dahil olmak üzere, 27 çeyrektir aralıksız devam etmiştir. 2002 sonrası süreçte ekonomik büyümedeki iyileşmelerin yanı sıra, işsizlik ve enflasyon oranları da düşmüştür. Kamu maliyesi göstergeleri iyileşirken, kamu kaynakları daha verimli kullanılır hale gelmiştir. Bunun yanında bütçe açıkları azalmış, böylece ikiz açık sorunu ortadan kalkmıştır. Yine bu dö-

Grafik 1. Ekonomik Büyüme Oranları (%) 2002 – 2016

Kaynak: TÜİK

Grafik 2. İhracat Miktarı (Milyar Dolar)

Kaynak: TÜİK

nemde Türkiye, IMF’ye olan borçlarını sıfırlamış, yeniden borçlanma sürecine de girmemiştir. Ekonomik iyileşmeler, bu dönemde sosyal politikalara verilen önemin artmasını da sağlamıştır. 2011 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kurularak, sosyal politikalar daha kapsamlı ve geniş bir alana yayılmıştır ve kurumsal bir kimlik kazanmıştır. Yine sağlık alanında da yapılan iyileştirmeler, her kesimin sağlık hizmetlerinden daha kolay yararlanmasını sağlamıştır. Dış ticaret açısından ise Türkiye, bu dönemde ihracatta rekor oranlara ulaşmış, ihracat yapılan ürün sayısında artış yaşanmıştır. Ekonomik büyümeye pozitif katkı yapan ihracat oranlarının yanı sıra, alternatif ihracat pazarları oluşturulmuştur ve birçok ülke ile yeni işbirlikleri ve anlaşmalar imzalanmıştır.

Türkiye ekonomisi için yapısal bir sorun olan cari açık sorunu, ekonomik büyüme potansiyelinin tam verimlilikle kullanılamamasına yol açmaktadır. Cari açığın artışında en büyük rolü oynayan kalem ise enerji ithalatıdır. Türkiye’nin enerji tüketimindeki artışı, ekonomik büyüme ile doğrudan bağlantılıdır. Bu doğrultuda Türkiye, hem yerli kaynağa yönelerek, dışa bağımlılığını azaltmak için hem de enerji faturasının düşürmek için enerji işbirliklerinde alternatif ortaklarla, farklı projeler geliştirme yoluna girmiştir.

Türkiye’nin, yerli enerji konusundaki en büyük projesi, nükleer enerji santralleridir. Türkiye, nükleer enerji santrallerinden elde edeceği enerji ile kendi ihtiyacını karşılamada önemli bir iç kaynak elde etmiş olacaktır. Ayrıca, sahip olduğu yenilenebilir enerji kaynağı da Türkiye’nin yerli kaynak üretiminde önünü açacaktır. Bilindiği üzere, yıllık

elektrik üretimin yaklaşık yüzde 50’si doğalgazdan karşılanmaktadır. Bu durum, en büyük kalemini enerjinin oluşturduğu cari açığın, daha da artmasına yol açmaktadır. Bu bağlamda, Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı’nın yenilenebilir enerjiye yatırım konusunda son yıllarda yaptığı yatırımlar, cari açığın azaltılmasında önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra, Güney Gaz Koridoru (GGK) projesi ile Hazar Bölgesi doğalgazının Türkiye ve Avrupa’ya transferinde, Türkiye’nin, enerjinin yeni İpek yolu olarak kabul edilen, Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı projesi (TANAP) ile kilit noktada olması ve Rusya’nın, Türk Akımı Projesi’nde Türkiye ile iş birliği kurması, Türkiye’nin enerjide ticaret merkezi olma hedefinde önemli bir kilometre taşıdır. Türkiye’nin doğalgaz ticaretinde merkez ülke olması hem güvenilir ülke algısını güçlendirecek hem de sermaye yatırım ortamının oluşmasına kaynaklık edecektir. Bu da yıllardır kısa vadeli sermayeye bağımlı olan Türkiye ekonomisinin, uzun vadeli sermayeye (Enerji Piyasaları İşletme A.Ş., EPIAŞ, gibi) geçişi noktasında önemli bir aşamadır. Son yıllardaki ekonomik gelişmeler

göstermektedir ki Türkiye ekonomik büyümesi için birçok reform gerçekleştirirken, aynı zamanda küresel piyasalarda da etkili bir aktör olma yolunda aşama kaydetmiştir. Gündelik hedeflerden, uzun vadeli hedeflere geçilmesi; ekonomi yönetiminin belirli bir kesimin elinde kalmaması, oluşturulmaya çalışılan siyasi kaos ortamının engellenmesi gibi faktörler, ekonomiye ve siyasete şekil vermek isteyenlerin hırsını daha da artırmıştır. 15 Temmuz darbe girişiminin ve türevlerinin temelleri, ekonomik ve siyasi vesayet odaklarının başarısızlığı sonucunda ortaya çıkmıştır.

2. 15 TEMMUZ ÖNCESİ YAPILAN DARBE VE GİRİŞİMLERİN EKONOMİK BOYUTU

Türkiye ekonomisi uzun yıllar boyunca darbelere ve siyasi müdahalelere maruz kalmıştır. Bu müdahaleler ekonomide yapısal sorunlara yol açarak, ülkenin dışa bağımlılığını artırmıştır. Planlanan politikalar kısa dönemli uygulanmış ve ekonominin kalkınma ve toparlanma dönemleri yeni krizlerle sekteye uğratılmıştır. Bu gelişmeler ve üretime geçememe süreci, kaynakların atıl kalmasına ve siyasi ilişkilerin de bağımlılık üzerinden şekillenmesine yol açmıştır. Türkiye ekonomisi 1960, 1980 darbeleri ve 28 Şubat 1997 post modern darbesinde askeri müdahalelerle önemli ölçüde zarara uğratılmıştır. Ekonomik krizler kendini tekrarlayan bir hal almıştır. Dönemin siyasi otoritelerinin koalisyon hükümetlerinden oluşması, kriz ortamını derinleştirmiştir. Askeri müdahaleler ile ekonomi dizayn edilmeye çalışılmıştır. 2002 sonrasında ise Türkiye ekonomisi uzun bir aradan sonra yeniden tek parti hükümeti dönemine geçmiş, alınan reform kararları ekonomide

yeni bir dönemi başlatmıştır. AK Parti’yi kapatmak için açılan dava, her iki seçmenden birinin oyunu almış bir görüşün engellenmesi çabasını ortaya koymaktadır. Türkiye ekonomisi üzerindeki hâkimiyetini ve Anadolu sermayesinin güçlenmesiyle de rantlarını kaybeden kesim, laiklik bahanesi ile bu güçlerini tekrar kazanabilmek için yargıyı araç haline getirmiştir. Sermayenin belirli bir kesimin tekelinden çıkıp, kapsayıcı bir şekilde, Anadolu’nun tamamına yayılmaya başlaması bu en çok rahatsız eden şeylerin başında gelmektedir. 2013 yılına gelindiğinde ise artık Türkiye ekonomisi için IMF’siz yeni bir süreç başlamıştır. 2013 yılı, Mayıs ayı başında Türkiye, IMF’ye olan borçlarının tamamını ödemiş, IMF ile yeniden anlaşma yapılması yönündeki baskılara rağmen, bunlara boyun eğmemiştir. Üstelik IMF’ye kaynak sağlama taahhüdünde bile bulunulmuştur. Türkiye’nin başarılı geçiş dönemini açıklamak için borç olmadan ayakta kalamayan bir ekonomi iken, borç veren bir konuma geldiğini ifade etmek yeterli olacaktır. Ancak, bu kez de toplumsal olaylar araç haline getirilerek siyasi ve ekonomik istikrar baskı altına alınmaya çalışılmıştır. “Gezi” olarak bilinen olaylar, sokakları yaşanmaz hale getiren bir kaos oluşturma çabasıdır. Gezi olaylarında temel amaç, ekonomide belirsizlik ortamının oluşturul-

ması ve ekonomik büyümenin engellenmesidir. Bu girişimde de başarısızlık yaşayan vesayet kesimi, bu kez doğrudan siyasi otoriteyi hedef alan, 17–25 Aralık operasyonlarını başlatmıştır. 15 Temmuz darbe girişimini de planlayan ve yöneten terör örgütü Fetullahçı Terör Örgütü’nün (FETÖ) emniyet ve yargıdaki militanları, yön veremedikleri siyasi iradeyi bu operasyonlarla baskı altına almaya çalışmıştır. Tüm bu baskılara ve müdahalelere rağmen, istedikleri ekonomik kaos ve kriz ortamını hayata geçirememişler ancak, Türkiye ekonomisinde ciddi bir zaman ve enerji kaybına sebep olmuşlardır. Özellikle yatırım alanında atağa kalkan Türkiye’de faiz oranlarının yükselmesi ile borçlanma maliyetleri yükselmiş ve uluslararası arenada negatif algı operasyonları oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu algıyı güçlendirmek adına, söz konusu kesimin ortak hareket ettiği kurumlardan olan kredi derecelendirme kuruluşları, ülke ekonomisini haksız ve yanlış kararlarıyla etkilemeye çalışmıştır.

3. 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ VE EKONOMİK ETKİLERİ

2002’den sonra, halkın iradesine ve siyasi iradeye karşı yapılan fiili girişimlerin hepsi başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Sağlanan ekonomik istikrar ortamı sayesinde, istenilen kriz ortamı oluşturulamamıştır. Ekonomik istikrarın, siyasi istikrardan bağımsız düşünülemeyeceği gerçeği, bu iki söylemin birbirinden bağımsız düşünülmemesini gerekli kılmıştır. Yapılan siyasi ve toplumsal odaklı girişimler ve ekonomik operas-

yonlar, güçlü halk desteği sayesinde siyasi iradeyle püskürtülmüş; genel, yerel ve Cumhurbaşkanlığı seçim sonuçları ise siyasi iradeyi her seferinde daha da güçlendirmiştir. Gelinek noktada Türkiye büyük projeleriyle, sürdürülebilir bir kalkınma yolunda ilerlemektedir. Bu projelerin bir kısmına aşağıdaki tabloda değinilmiştir. Türkiye ekonomisi, küresel ekonomik durgunluğun arttığı dönemlerde dahi, dev alt yapı projelerini hayata geçirmiştir. Ayrıca, finans ve yatırım merkezi adayı olan Türkiye, enerjide de küresel aktörlerden birisi haline gelmiştir. Finans ve enerji gibi dev sektörlerde mevcut olan ve yapılması planlanan büyük projelerle, Türkiye ekonomisinin dışa bağımlılığı da azaltılmış olacaktır. Bunların yanı sıra, yüksek hızlı tren hatlarının artırılması, yerli savunma sanayi ürünlerinin üretilmesi gibi birçok proje, büyük projeler kapsamında yürütülmektedir. Türkiye’nin enerji, savunma, finans, ulaşım ve iletişim alanlarında yaptığı yatırımlar, ekonomide dışarıya bağımlılığını azaltma konusunda ve ekonominin yüksek gelirli ekonomiler arasına girmesinde önemli rol oynayacaktır. Ekonomik göstergelerin iyileştiği, ülke risk primlerinin düştüğü ve büyük projelerin gündeme geldiği 2013 yılında Türkiye’ye yönelik operasyonlar da başlamıştır. Tüm bunlarla hedeflenen, planlanan yatırımların maliyetini yükseltmek ve tamamlanması gerçekçi olmayan projeler haline dönüştürmektir. Ancak, bu operasyonlar da başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Ekonomik ve siyasi istikrarı tehdit eden girişimlerin başarısız olması sonrasında vesayet odakları bu kez de askeri darbe girişiminde bulunmuşlardır. Ancak, Türkiye’nin siyasi, ekonomik ve sosyal yapısındaki değişim ve gelişme sonucunda, demokratik hak ve kazanımlarını kaybetmek istemeyen halk, darbe girişimi karşısında geçmişten çok farklı bir tepki vermiştir. Bu girişimde halka karşı ateş açılmış ve tarihte ilk kez görülen bir alçaklık olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) bombalanmıştır. Cumhurbaşkanı’na suikast planlandığı, millet iradesi ve bu iradeyi temsil eden Cumhurbaşkanı’nın hedef alındığı 15 Temmuz darbe girişiminde, uluslararası destekli

FETÖ bir kez daha başarısız olmuştur. 15 Temmuz darbe girişimini gerçekleştiren askeri yapı, önceki dönemlerden farklı bir özelliğe sahiptir. Bu yapı uzun yıllar boyunca, devletin bütün kademelerinde paralel bir oluşumla gerek kurumlar gerekse kişiler aracılığıyla darbe girişimini planlamıştır. Ancak yaptıkları tüm planlamalara rağmen, kendileri için beklenmeyen bir durumla karşılaşmışlardır. Askeri müdahalelerin hükmünün kalmadığı algısının hakim olduğu bir dönemde gerçekleştirdikleri darbe girişimi karşısında, bekledikleri bir şekilde halkın direnişiyle karşı karşıya kalmışlardır. 15 Temmuz darbe girişiminin halkın direnişi ile bertaraf edilmesi sonrasında, bu sefer de PKK terör örgütü harekete geçmiş ve kriz ortamı oluşturma çabası devam etmiştir. Bu şekilde, Türkiye’nin uluslararası arenadaki olumlu algısının değiştirilmesi ve yurtiçinde güvensiz bir ortamın oluşturulması hedeflenmiştir. Başarısız darbe girişimi ve sonrasında devam eden terör olaylarıyla son kertede amaçlanan ise Türkiye’deki yatırımları baskı altına almak ve ekonomik potansiyeli yok etmektir. Özellikle 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında, Türkiye ekonomisinde yaşanan hızlı toparlanmaya rağmen, not düşürülmesi kararının arka planında siyasi gerekçe-

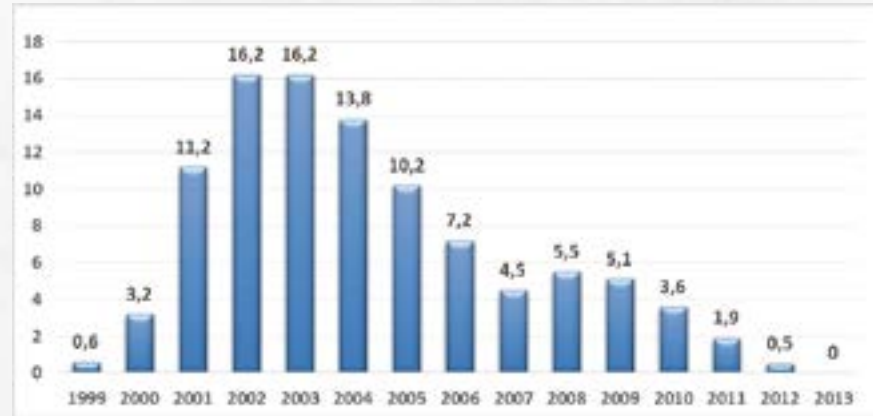
lerin olduğu aşikardır.

4. 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ SONRASI KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARININ KARARLARI

Kredi derecelendirme kavramı, “açılacak kredilerin, zamanında ve tam olarak geri ödenmesi ihtimali hususunda uluslararası sermaye piyasalarındaki ölçütlerle uygun ve objektif bir ölçü sağlamak amacıyla, borçlunun ihraç ettiği menkul kıymetlere yatırım yapılması halinde, yatırımcının bundan dolayı yükleneyeceği riskin belirlenmesidir” şeklinde tanımlanmaktadır. Küreselleşen piyasaların ihtiyaç duyduğu finansal bilgilere doğru ve zamanında ulaşım ihtiyacının artması kredi derecelendirmeye atfedilen önemi arttırmıştır. Kredi derecelendirme kuruluşları piyasası, oligopol bir piyasadır. Ulusal ve uluslararası birçok kredi derecelendirme kuruluşu olmasına karşın, Moody’s, Standart and Poor’s (S&P) ve Fitch önde gelen kredi derecelendirme kuruluşları olarak öne çıkmaktadır. Bu kuruluşların ön planda olmasındaki en önemli etken, bir şirket veya bir ülkenin kredi itibarının belirlenmesinde ölçüm mekanizması olarak kullanılmasıdır. Yabancı sermayenin, başka bir ülkede yatırım yapabilmesi için o ülkeye yönelik güven arayışının karşılanmasında bir ölçüt

olarak, kredi derecelendirme kuruluşlarının değerlendirilmesi kullanılmaktadır. Kredi derecelendirme ilk olarak ABD’de Mercantile Agency şirketi ile faaliyete geçmiştir. Bu şirket 1837 yılında yaşanan büyük çöküş ardından mağdur durumda kalan yatırımcılara bir ön değerlendirme sunmak amacıyla kurulmuştur. Şirketin amacı yatırımcılara yalnızca bilgi sunmak şeklinde olmuştur. Derecelendirme faaliyetine geçilmesi ise 1900’lü yılların başında gerçekleşmiştir. 1905 yılında Moody’s Investors Service kurulan ilk derecelendirme şirketi olmuştur. 1922 yılında ise kamu kurumları ve endüstriyel şirketler derecelendirilmeye başlanmıştır. S&P ise 1860’lı yıllardan itibaren faaliyetlerini sürdüren bir firma olmasına karşın, 1941 yılında kredi derecelendirme kuruluşu olarak piyasada yerini almıştır. Bir diğer önde gelen kredi derecelendirme kuruluşu olan Fitch, 1913 yılında kurulmuştur ve ABD’de kabul görmüş ilk Avrupa kökenli kredi derecelendirme kuruluşu olmuştur. Kredi derecelendirme notunun amacı yatırımcılara ve piyasaya, notlandırma yaptığı ülke ve/veya şirketle ilgili güvenilir ve doğru bilgi vererek katılımcıları yönlendirmektir. Ayrıca, ABD ve Avrupa’daki fonların içtüzüğünde yatırımcıların bu kuruluşların kararlarına göre

Grafik 3. Uluslararası Para Fonuna (IMF) Olan Borçlar (Milyar SDR)

Kaynak: TÜİK

hareket etmeleri zorunludur. Not artışı ya da indirimi ülkelerin faiz oranlarına da etki ederek, o ülkeye ya da kuruluşa yatırım yapmanın maliyetlerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Dolayısıyla kredi derecelendirme kuruluşlarının ekonomik aktiviteye etki etme kapasitesi oldukça geniştir. Ancak temel görevi olan mevcut bilgiye ulaşılabilirliği sağlama ve geleceğe yönelik öngörülerde bulunma, aynı zamanda manipüle edilme özelliği taşımaktadır. Kredi derecelendirme kuruluşları uzun yıllardır ülkelerin ve şirketlerin kredi değerlendirmelerini yapmak amacıyla küresel ekonomik sistemde güçlü bir rol oynamaktadırlar. Yaptıkları değerlendirmelerle yatırımcılara fikir vererek finansal akışı yönlendirmede etkindirler. Bu kuruluşların öngörülleri bireysel ve

kurumsal yatırımcılar tarafından dikkate alınarak bir anlamda ortak ve objektif bir görüş ortaya çıkması hedeflenmektedir. Uygulamada ise bu kuruluşların öngörülerinin ne kadar gerçekçi ve yerinde olduğu tartışılmaya başlanmıştır. Söz konusu kuruluşların ekonomik krizlerin önlenmesinde bir set işlevi görerek yatırımcıları aydınlatması beklenirken, işleyişte sebep oldukları ekonomik krizlerin arkası kesilmemektedir. Son Lehman Brothers krizi ve sebep olduğu sonuçlar da bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. Türkiye'nin kredi derecelendirme geçmişine bakıldığında ise verilen notların Türkiye'de ekonomik krizin olduğu ve çalkantı dönemleri ile ekonomik anlamda güçlü ve istikrarlı olduğu dönemdeki notları arasında ciddi bir fark görülmemektedir. Çoğunlukla siyasi meselelerin gölgesinde verilmiş olan notların Türkiye ekonomisinde yaşanan gelişmeleri baz almadığı ortadadır. Siyasi istikrar ortamının uzun yıllardır sürüyor olması,

kuruluşların görüşlerini pozitif yönde etkilememiştir. Dolayısıyla ülke ekonomisi, ekonomik ve siyasi gerçeklerinden çok uzak bir notlandırmaya maruz kalmıştır. Kredi derecelendirme kuruluşlarının bu özelliğine somut örnek, 15 Temmuz başarısız darbe girişimi sonrasında verdikleri kararlardır. Türkiye'de 15 Temmuz darbe girişimi püskürtülerek, milli irade ve siyasi irade güçlü bir şekilde varlığını ortaya koymuştur. Böylesine büyük bir girişim, ekonomik göstergelerde ciddi dalgalanmalara sebep olmamış, piyasalar normal seyrine devam etmiştir. Dolayısıyla, kredi derecelendirme kuruluşlarının notlandırma kriterlerinde belirttikleri objektif ve subjektif unsurlarda olumsuz bir gelişme görülmemesine karşın, kredi derecelendirme kuruluşları not indirmekten geri kalmamışlardır. Notun düşürülmesindeki asıl motivasyon, yapılan yatırımlarda maliyetlerin yükseltilmesi ve ekonomik dar boğaza girilmesidir. Bu yüzden, kredi derecelendirme kuruluşlarının; dış kaynakların Türkiye'ye akışının kesilmesi ve borçlanma maliyetlerinin yükseltilmesi için yürütülen uluslararası operasyonlarda, kayda değer bir rolünün olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

5. 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ SONRASI TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye ekonomisi küresel ticaretteki zayıflık, 15 Temmuz başarısız darbe girişimi ve ciddi jeopolitik risklerin gölgesinde 2016 yılının ilk yarısında önemli bir büyüme performansı gösterirken, darbe girişiminin gerçekleştiği üçüncü çeyrekte kısmi bir daralma yaşamıştır. 15 Temmuz darbe girişimi sürecinde ciddi sistemik risklerle karşı karşıya kalan Türkiye ekonomisi bir ülkenin yaşayabileceği en büyük siyasi ve ekonomik krizlerden birisiyle karşı karşıya kalmıştır. Bertaraf edilen darbe girişimi sonrasında aktif bir kriz yönetimi performansı sergilenmiş, ekonomik aktivitelerde canlılığın devamlılığı için önemli adımlar atılmış, ulusal ve uluslararası yatırımcılara yönelik güven verici açıklamalarla pozitif ortamın istikrarı sağlanmıştır.

Türkiye ekonomisi 2016 yılında kendi iç dinamiklerinin yanı sıra kritik küresel

çalkantıların ve gelişmelerin de etkili olduğu bir süreç yaşamıştır. Haziran ayında İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılma kararı (Brexit) sonrası süreçte yaşanan belirsizlikler ve Avrupa'nın geleceğine yönelik endişeler artış göstermiştir. AB'nin kendi içinde yaşanan muhtemel çıkış tartışmalarının tetiklediği belirsizlik küresel piyasalara taşınmıştır. Faiz artırımı sürecine gireceğine dair sinyaller veren Amerikan Merkez Bankası (FED) küresel piyasalar üzerinde etkisini bu yıl da sürdürürken Aralık ayında vereceği faiz kararı bekleyişi, gelişmekte olan piyasalara yönelik belirsiz ve negatif bir algının devamına yol açmıştır. ABD Başkanlık seçimlerinde Donald Trump'ın seçilmesi sonrasında küresel piyasalarda baş gösteren panik ve belirsizlik, FED'den gelecek muhtemel faiz artırımı kararı beklentisiyle Amerikan dolarının diğer para birimlerine karşı aşırı değer kazanmasına yol açmıştır. Bu bağlamda özellikle gelişmekte olan ülke para birimleri üzerinde ciddi bir baskı oluşmuştur. Türk lirası da (TL) dünyadaki bu genel trend içerisinde görece değer kaybetmiş ve USD/TL kuru 3,60 seviyesine yaklaşarak tarihi zirveleri görmüştür.

Küresel ekonomideki yavaşlama ve talep daralması ile ulusal bazlı faktörlerin birleşimi sonucunda Türkiye ekonomisini dış ticaretin olumsuz etkilerine maruz kalmıştır. İhracat dolar bazında yüzde 2,8 ve ithalat ise yüzde 5,8 gerileme kaydetmiştir. Dış ticaret açığı yıllık bazda yüzde 11,7 gerileyerek 55,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise 69,5 seviyesinden yüzde 71,8'e yükselmiştir. Türkiye'nin en önemli sorunlarının başında gelen enflasyonla mücadelede zorlaşmıştır. Nitekim Orta Vadeli Ekonomik Programda %5 olarak öngörülen TÜFE, enflasyon hedefinin 3,53 puan üzerinde yılsonunda %8.53 düzeyinde gerçekleşmiştir. Enflasyonun bir türlü gelişmiş ülkeler düzeyine çekilememesi, faiz oranlarının da gelişmiş ülkelere çok yüksek düzeyde oluşmasına neden olmakta, bu da sıcak para girişi için uygun zemin oluşturarak reel kurları aşağıya çekmektedir. Kamu maliyesi tarafından bakıldığında olumsuz küresel gelişmeler, bölgesel riskler ve içeride yaşanan başarısız dar-

be girişimine rağmen, Türkiye ekonomisinin ılımlı bir büyüme performansı göstermesinde genişlemeci maliye politikasının önemli katkısı olmuştur. Hükümet kamu tarafından gerçekleştirilen tüketim ve yatırım harcamalarını artırarak ekonomik büyümeye ivme kazandırmaya çalışmış ve bunda bir ölçüde başarılı olmuştur. Özellikle kamu tüketim harcamaları uzun zamandır görülmeyen bir hızla artmıştır. İşsizlik oranının 2016 yılına yüzde 11,1 oranında giriş yaparken sonrasındaki dönemlerde öncelikle bir düşüş serilediğini ve Nisan ayında da yüzde 9,3 seviyesine gerilediğini göstermektedir. Mayıs döneminden itibaren ise işsizlik oranında ekonomideki yavaşlamaya koşut olarak yeniden bir yükselme eğilimi belirmiş ve bu eğilim sene sonunda güçlenerek Aralık döneminde yüzde 12,7 ve yıl ortalamasında 10,9 düzeyinde bir işsizlik oranına ulaşmıştır. Bu gidişata dur demek üzere 2017 Şubat ayında ülke genelinde Milli İstihdam Seferberliği başlatılmış ve bu seferberlik kapsamında özel sektöre istihdama yönelik ciddi teşvikler sunulmuştur. 2017 Mart ayında seferbelik çalışmaları meyvelerini vermiş ve işsizlik oranı düşerek %11,7 olarak gerçekleşmiştir. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra, Türkiye'de son yıllarda sağlanan makroekonomik yönetim başarısı sayesinde oluşan güçlü finansal ve ekonomik yapı muhtemel bir ekonomik kriz tehdidini önlemiştir. Bu darbe girişiminin Türkiye ekonomisine kısa vadede negatif yansımaları olmuş ve piyasalarda yaşanan gelişmelere belli ölçüde tepki vermiştir. Türkiye ekonomisi toparlanmaya ve büyümeye devam etmiştir. Nitekim 2017 yılının ilk çeyreğinde %5 gibi yüksek bir oranda büyüme başarısı göstermiştir. 15 Temmuz darbe girişiminin Türkiye'ye yaklaşık maliyeti 50 milyar TL'dir. Yani Türkiye ekonomisinin büyümesinde 50 milyar TL olumsuz etkisi olmuştur. Bizler her alanda daha çok çalışıp, daha çok üretip ülkemizi kaldırmak ve büyüme durumundayız.

6. SONUÇ

Türkiye'nin maruz kaldığı darbelerin, darbe girişimlerinin ve siyasi kaos ortamlarının çıkış sebeplerindeki ortak nokta ekonomik gelişmelerdir. Rant

ekonomisinden üretim ve kalkınma ekonomisine geçiş dönemleri, Türkiye'nin bu süreçleri yaşamasına zemin hazırlamıştır. Bazı kesimlerin istedikleri gibi bir ekonomik yönetim ve kaynak akışının aksine, ekonomideki iyileşme ve iyileşmenin alt ve orta gelir grubuna yansımaları, ekonomik vesayet odaklarının farklı araçlarla kaos oluşturma çabalarını arttırmıştır. Gezi olayları ve 17-25 Aralık yargı darbesinden sonra gelen, 15 Temmuz askeri darbe girişimi aynı çabanın ürünüdür. 15 Temmuz darbe girişimi, hem milletin iradesini hem de ekonomiyi baskı altına alma girişimidir. Aynı zamanda bu girişim, ekonomik kriz oluşturarak 14 yıldır süren siyasi ve ekonomik istikrar ortamını yeniden dizayn etme çabasıdır. Siyasi otoritenin hedef alındığı darbe girişimi başarısız olsa da ekonomi alanında 15 Temmuz darbe girişiminin etkileri görülmüştür. Yürütülen algı operasyonları, kredi derecelendirme kuruluşları tarafından verilen notların düşürülmesi ve döviz kurunun yükselmesi darbe girişiminin ekonomik maliyetini ortaya koymaktadır.

Türkiye ekonomisinin dayanıklı yapısı ve siyasi istikrar sayesinde, makroekonomik göstergelerde ciddi bir problem yaşanmamasına rağmen, ekonomideki yapısal reformların gerekliliği ve zarureti bir kez daha görülmüştür. Bu bağlamda, yatırımların ve dev projelerin hız kesmeden devam etmesi gerekmektedir. Diğer yandan, orta gelir tuzağına düşmemek ve kişi başı milli gelir seviyesinin yükseltilmesi için ekonomik üretim yapısı teknoloji odaklı olarak zaman içerisinde değişmelidir. Bu amaçla AR-GE faaliyetlerinin hızlanması için kaynak artışı, destek ve teşvikler artırılmalıdır. Tüm bunların dışında, Türkiye ekonomisinin lokomotif olan sanayinin ana girdisi olan, enerji maliyetinin azaltılması yönünde planlanan uygulamalar da bir an önce hayata geçirilmelidir.

7. KAYNAKÇA

-15 Temmuz Darbe Girişimi ve Türkiye Ekonomisi, Erdal Tanas Karagöl
-Kredi Derecelendirme Kuruluşları Alternatif Arayışları, SETA Rapor.
-Türkiye – IMF İlişkilerinde Yeni Dönem, SETA Analiz.
-15 Temmuz Darbe Girişimi ve Türkiye Ekonomisi, SETA Perspektif.
-Askeri darbe ve müdahalelerin ekonomik performans üzerine etkisi: Türkiye örneği, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.

M. Mustafa AKKAN
KTO, Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA OVASI PROJESİ'NİN (KOP) KONYA'YA VE BÖLGEYE KAZANDIRDIKLARI

1.KOP'UN KISA TARİHÇESİ VE GÜNCEL DURUM

Konya Ovası Bölgesi, tarih öncesi çağlardan günümüze kadar uzanan her dönemde, sosyal ve ekonomik alanda önemli bir merkez olmuş ve çok sayıda uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. İnsanlığın kültürel gelişim sürecinde, üretim, beslenme, teknoloji, inanç ve sosyal yaşam unsurlarının yeniden biçimlenme faaliyetleri, başta Çatalhöyük olmak üzere, Bölge'deki kültürel alanlarda hayat bulmuş, bu önemli gelişmeler Bölge'nin birçok devlet ve imparatorluğun merkezi olmasına kadar uzanmıştır. Anadolu Selçukluları döneminde Bölge, kültür ve sanatta altın çağını yaşamış; devrin ünlü bilginleri, filozofları, şairleri, mutasavvıflarını bir araya getirmiştir. Bölge kurumsal devlet hafızamızın başlangıcı, hükmedilen değil hükmeden, güçlü coğrafyası ve tarihi ile medeniyetimizin mihenk taşlarından biridir. Orta Anadolu, Türkiye'nin ilim, irfan, hoşgörü bakımından değerler üreten bir coğrafyasıdır.

Konya Ovası'na suyu getirme ile ilgili en kapsamlı çalışma Osmanlı devrinde II. Abdülhamid Han zamanında yapılmıştır. Ülkemizin ilk resmi sulama projesi olan Konya Çumra Sulaması 1907–1914 yılları arasında yapılmış olup, proje ile Beyşehir Gölü suları bir isale kanalıyla Konya Ovası'na nakledilerek 57.000 hektar tarım alanı sulamaya açılmıştır. Devam eden süreçte 1985 yılında KOP idaresi kurulmuş ve çalışmalar bu idare üzerinden yürütülmüştür. Proje dahilinde Konya, Aksaray Karaman, Niğde, Nevşehir, Yozgat, Kırıkkale ve Kırşehir olmak üzere 8 il bulunmaktadır. Ayrıca proje kapsamında Kalkınma Bakanlığına bağlı olarak proje illerini kapsayan KOP Bölge Kalkınma İdaresi faaliyetlerini sürdür-

mektedir.

Nihai amaç, Konya Kapalı Havzası'nda su ve tarım alt yapısının yetersizliği nedeniyle tasarruflu su kullanımı amacıyla çalışmalar yapılması ve çözüme kavuşturulmasıdır. Aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliğin sağlanmasıyla birlikte; sanayi, ticaret, ulaşım, enerji gibi sektörleri güçlendirmek, eğitim, sağlık, kültür ve diğer sosyal hizmetlere erişilebilirliği artırmak, bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak, yenilikçi bir yaklaşımla bölgenin rekabet gücünü geliştirmek, bölgenin ekonomik ve sosyal kapasitesini güçlendirmek temel önceliklerdir. Çalışmamızda Konya Ovası Projesi'nin hangi aşamada olduğundan bahsedilmekle beraber, Konya ilinin geline aşamaya kadar yapılan yatırımlardan ne ölçüde faydalandığı incelenecektir. 2016 yılında gerçekleştirilen projelerin Konya'ya etkisi verilerle ortaya konacaktır.

2.2016 YILINDA KOP BÜNYESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELERİN KONYA İLİ EKSENLİ İNCELEMESİ

2.1.KOP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi

KOP TEYAP kapsamında Konya’da 2016 yılında kamu ve özel sektörde çalışan tarım yayımcılarına (Ziraat Mühendisi/Veteriner Hekim/Tekniker ve Teknisyen) yönelik 9 alanda teknik personel eğitimi verilmiştir. Çiftçilerimiz ise 3 alanda eğitim programına tabi tutulmuştur.

Ayrıca, çiftçilerin beşeri kapasitelerinin artırılmasına katkıda bulunmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları tarafından STK ortaklığı ile çiftçilere yönelik yapılacak eğitim ve yayım projeleri için 2016 yılında da “KOP Tarımsal Eğitim ve Yayım Mali Destek Programı”na çıkmıştır. Program kapsamında; bitkisel üretimde toprak ve su kaynaklarının etkin kullanımının sağlanmasına, kırsal dezavantajlı alanlardaki tarımın verim-

liliğin artırılmasına, hayvansal üretimde verimliliğin ve kalitenin artırılmasına yönelik konular önceliğinde eğitim ve yayım projeleri kabul edilmiştir. Konya ilinden 24 projeye destek sağlanmıştır.

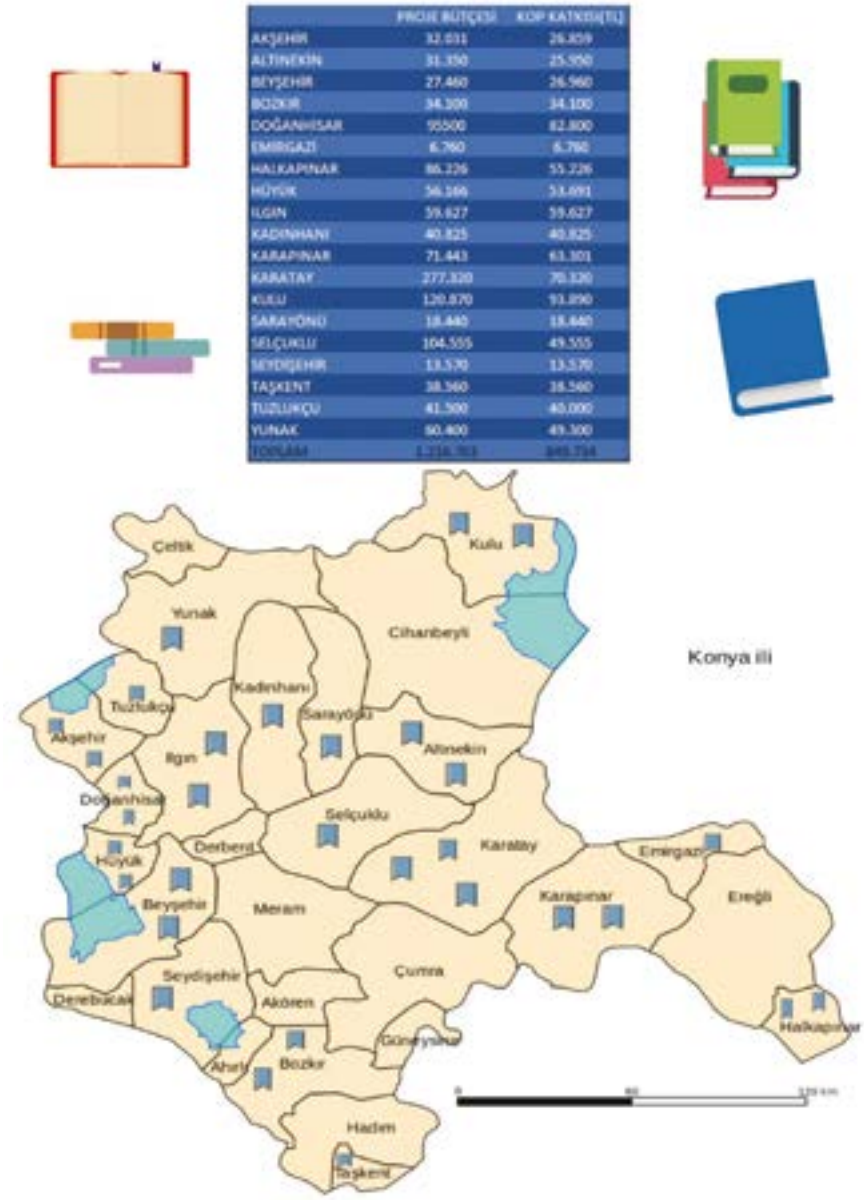
Aksaray iline 4 proje için 147.114,00 TL, Niğde iline 2 proje için 110.265,00 TL, Karaman iline 1 proje için 95.046,00 TL, Nevşehir iline 1 proje için 53.479,00 TL, Yozgat iline ise 1 proje için 52.905,00 TL destek sağlanmıştır.

İL	DESTEK TUTARI(TL)
KONYA	1.613.176.00
AKSARAY	147.114.00
NİĞDE	110.265.00
KARAMAN	95.046.00
NEVŞEHİR	53.479.00
YOZGAT	52.905.00

2.2.KOP Bölgesi Turizm Master Planı

KOP Bölgesi'nde sürdürülebilir turizm yaklaşımının benimsenmesi, sürdürülebilir istihdamın sağlanması ve bölgenin gelişiminde turizmin öncü bir sektör konumuna ulaştırılması amacı ile turizm sektörü için ilke, politika, hedef ve stratejilerin mekânsal boyutu ile değerlendirilerek belirlenmesine yönelik ilgili paydaşların katkısı ile KOP Bölgesi Turizm Master Planı hazırlanmıştır.

2016–2023 Yıllarını kapsayan Master Plan mekânsal olmayan plan kararları ile turizm altyapısının geliştirilmesine yönelik yatırımları içermektedir. Plan ile bölgede yer alan kültür turizmi, inanç turizmi, kış sporları turizmi, termal turizmi, doğa turizmine yönelik önemli kaynakların bir bütün oluşturacak şekilde değerlendirilmesi, tek bir turizm türü yerine tüm turizm türlerinin birbi-

rini destekleyecek şekilde geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda turizm türü gözetmeksizin turizm odaklarının oluşturulması ve bu turizm odaklarında turist kalış süresinin artırılması temel stratejidir. Bu strateji doğrultusunda Konya’da Akşehir, Beyşehir, Silile ve Konya Kent Merkezi için belirlenen odakların yakınlarında turizm potansiyelli kaynaklara yatırım önerilmiştir.

2.3.KOP Bölgesi’nde Okuma Kültürünün ve Alışkanlığının Artırılarak Sürdürülebilirliğinin Sağlanması Projesi

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı’nın KOP Eylem Planı’nda belirlenen amaçlara uygun olarak, ulusal ölçekli stratejiler doğrultusunda okuma kültürü-

nün yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik farkındalık oluşturmak için yapılan projelere mali destek sağlayan bir programdır. Bu programın amacı, KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı’nın, KOP Bölgesi’nde yer alan illerde okuma kültürünü farkındalık yaratarak sürdürülebilir hale getirmek, öğrenciler başta olmak üzere vatandaşlarımızın okuma yazma alışkanlıklarını geliştirmektir. Program kapsamında; kırsal dağlık alanlardan gelen, ilköğretim öğrencilerini hedef grup olarak belirleyen, engellilere yönelik olarak hazırlanan, proje sonu çıktıları birden fazla olan ve yenilikçi proje başvuruları öncelikli kabul edilmiştir. Bu bağlamda Konya İlinden 31 projeye mali destek sağlanmıştır.

Yozgat ili 13 proje ile 485.444.00 TL, Karaman ili 7 proje ile 358.855.00 TL, Niğde ili 12 proje ile 265.268.00 TL, Nevşehir ili ise 3 proje ile 84.193.00 TL destek almışlardır.

İL	DESTEK TUTARI(TL)
KONYA	849.734.00
YOZGAT	485.144.00
KARAMAN	358.855.00
NİĞDE	265.268.00
NEVŞEHİR	84.193.00

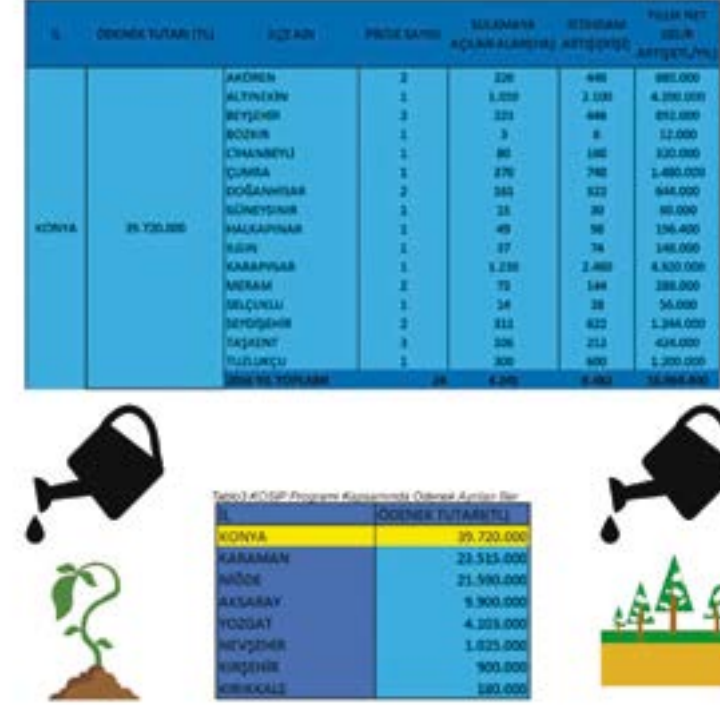
2.4. Kırsal Dezavantajlı Alanlarda Kalkınma Programı

Proje ile mekânsal ve sosyo–ekonomik dezavantajlarını avantaja dönüştüren; güçlü üretim kapasitesi ile dünya standardında ve etkin üretim yapan; istihdam düzeyi yüksek; geliri ülke ortalamasının üzerinde, rekabet ve örgütlenme gücü gelişmiş, pazarlama ağları ulusal ve uluslararası alanda yaygın ve fonksiyonel, sosyal ve fiziki altyapısı sağlam, refah düzeyi yüksek ve kentsel alanlarla bütünlük bir KOP Bölgesi kırsalı oluşturmak amaçlanmaktadır. Bu program kanalıyla Konya’ya 1.245.000 TL proje yardımı yapılmıştır.

İL	DESTEKLE-NEN PROJE SAYISI	PROJE TUTARI(TL)
KONYA	4	3.315.000
KARAMAN	3	1.240.000
NİĞDE	2	800.000
AKSARAY	3	550.000

2.5. Karstik Tehlike Alanlarının Belirlenmesi

Konya Kapalı Havzası’nda gelişen karstik kökenli çöküntülerin oluşum mekanizmaları ve gelişim süreçleri araştırılarak bölgesel ölçekte (1/25.000 ve daha küçük) obruk dağılımlarını ortaya çıkarmak ve olası tehlike alanlarının sınıflandırılacağı haritaları oluşturmak hedeflenmektedir. Bu kapsamda MTA Genel Müdürlüğü Konya Kapalı Havzasında önemli bir tehlikeye neden olabilecek karstik boşlukların jeolojik, jeoteknik ve jeofizik yöntemlerle araştırılması, oluşum mekanizmaları hakkında veri toplanması

ve bu verilerin değerlendirilmesi sonucunda tehlike haritaları ve nihai rapor oluşturacaktır. AFAD Başkanlığı ise MTA Genel Müdürlüğü’nün yapacağı mühendislik çalışmalarına göre bölgede gerekli önlemleri alacaktır. 2016 yılı Yatırım Programına 4.950.000 TL bütçe ile giren proje 2015–2019 yılları arasında uygulanacaktır. Projenin gerçekleştirilmesi için 2015 yılı Haziran ayında KOP BKİ koordinatörlüğünde, MTA Genel Müdürlüğü ve AFAD Başkanlığı ile bir protokol imzalanmıştır. 2015 yılında 1.000.000 TL, 2016 yılında 1.000.000 TL olmak üzere toplam 2.000.000 TL MTA Genel Müdürlüğüne defaten aktarılmıştır. MTA Genel Müdürlüğü ilk iki yıl içerisinde Konya Karapınar ve Kaşınhamı civarında tehlikeli gördükleri yerlerde arazi çalışmalarını tamamlamış ve 15.02.2017 tarihinde 2015–2016 dönemi çalışmalarını kapsayan ara raporunu sunmuştur.

2.6. KOP Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP)

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından 2011 yılından itibaren görev alanındaki Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illeri ile 2016 yılında görev alanına katılan Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Yozgat illerinde,

kuraklığın önlenmesi, sulamada etkinliğin ve üretimde verimliliğin artırılması amacıyla, başta dağlık kırsal alanlarda olmak üzere mevcut sulama sistemlerin rehabilite edilmesi ve basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik olarak Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı (KÖSİP) yürütülmektedir. Bu proje kapsamında Konya’ya toplamda 39.720.000 TL ödenek ayrılmıştır. Konya’yı sırasıyla 23.515.000 TL ödenekle Karaman ve 21.590.000 TL ödenekle Aksaray takip etmiştir. Konya’da KÖSİP uygulaması neticesinde 2016’da; sulamaya açılan alan, istihdam artışı ve yıllık net gelir artışına aşağıdaki tabloda ilçe bazında bakıldığında Karapınar’ın ilk sırayı aldığı görülmektedir. Karapınar’ı sırasıyla Altınekin ve Çumra takip etmiştir.

2.7. Güneş Pillerinin Ülkemizde Üretilmesine Yönelik Etüt Çalışmaları Projesi

Proje ile ülkemizdeki güneş hücresi ihtiyacının yerel sermaye ile bölgede üretilebilirliğinin belirlenmesi, güneş enerji sistemlerinin bireysel olarak kullanımının yaygınlaştırılması, bölgenin enerji potansiyelinin değerlendirilmesi, güneş enerjisi teknolojisinin gelişmesi ve birçok alt sektörün beslenmesi ile ekonomik kalkınmaya olumlu etkilerin

sağlanması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında, Konya ili Karapınar ilçesinde 6.000 ha alana kurulan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi’nin yatırım açılmasıyla oluşacak ihtiyacı karşılayabilecek güneş pillerinin (PV) ve yüksek teknoloji ekipmanların bölgemizde üretilebilmesine yönelik etüt çalışması gerçekleştirilecektir. Bu amaçla ilk olarak mevcut fotovoltaik pil teknolojilerinin karşılaştırılması ile bölge için en uygun teknoloji belirlenerek ihtiyaç olan gereksinimler ve mevcut durum ortaya konulacaktır. Projenin bütçesi 2016 yılı içinde revize edilmiş ve 1.000.000 TL’den 1.050.000 TL’ye yükseltilmiştir. Proje, 19.08.2016 tarihinde ihale edilmiş olup KDV dâhil 1.000.000 TL bedelle TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi ile 19.09.2016 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Proje kapsamında 2016 yılı içerisinde yaklaşık 400.000 TL harcanmıştır. Projenin 2017 yılı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir.

2.8. KOP Bölgesinde Tarımsal Araştırmalar Projesi Kapsamında Süs Taşı İşlemeciliğinin Yaygınlaştırılarak Kırsal Kesimde Tarım Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması

Proje ile dağlık–kırsal kesim ile tarım dışı alanlarda yaşayan nüfusun ek gelir elde etmelerinin sağlanması ve bu nüfusun yerinde kalarak üretime destek olmaları hedeflenmektedir. Bu amaçla KOP BKİ’nin koordinatörlüğünde Selçuk Üniversitesi bünyesinde “SÜKOP Süstaşı Eğitim ve Uygulama Atölyesi” Merkez Atölye olarak 2016 yılı Mayıs ayında kurulmuştur. Merkez atölyede eğitim görece dağlık–kırsal kesimdeki vatandaşların başlangıçta pilot ilçelerde kurulacak olan üretim atölyelerinde süs taşı üretimi yaparak gelir elde etmeleri hedeflenmektedir. 2015 yılı Yatırım Programına 600.000 TL bütçe ile giren proje 2015–2017 yılları arasında uygulanacaktır. Proje kapsamında, 2015 yılı Haziran ayında Selçuk Üniversitesi ile protokol imzalanmıştır. 2015 yılı ödeneği 300.000 TL ve 2016 yılı ödeneği 150.000 TL olmak üzere 450.000 TL Selçuk Üniversitesine aktarılmıştır. Ayrıca bu kapsamda

STK'larla da iletişime geçilmiş olup İç İşleri Bakanlığı-Dernekler Dairesi Başkanlığına Taşkent ilçesi derneği adına KOP BKİ uzmanları tarafından yazılmış olan proje (PRODES) kabul edilmiş ve 63.680 TL ek ödenek sağlanmıştır. Bu sayede pilot bölgede ilk üretim atölyesi 2016 yılı Ağustos ayında Taşkent ilçesinde kurulmuş ve "Taşkent'te İşlenir" sloganı ile üretime başlanmıştır. Merkez Atölye de eğitim alan vatandaşlarımızdan 6'sı Taşkent Atölye de üretim faaliyetlerine katılmış, çeşitli sipariş ve takı üretimlerinden elde edilen gelirlerle birlikte 2016 yılı Aralık ayından itibaren kişi başı aylık ortalama 1.000 TL civarında gelir elde etmişlerdir.

Bu kapsamda ilerleyen zamanda Karaman İli Ermenek ve Konya İli Seydişehir ilçelerine de üretim atölyesi açılması ve yöre halkına eğitimlerle üretim kabiliyeti kazandırılması hedeflenmektedir.

2.9. KOP Bölgesi Dış Ticaret Geliştirme Programı Projesi

Projenin ile KOP Bölgesi'nin imalat sanayi kapasitesi açısından en büyük ili olan Konya'da faaliyet gösteren işletmelerin yatırım, tesis ve ürünlerinin tanıtımlarının yapılarak; ihracat ile uğraşan 1500'e yakın ihracatçı firma sayısının yeni firmaların da ihracata teşvik edilmesiyle 2000'e yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında, Konya bölgesinde faaliyet gösteren 10.000'den fazla imalatçı ve dış ticaret ile uğraşan firma bilgilerinin yer alacağı bir E-rehber ve 2 adet mobil uygulama (Android ve IOS) ile yabancı heyetlere ve/veya

yurt dışında düzenlenen program ve ziyaretlerde firma rehberleri olarak dağıtılabilecek bir imalat envanterinin hazırlanması gibi Konya ilinde üretilen ürünlerin özellikle dış pazara tanıtılabilmesine imkân tanıyan tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir. KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında 26.12.2016 tarihinde imzalanan protokol çerçevesinde, 2016 yılı içerisinde Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 500.000 TL ödenek aktarılmıştır.

3. 2017 YILI İÇİNDE BAŞVURULABİLECEK PROGRAMLAR

3.1.KOP SOGEP Konya Ovası Projesi Sosyal Gelişim Programı

Toplumsal içinde bulunduğu yoksulluk ve göç gibi olgulardan kaynaklanan sorunları gidermek ve ortaya çıkan adaptasyon sorunlarını ortadan kaldırmak, özel politika gerektiren kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata aktif şekilde katılmalarını sağlayarak toplumsal bütünleşmeyi güçlendirmek ve kalkınma sürecini hızlandırmak amacı ile istihdam ve mesleki gelişim, sosyal içerme, kültür sanat ve spor alanlarındaki projeleri desteklenmesi programının temel amacıdır.

Program, KOP Bölgesi illerinden olan Konya, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir ve Nevşehir'de yürütülecektir. Mesleki gelişim başlığındaki projelerin, KOP Bölgesi'ndeki ihtiyaçlara uygun alanlarda nitelikli işgücünün yetiştirilmesi, mesleki bilgi, becerilerin geliştirilmesi ve kendi işini kurabileceklere destek olunmasına yönelik hazırlanması amaçlanmaktadır.

2017 yılı yatırım programında 5.000.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, KOP Sosyal Gelişim Programı (KOPSOGEP) kapsamında Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya ve Nevşehir'de proje teklif çağrısına çıkmıştır. 23 Temmuz 2017 tarihine kadar başvuru yapılabilecektir.

3.2. Konya Ovası Projesi Kırsal Kalkınma Programı

KOP Projesi Kırsal Kalkınma Programı, KOP Bölgesi'nde yer alan Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya ve Nevşehir illerindeki yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek, değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek, toplumsal dayanışma ve bütünleşmeyi güçlendirmek, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak amacıyla yapılacak projelere mali destek sağlayan bir programdır.

Konya İlinden; Ahırlı, Akören, Akşehir, Beyşehir, Bozkır, Derbent, Derebucak, Doğanhisar, Ereğli, Güneysınır, Hadim, Halkapınar, Hüyük, Ilgın, Meram, Selçuklu, Seydişehir, Taşkent, Yalıhöyük ilçeleri proje kapsamındadır. Proje için teklif çağrısına çıkılmış olup, son başvuru tarihi 18.08.2017'dir.

4. KAYNAKÇA

1. <https://www.sondakika.com/hotamis/>
2. <http://emlakkulisi.com/guncel/konya-mavi-tunel-son-durum/350198>
3. <http://emlakkulisi.com/mavi-tunel-projesi-hayata-gecirildi/376959>
4. <https://www.sondakika.com/haber/haber-turkiye-nin-asirlik-ruyasi-gerceklesti-9656279/>
5. <https://www.sondakika.com/haber/haber-sultan-abdulhamid-in-150-yillik-mavi-tunel-9656468/>
6. <http://www.hurriyet.com.tr/konya-ovasi-projesi-hizli-adimlarla-ilerliyor-40319154>
7. KOP Bölge İdare Başkanlığı 2016 Faaliyet Raporu
8. <http://www.yenimeram.com.tr/konya-da-2-bin-880-dekar-arazi-suya-kavusacak-254944.htm>
9. www.kop.gov.tr

HAZIR BETON KONYA

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horoğluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel: +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

ÜRETİM REFORM PAKETİ HAYATA GEÇİYOR

1. ÜRETİM REFORM PAKETİ NEDİR, NELER GETİRİYOR?

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan ve toplamda 77 maddeden oluşan, Türkiye'nin dördüncü sanayi devrimine geçişini sağlayacak Üretim Reform Paketi'nin ekonomide reform çalışmalarına önemli bir katkı sağlayacağı düşüncesiyle hazırlanmıştır. Bu kapsamda tüm ilgili STK'ların ve kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanan rapor, sanayinin geliştirilmesi ve üreticinin desteklenmesi gibi konuları içermesi bakımından önemlidir.

Bu reform paketi ile birlikte;
✓ Sanayicinin mali yüklerini azaltmak,
✓ Sanayiciler için yeni teşvikler getirmek,
✓ Kent içerisinde kalan sanayi sitelerini şehrin dışına taşımak,
✓ Yüksek parsel fiyatlarına düzenleme getirmek,
✓ Sanayi parsel arzı hızlandırmak,
✓ Organize sanayi bölgelerinin altyapı ve lojistik ağı geliştirmek,
✓ OSB uygulamaları yaygınlaştırmak,
✓ Üretime hazır sanayi parselleri oluşturmak,
✓ Özel endüstri bölgesi kurmanın önü açmak,
✓ Üretime hazır sanayi ürünleri oluşturmak,
✓ Üniversitelerin araştırma geliştirme kapasiteleri arttırmak,
✓ Sanayi sektörüne yönelik eğitim programları oluşturmak,
✓ Nitelikli iş gücü istihdamını arttırmak,
✓ Yerli üretim yapan işletmeleri desteklemek gibi unsurlar hedeflenmiştir. Üretim reform paketinin ana hedefleri yerli (milli), yeşil (çevre dostu) ve yenilikçi (inovatif) yaklaşımın esas itibarıyla

İnovasyon, Ar-Ge ve teknoloji odaklı gelişimin ve büyümenin tüm üretim sektörlerinde yaygınlaştırılmasını sağlamaktır. Üretim reform paketinin özü, ihtiyaç duyulan söz konusu yüksek katma değerli teknolojik ürünleri üretecek insan gücü, bilgi ve yeteneğinin, daha doğru bir ifade ile nitelikli insan gücüne sahip, akıllı üretim sistemlerinin kullanımının yaygınlaştığı ve marka değeri ile uluslararası pazarlarda rekabet gücü olan bir Türk sanayisi inşa etmektir.

2. ÜRETİM REFORM PAKETİ NELERİ AMAÇLIYOR?

Türkiye'nin uluslararası küresel rekabette varlık gösterebilmesi ve hedefi olan ilk 10 ekonomi içinde yer alabilmesi için "Üretim Reform Paketi" önem arz etmektedir. Üretim kapasitesini artırmaya yönelik olan bu reform paketi, aynı zamanda Türkiye'nin bundan sonraki süreçte, İnovasyon, teknoloji ve Ar-GE tabanlı yeni sermaye, birikim ve üretim modelinin benimsendiğini göstermektedir. Bu hedef doğrultusunda, yerli üretimin teşviki, imar, emlak vergisi, vergi usul, yapı denetim kanunlarının değişimi ve endüstri bölgelerini ilgilendiren diğer kanunları da kapsayan birçok değişikliğin hayata geçirileceği gözlemlenmektedir. Sanayi alanlarının yeniden tanımlanması, OSB, EB, SS, TGB gibi alanlara yönelik yatırımcıya finansman kolaylığı, vergi, muafiyeti, emlak vergisi desteği ve söz konusu endüstri alanlarına yönelik altyapı ve çevreyi koruyucu teknolojilerin sağlanması gibi hususlar reform paketinin içinde önemli konular olarak göze çarpmaktadır. Diğer taraftan, fen ve mühendislik gibi müspet

bilimlere dayalı lisans ve yüksek-lisans eğitiminin teşvik edilmesi ve öğrencinin öğrenim görürken endüstri ile temasının sağlanması yani teknik eğitimin önemini altının çizilmesi bu reform paketinin en önemli sacayaklarından birisidir.

2.1. Sanayicilerden Kesilen TRT Payı Kaldırılacak

Yeni reform paketiyle birlikte sanayi sicil belgesine sahip işletmelerin elektrik tüketimlerinden yüzde 2'lik TRT payı alınmayacağı belirtilmiştir. 2015 yılında sanayicilerin TRT payı ödemesi 344.2 milyon TL idi. TRT bu kapsamda desteksiz kalmayacak ve sanayicilerden alınmayan katkı, şans oyunları vasıtasıyla sağlanacaktır. "Üretim Reform Paketi" kapsamında OSB'lerdeki sanayicilere enerji desteği sağlanması noktasında Bakanlar Kurulundan yetki alınacak ve planlı sanayi alanlarındaki satışlarda damga vergisi ve harçları kaldırılacaktır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin, iş yeri eğitimleri desteklenecek ve teknoloji geliştirme bölgelerinde, temel bilimler mezunlarının istihdamına imkân sağlanacaktır. OSB'lerdeki tüm projeler için kredi ve kredi faiz desteği verilecek ve sanayi sitelerinin taşınması sağlanacaktır. Yine bu kapsamda, kamu ihalelerinde yerli üreticilere fiyat avantajı sağlanarak KOSGEB desteklerine avans ödemesi getirilecektir.

2.2. Kent İçinde Kalan Sanayi Siteleri Taşınacak

Kent içerisinde bulunan sanayi siteleri hizmet açısından yeterli değildir ve şehrin görüntüsüne zarar vermektedir. Kent içinde bulunan sanayi sitelerinin, belediyeler ve mülk sahipleri ile anlaşarak şehre makul mesafe dışına taşınmasının gerektiği vurgulanmıştır.

Bu kapsama 135 sanayi sitesi ve 63 bin 649 iş yerinin taşınması planlanmıştır. Taşınma maliyetinin yaklaşık 19 milyar lira olacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda sanayi sitesi yapı kooperatiflerince, il özel idarelerince, büyükşehir belediyelerince veya belediyelerce yapılacak sanayi sitelerinin idari ve sosyal tesis binaları, arsa bedelleri, mülkiyetin edinilmesi masrafları ile altyapı ve üstyapı yatırımlarının tamamına kadar olan kısmının mimarlık ve mühendislik hizmetleri dâhil kredi ile desteklenmesi hususları bakanlığın görevleri arasına dâhil edilmiştir.

2.3. Yüksek Parsel Fiyatlarına Düzenleme Getirilecek

Bazı OSB'lerdeki sanayi parseli birim fiyatının yüksekliğinden kaynaklı girişimciler yatırımlarını gerçekleştirememektedir. Bu kapsamda yüksek maliyetli arsa bedellerine bir üst limit getirilecektir. OSB'lerde maliyetlere en fazla yüzde 25 kar konulup satış yapılabilir. OSB'lerde mülk edinen sanayiciler, tapularını teminat olarak parsellerin üretime kazandırılması amacıyla, faaliyete geçmeyen sanayi parselleri geri alınacaktır.

2.4. Yurt Dışında OSB Kurma İmkânı

İslah OSB uygulaması tekrar hayata geçirilecek ve düzensiz ve plansız yapılmış sanayi bölgeleri planlı hale getirilecektir. Ülkemiz OSB kurmak ve işletmek noktasında ciddi bir birikime sahiptir. Bu reform paketiyle birlikte yurtdışında OSB kurma imkânı da getirilmiş olacaktır. Bu paketle üretime

hazır sanayi alanları oluşturulacak ve OSB, endüstri bölgesi, teknoloji geliştirme bölgesi, serbest bölge ve sanayi siteleri için uygun sanayi alanları belirlemek bu alanlardan uygun görülenlerin altyapısını yapmak yerinde olacaktır.

2.5. Trabzon'da Endüstri Bölgesi Kurulması

Özel sektöre özel endüstri bölgesi kurma imkânı getirilmektedir. Büyük yatırımlar için sanayiciler tarafından yönetilecek özel endüstri bölgeleri kurulacak ve yatırım adalarının oluşturulmasının önü açılacaktır. Sanayi bölgeleri için bazı yerlerin arazi şartları çok uygun değildir. Bu kapsamda deniz doldurma yoluyla endüstri bölgesi kurmanın önü açılacaktır. Trabzon-Arsin bölgesinde sahile yaklaşık 1500 dönüm arazide endüstri bölgesi oluşturmak hedeflenmektedir.

2.6. Üniversitelerde Teknoloji Transfer Ofisi Kurulması

"Üretim Reform Paketi" ile birlikte üniversitelerin Ar-Ge kapasitesinin artırılması hedeflenmektedir. Bilimsel araştırma projelerinde çalışan yüksek lisans öğrencilerine burs verilecek ve sanayiye yönelik araştırma projeleri desteklenecektir. Üniversitelerin teknoloji transfer ofisi kurmalarının önü açılacak ve dünyada gelişmiş ve hızla gelişmekte olan ülkelerde uygulanan ücretli araştırma izni Türkiye'de de uygulanacaktır. Yükseköğretimde kalite, danışma ve koordinasyon kurulları kurulması yoluyla sanayicinin ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman yetiştirmek için eğitimler verilecektir. Ayrıca, üniversitelerin mühendislik ve

fen fakültesinde okuyan öğrenciler en az bir yarıyıl eğitimini sanayide yapacakları ifade edilmiştir. OSB'lerde özel endüstri meslek lisesi ve meslek yüksekokulları kurulmasının önün açılarak buralarda okuyan öğrencilere eğitim desteği sağlanacaktır. Bunun yanı sıra okulların binaları ve teknik ekipmanı için de kredi desteği verilecektir.

2.7. OSBÜK'ün Kurumsal Yapısı Güçlendirilecek

Yapım işleri, sanayi işbirliği uygulamaları (SİP) kapsamına alınacaktır. Orta ve yüksek teknoloji yerli üretilen ürünlere yüzde 15 fiyat avantajı sağlanması zorunluluğu getirilecektir. Enerji verimsiz ürünlerin denetlenmesi ve uygunsuzluk durumunda idari yaptırımların uygulanmasına ilişkin bir düzenleme getirilecek ve bu ürünlerin piyasadan toplatılabilmesiyle ilgili düzenleme yapılacaktır. Organize Sanayi Bölgesi Üst Kuruluşu'na özel hukuk kişiliği verilerek OSBÜK'ün yapısı güçlendirilecektir. Böylece sicil alan tüm OSB'lerin OSBÜK'e üye olma zorunluluğu getirilecektir.

2.9. Enerji Verimsiz Ürünlerin Denetlenmesi

Enerji verimsiz ürünlerin denetlenmesi ve uygunsuzluk durumunda idari yaptırımların uygulanması noktasında tedbir genişletilecektir.

2.10. OSB'lerde GYO Kurma Hakkı

OSB'lere GYO kurma hakkı getirilmektedir. Sanayi parseli almak isteyen sanayiciler GYD şirketi kurarak ve kiralama yapabilecektir. Böylece sanayiciler mülk edinme, sanayi parseli alma zorunluluğundan kurtulacaktır. OSB alanı içinde Hazine veya kamu

kurum ve kuruluşlarına ait arazilerin bulunması halinde bu araziler, yatırımların ve istihdamın teşvikine dair kanun kapsamındaki illerde bedelsiz devredilecek. Diğer illerde ise harca esas değerleri üzerinden peşin veya taksitle OSB'lere satılacak.

OSB'lere ait yer seçimi, Bakanlığın koordinatörlüğünde ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla oluşan yer seçimi komisyonunun yerinde yaptığı inceleme sonucunda, varsa üst ölçekli plan kararları dikkate alınarak yapılır. Komisyonunda kararlar oybirliği ile alınır. Oybirliği sağlanamaması durumunda yer seçimi ile ilgili nihai karar, yönetmelikte belirlenen esaslar doğrultusunda Bakanlıkça verilir. Mevzuat gereğince korunması gereken ve sanayi tesislerinin kurulmasına izin verilmeyen alanlar OSB yeri olarak incelemeye alınmaz. Yer seçiminin kesinleşmesinden sonra OSB sınırları dışında kalan alanların planlanmasını, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı veya ilgili belediye en geç 1 yıl içinde yapacak. OSB'lerde haciz olmayacak ve OSB'lerin su, elektrik ve doğalgaz gelirleri haczedilemeyecek ve amacı dışında kullanılamayacak.

2.11. Hafta Sonu Çalışma İzni

Sanayi işletmeleri her yıl hafta tatili günlerinde çalışabilmek için belediyelerden izin almak zorundadır. Hafta sonu çalışma ruhsatı alma zorunluluğunun olması sanayici açısından ek mali yük getirmektedir. Bu paket kapsamında bu uygulamaya son verilecek ve 233 milyon TL sanayicinin cebinde kalacaktır. Son olarak, üretim reform paketinin, esas itibarıyla ve nihai noktada, faize ve ranta dayalı bir ekonomik sistemden –üretime dayalı– bir ekonomiye geçmek suretiyle Türkiye'nin büyümesini daha da hızlandırmak, daha geniş kesimlerin toplumsal refahını artırmak ve istihdamı artırmak amaçlarını taşıdığı görülmektedir.

2.12. Sanayi Sicil Kaydı

Sanayi işletmelerinin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında tutulacak sanayi siciline kaydettilmesi ve mukabilinde alınacak sanayi sicil belgesinin icabında salahiyyetli memurlara ibraz olunması mecburidir. Sanayi işletmeleri üretim faaliyetine başlamadan önce sanayi siciline ön kayıt olmak zorundadır. Sanayi işletmelerine işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlemesi için sanayi siciline kaydolduğuna dair yazı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı veren idareler tarafından aranır. Sanayi sicilinde kaydı olmadığı tespit edilen sanayi işletmelerine sanayi siciline tescil ettirmeyenler için hükmedilen idari para cezası verilir.

2.13. Yüksek Kalite Kurulu

Yükseköğretim kurumlarının eğitim–öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin ulusal ve uluslararası kalite standartlarına göre değerlendirmeler yapmak, iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini yürütmek üzere idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli Yükseköğretim Kalite Kurulu kurulmuştur.

2.14. Üç Yeni Üniversite

Kanunla, İlke Eğitim ve Sağlık Vakfınca Nevşehir'de Kapadokya Üniversitesi, Ortadoğu Sanayi ve Ticaret Merkezi Araştırma Geliştirme Eğitim Kalkınma ve Danışma Vakfınca Ankara'da Ostim Teknik Üniversitesi ile Ankara Güzel Sanatlar Üniversitesi kuruldu.

2.15. Ön Kayıt Sistemi Getiriliyor

Yeni kurulan sanayi işletmelerinin takibi ve üretim faaliyetine başlamadan önce yükümlülükleri konusunda bilgilendirilmesi amacıyla ön kayıt sistemi getiriliyor. Sanayi işletmeleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında tutulacak sanayi siciline kaydedilecek, üretim faaliyetine başlamadan önce

sanayi siciline ön kayıt yaptıracak. Kayıt işlemleri, elektronik ortamda olacak, beyannamelerin elden veya posta ile gönderme zorunluluğu kaldırılacak. Sanayi işletmelerinden, faaliyette olup olmadığına bakılmaksızın sanayi siciline kaydolmayıp, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde sanayi siciline kaydolup sanayi sicil belgesi alanlar hariç, bu tarihe kadar kaydolmayanlar hakkında idari para cezası uygulanacak.

2.16. İdari Para Cezaları

Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sonucunda uygunsuz olduğu tespit edilen ürünler için 4 bin ile 250 bin lira arasında değişen çeşitli idari para cezaları uygulanacak.

Orta ve yüksek teknolojiyi yerli ürünlere yüzde 15 oranında fiyat avantajı sağlanarak bu konuda kamu kurumlarınca yapılacak farklı uygulamalar engellenerek. Ayrıca yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler lehine de yüzde 15 oranında fiyat avantajı sağlanması zorunluluğu getiriliyor.

3. ÜRETİM REFORM PAKETİNE YÖNELTİLEN ELEŞTİRİLER

Üretim Reform Paketi'nin maddi desteklerle ilgili düzenlemeleri memnuniyetle karşılanırken, bazı maddelere itiraz edilmiştir;

- ✓ OSBDER (Organize Sanayi Bölgeleri Derneği) yöneticileri OSB'lerde arsa fiyatlarının yüzde 25 karla sınırlandırılması,
- ✓ OSB yönetimlerinin bakanlık tarafından görevden alınabilmesi,
- ✓ Bakanlık kararıyla bazı parsellerin OSB dışına çıkarılabilmesi,
- ✓ OSB'lerin vergi muafiyeti uygulamalarının vergi mevzuatına adapte edilememesi,
- ✓ OSB içindeki parsellerin OSB dışına çıkarılabilmesi hukuka uygun olmayan bir durum olması

SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI

(YÜRÜRLÜKTE BULUNAN SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI)

ÜRDÜN

Müzakereleri Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülerek tamamlanan Türkiye ile Ürdün arasında bir Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması, 1–3 Aralık 2009 tarihlerinde Amman'a gerçekleştirdiği çalışma ziyareti vesilesi ile 1 Aralık 2009 tarihinde Amman'da imzalanmıştır. Anlaşma'nın onaylandığına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı 10 Ocak 2011 tarih ve 27811 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Anılan Anlaşma 1 Mart 2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Anlaşma Kapsamı

- Mal ticaretinde tarife ve tarife dışı engellerin kaldırılması
- Hayvan ve bitki sağlığı önlemleri
- İktisadi ve teknik işbirliği
- İç vergilendirme
- Kamu alımları
- Devlet tekelleri, rekabet kuralları, sübvansiyonlar ve diğer iktisadi hükümler
- Fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları
- Menşe kuralları
- Yapısal uyum
- Ödemeler dengesi önlemleri
- Anti-damping ve korunma önlemleri

Sanayi Ürünleri Gümrük Vergisi Düzenlemesi

- Türkiye, Anlaşmanın II sayılı Eki Liste A'da belirtilen ürünler hariç olmak üzere, Ürdün menşeli sanayi ürünleri için uygulanan gümrük vergilerini Anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile birlikte kaldırmıştır.

(Milyon Dolar)	İhracat	Değişim (%)	İthalat	Değişim (%)	Denge
2010	571	25	42	109	529
2011	507	-11	67	58	440
2012	771	52	96	43	675
2013	744	4	71	-26	674
2014	907	18	126	44	781
2015	836	-7,8	128	1,5	708
2015	820	-10	144	-27	964

- Ürdün ise, Anlaşmanın II sayılı Ekinde yer almayan Türkiye menşeli sanayi ürünlerini Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte serbestleştirmiştir. Anlaşmanın II sayılı Eki Liste A'da belirtilen ürünleri serbestleştirmeden hariç tutan Ürdün, Anlaşmanın II sayılı Eki Liste B1, Liste B2 ve Liste B3'te belirlenen ürünleri sırasıyla 2014, 2017 ve 2018 yılına kadar aşamalı olarak serbestleştirecektir.
- Anlaşmanın II sayılı Eki Liste A'da

belirtilen ürünler Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden üç yıl sonra Ortaklık Komitesinde tekrar gözden geçirilecektir.

Tarım Ürünleri Gümrük Vergisi Düzenlemesi

- Taraflar, belirli sayıda tarım ürününde karşılıklı olarak tarife kotaları kapsamında veya miktar kısıtlaması olmaksızın gümrük vergisi indirimi ve/veya muafiyeti şeklinde taviz tanımışlardır.

TÜRKİYE-DÜNYA İŞ KONSEYLERİ (Avrupa İş Konseyleri)

Türkiye –Avusturya İş Konseyi

Kuruluş Yılı:1996

DEİK/Türkiye–Avusturya İş Konseyi, 26 Haziran 1996 tarihinde dönemin Avusturya Cumhurbaşkanı Dr. Thomas Klestil'in Türkiye'ye resmi ziyareti vesilesiyle İstanbul'da, Avusturya Federal Ekonomi Odası (WKÖ) ile imzalanan anlaşmayla

kurulmuştur. İş Konseyi, iki ülke arasında ticaretin, ortak yatırımların, teknolojik işbirliğinin ve üçüncü ülkelerde işbirliğinin geliştirilmesi ve potansiyel işbirliği alanlarının tespit edilmesi gibi konularda iş çevrelerinin bilgilendirilmesini amaçlamaktadır. İş Konseyi faaliyetlerinde iki

ülke işbirliğinin geliştirilebileceği enerji, altyapı projeleri, ulaşım ekipmanları, makine imalat, çevre teknolojileri, tarıma dayalı sanayiler, sağlık, turizm, inşaat ve finans sektörlerine öncelik verilmektedir.

KAYNAK: <http://www.deik.org.tr>

BİREYSEL EMEKLİLİK FONU EKSENİNDE BES'İN DERİNLEMESİNE İNCELENMESİ (1)

1. GİRİŞ

Bireysel emeklilik sistemleri uzun yıllardır gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde uygulanan bir sistemdir. Bireysel emeklilik sistemleri bazı ülkelerde sosyal güvenlik sistemini tamamlayıcı bir rol oynarken, bazı ülkelerde sosyal güvenlik sistemlerine alternatif olmaktadır. Bazı ülkelerde bireysel emeklilik sistemine girip girmek katılımcıların tercihlerine bırakılmışken bazı ülkelerde ise sisteme girmek zorunlu tutulmuştur. Şili, Uruguay, Bolivya ve Meksika gibi ülkelerde bireysel emeklilik sisteminin zorunlu olduğu görülmektedir. OECD ülkelerinde bireysel emeklilik sisteminin mevcut sosyal güvenlik sistemlerinin tamamlayıcısı nitelikte ve katılımın gönüllülük esasına göre yapıldığı görülmektedir. Ülkemiz 2000 yılı ile birlikte bireysel emeklilik sistemiyle tanışmış, takip eden yıllarda sistemde çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Günümüzde sisteme katılım zorunlu hale gelmiş olup, belirli durumlarda çalışanlar sistemden çıkabilmektedir. Sistemin yaygınlaşmasıyla birlikte pek

çok emeklilik planlama ve fon yönetimi şirketi kurulmuştur. Bu şirketler vatandaşlara aktif hizmet vermekle birlikte, genel manada fonu yönetme yetkisi vatandaşlara aittir. Fon yönetimi ile alakalı olarak vatandaşlara birçok kolaylık sağlanmıştır. Bu çalışmada, ağırlıklı olarak bireysel emeklilik fonu ve getirilerinden bahsedilecektir. Türkiye'nin neden BES'e geçtiği, zorunlu BES'in çalışan ve işverene ne gibi sorumluluklar yüklediği irdelenecek olup, zorunlu BES'e yöneltilen eleştiriler de ele alınacaktır.

2. BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ NEDİR?

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES), bireylerin gelir elde ettikleri dönemde düzenli olarak tasarruflarını, yatırıma yönlendirilen tasarruflarıyla birikim oluşturmaları ve emeklilikte gelir elde etmeleri üzerine kurulmuş bir özel emeklilik sistemidir. Bu sistem ile hem bireylerin emeklilik dönemindeki refah düzeyi yükselecek, hem de oluşan uzun vadeli emeklilik fonları ekonomiye ciddi

bir kaynak yaratacaktır. Gelişmiş ülkelerde sosyal güvenlik sistemleri, birincisi devlet tarafından uygulanan zorunlu sosyal güvenlik, diğeri işverenlerce katkı veya maaş odaklı emeklilik sistemi ve bir diğeri ise katılımcının gönüllülük esasına bağlı oluşturulan ve katkı payı ödemeli olmak üzere üç basamaklı bir sistem olarak yürütülmektedir. BES ise, bu üç basamaklı sosyal güvenlik sisteminin içerisinde yer almıştır ve katılımcıların kendi isteğiyle girdiği ve katkı payı ödeyip fon getirisi, devlet katkısı ve gelir stopajı avantajı elde ettiği bir sistemdir. BES, insanların emekliliğe yönelik birikimlerinin yatırımlarda değerlendirilmesini, emeklilik dönemlerinde ek bir gelir ile yaşam standartlarının yükseltilmesini, ekonomiye uzun vadeli kaynak oluşturmayı ve böylece ekonomik kalkınmanın sağlanmasıyla istihdamların artırılmasını amaçlamaktadır. Böylece BES, insanlara emekliliklerinde artan bir refah düzeyi sağlayacak, uzun vadede emekli insanların yaşam standartlarını iyileştirecek, sosyal güvenlik sisteminin kapsamını

arttıracak, ekonomiye ciddi kaynak oluşturacak, mali sektörün daha sağlıklı yürütülmesini sağlayacak, iş ve istihdam olanakları oluşturacak, kamunun sosyal güvenlik yükünü azaltacak ve sermaye piyasasının genişlemesini sağlayacaktır. BES' te, katılımcıların ödedikleri katkı payları ve devletin katılımcılar adına ödemiş olduğu katkı ilgili emeklilik şirketleri tarafından finansal yatırım araçlarında değerlendirilmektedir. Katılımcılar tarafından ödenen katkı payları kendilerinin seçeceği yatırım fonlarında değerlendirilmektedir. Bu amaçla çok sayıda alternatif fon bulunmaktadır. Bu fonlar gelir amaçlı fonlar, büyüme amaçlı fonlar, para piyasası fonları, kıymetli madenler fonları, ihtisaslaşmış fonlar ve diğer fonlar olarak sınıflandırılmaktadır. Devlet katkılarının değerlendirildiği fonlar ise, portföy sınırlarının hazine müsteşarlığı tarafından belirlendiği ve ilgili emeklilik şirketinin devlet katkısı fonu olarak oluşturduğu fonlarda değerlendirilmektedir.

2.1. Türkiye'de BES Nasıl İşliyor?

Türkiye'de BES, 16 Mayıs 2000 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından sunulan bir kanun tasarısı ile sosyal güvenliğin bir parçası olmuştur. Tasarının kabulünden sonra birçok bireysel emeklilik şirketi kurulmuştur. Türk BES' te, katılımcının emekliliği hak edebilmesi için emeklilik sistemine girdiği andan itibaren en az 10 yıl düzenli katkı payı ödemesi ve 56 yaşını tamamlaması gerekmektedir. Bu sistemde, yaş ve katkı payı ödeme süreleri dikkate alındığında katılımcılar açısından elde edilebilecek faydalar değişmektedir. Bu faydalar, giriş aidatı, hak edilen devlet katkı miktarı ve vergi stopajı ile ilgilidir.

>>Giriş aidatı: Katılımcının, bireysel emeklilik sistemine ilk defa katılması sırasında veya (işveren grup emeklilik sözleşmesi hariç) bir şirkette akdettiği ilk emeklilik sözleşmesi için katılımcıdan veya sponsor kuruluşun, teklifin imzalandığı veya mesafeli satışta teklifin onaylandığı tarihte geçerli aylık brüt asgari ücret tutarı dikkate alınarak aşağıdaki esaslar dahilinde peşin, azami 1 yıl içinde tahsil edilmek üzere taksitli veya ertelenmiş olarak giriş aidatı alınabilir.

• Peşin ve taksitli olarak alınan giriş aidatı, teklifin imzalandığı veya onaylandığı tarihte geçerli aylık brüt asgari ücretin %10'unu aşamaz.

• Peşin ve ertelenmiş olarak alınan giriş aidatlarının toplamı teklifin imzalandığı veya onaylandığı tarihte geçerli aylık brüt asgari ücretin;

Süre	Oran
0-3 yıla kadar	75
3-6 yıla kadar	50
6-10 yıla kadar	25
10 yıldan sonra	0

kadarı olabilir.

• 10 yılını dolduran, vefat, maluliyet, emeklilik hakkını kullananlardan ertelenmiş giriş aidatı tahsil edilmez.

• Katılımcıların sistemde bulundukları süre boyunca emeklilik şirketleri tarafından yatırımlara yönlendirilmesi için düzenli olarak katkı payı ödemeleri gerekmektedir. Bu kapsamda emeklilik şirketleri hazırladıkları emeklilik planları için minimum katkı payı tutarları belirleyebilirler.

• Sisteme ödenen katkı payları üzerinden en fazla %2 oranında yönetim gideri kesintisi uygulanabilmektedir. Ayrıca, fona ait giderlerin karşılanmasına yönelik fon net varlık değeri üzerinden fon toplam gider kesintisi yapılabilmektedir.

>>Devlet Katkısı: Katılımcılara, devlet tarafından ilgili yılda ödedikleri katkı paylarının%25'i oranındaki tutarı devlet katkısı adı altında ödenmektedir. Bir katılımcıya ilgili yıl içinde devlet katkısı olarak ilgili yıla ait brüt asgari ücret tutarının %25'inden fazlası ödenemez. Ayrıca katılımcı biriken devlet katkısını sistemde kaldığı süreye bağlı olarak belirli oranlarda hak eder.

Sistemde Geçirilen Süre	Hak Ediş Oranları
3-6 yıla kadar	15
6-10 yıla kadar	35
10 yıl ve daha fazla ve 56 yaştan küçük	60
10 yıl ve daha fazla ve 56 yaştan büyük	100

>>Vergi: Katılımcının BES' ten ayrılması durumunda sistemde kaldığı süreye bağlı olarak sadece elde ettiği getirisi üzerinden stopaj kesintisi yapılmaktadır.

Sistemde Kalma Şekil ve Süresi	Stopaj Oranı(%)
Sisteme 10 yıl süre ile katkı payı ödenmemesi	15
Sistemde en az 10 yıl katkı payı ödenmesi ve 56 yaşın tamamlanmaması	10
Sistemde en az 10 yıl katkı payı ödenmesi ve 56 yaşın tamamlanması	5

2.2. Zorunlu Bireysel Emeklilik Nedir, Şartları Nelerdir?

Zorunlu BES yeni bir sistem değildir. Sistemin özünü 2001 yılından bu yana uygulanan 4632 sayılı yasa oluşturmaktadır. Yapılan değişiklikle sisteme gönüllü giriş, kesinti oranları, yaş ve statü gibi birçok ölçüt değiştirilmiştir. Bireysel katkılara dayalı fon ilkesine göre işleyen BES'e 18 yaşın üzerinde fiil ehliyetine sahip her birey gönüllü olarak ve kendilerinin serbestçe belirleyeceği katkı oranına göre katılmaktaydı. Zorunlu BES ile sistem bağımlı çalışanlar için zorunlu hale getirilmiştir.

Bireysel Emeklilik Sistemi'nde (BES) köklü değişiklikler yapan zorunlu BES uygulaması 6740 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla kademeli olarak 1000 ve üzeri işçi çalıştıran işverenler için 1 Ocak 2017'de yürürlüğe girmiştir. Zorunlu bireysel emeklilik sistemine 29.05.2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunun 28. Maddesi kapsamında olup 45 yaşını doldurmamış olanlar ile, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4. Maddesinin (a) ve (c) bentlerine göre çalışanlar, işverenin belirlediği bir emeklilik sözleşmesi dahilinde zorunlu emeklilik planına dahil edilmektedir. Bu kapsamda, zorunlu BES uygulaması sadece 45 yaş üstündeki Türk vatandaşları ile Türk vatandaşlığından çıkma izni almış olmakla birlikte Türkiye'de çalışmakta olanlardan bir hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren yanında çalışanlar için geçerlidir. Türkiye'de çalışan yabancılar bu yasanın kapsamına girmemektedir.

Çalışanların katkı payları, çalıştıkları aya ait prime esas kazancın %3'ü oranında hesaplanacaktır. Zorunlu BES'te ayrıca işveren katkı payı bulunmamaktadır. Bu kapsamda çalışanların prime esas kazançları üzerinden kesilen bireysel emeklilik prim tutarları, çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü işveren tarafından emeklilik şirketine aktarılacaktır. 2017 yılı için prime esas kazanç alt sınırı 1.777,50 lira (asgari ücret) üst sınırı ise 13.331,40 lira olarak uygulanmaktadır. Bu doğrultuda asgari kesinti tutarı, asgari ücretli çalışanlar için aylık 53 lira (1.777,50 x %3) olacaktır. Kesinti tutarı en fazla 399 TL (13.331,40 * %3) olabilecektir. Çünkü, 20 bin lira ücret alan çalışan için dahi prim üst sınırı 13.331 40 TL olmaktadır.

Çalışan, otomatik katılımına ilişkin emeklilik sözleşmesinde belirlenen tutardan daha yüksek bir tutarda kesinti yapılmasını işverenden talep edebilecektir. Çalışan, zorunlu bireysel emeklilik sistemine dahil olduğunu bildirildiği tarihi takip eden iki ay içinde sözleşmeden cayabilecektir. Bu konudaki iradesini emeklilik şirketine yazılı olarak bildirmesi gerekmektedir. Cayma halinde, ödenen katkı payları varsa yatırım gelirleri ile

birlikte 10 iş günü içinde çalışana iade edilir. Hali hazırda bireysel emekliliği olanlar da otomatik olarak sisteme girecektir. İsteyen ikisini birden devam ettirebilir, isteyen Zorunlu BES'ten cayma hakkını kullanarak ayrılabilir. Dikkat! Mevcut BES iptal edilirse geçmişe yönelik haklarınız kaybedilecektir. Çalışan, %25 devlet katkısından yararlanacaktır. Bunun yanında çalışan cayma hakkını kullanmaması durumunda, sisteme girişte bir defaya mahsus olmak üzere 1.000-TL tutarında ek devlet katkısı da sağlanacaktır. İlave olarak, çalışanın emeklilik hakkını kullanması durumunda, hesabında bulunan birikimi en az 10 yıllık, yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana, birikiminin %5'i karşılığında ek devlet katkısı ödemesi yapılacaktır. İlk 3 yılda sistemden ayrılanlara hiç devlet katkısı verilmeyecektir.

3. TÜRKİYE NEDEN BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİNE GEÇTİ?

Avivasa tarafından 2010 yılında ilk kez yapılan ve 2016 yılında tekrarlanan Emeklilik Dönemi Tasarruf Açığı araştırması, Türkiye'de emeklilik döneminde bireylerin mevcut hayat standartlarını devam ettirebilmek için ne kadar tasarruf yapmaları gerektiğini ortaya koymaktadır. 2010 yılında yapılan araştırmada Türkiye'de 2011-2051 döneminde emekli olacak bireylerin emeklilik birikimlerini karşılayabilmek için 91 milyar euro ek tasarruf yapması gerektiğini ortaya koymaktadır. 2016 yılında yapılan araştırma ise 2017-2057 yılları arasında emekli olacakların yapması gereken

tasarruf miktarının %37 artışla 125,2 milyar euroya yükseldiğini göstermektedir. Araştırma kapsamındaki 17 ülke içerisinde Türkiye tasarruf açığında 5. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin hâlihazırda genç bir nüfusa sahip olması, tasarruf açığının düşmesine yardımcı olsa da 2057 yılında nüfusun %40'ının 60 yaş ve üzeri olacağı gerçeği, bu açığın ileriki dönemlerde daha da artacağına işaret etmektedir. Aşağıdaki tabloda ülke başı yıllık emeklilik tasarruf açığı ve kişi başı yıllık emeklilik tasarruf açığı gösterilmektedir: Türkiye'de yurtiçi tasarruf oranlarının düşük olması tasarruf oranlarının artırılması amacıyla politikalar geliştirilmesini de beraberinde getirmiştir. Bu kapsamda önemli bir tasarruf aracı olarak görülen Bireysel Emeklilik Sistemi'ne Otomatik Katılım ile ivme kazandırılarak birikimlerin daha da artması hedeflenmektedir. 1 Ocak 2017 tarihi itibarıyla Türkiye'de yaklaşık 18 milyon ücretli çalışandan 45 yaş altı 13 milyon ücretli çalışana kapsayan "otomatik katılım sistemi" düzenlemesine geçilmiştir. Bireysel Emeklilik Sisteminde toplanan fonlar ülkenin tasarruf hacminin artmasını sağlamaktadır. Sistemden yoksun ülkelerde küçük tasarruflar yastık altında tutulurken, yatırımlara yönlendirilecek fonların birikimi yeterli olamamaktadır. Bireysel Emeklilik Sistemi ile bu küçük tasarruflar bir araya getirilerek kayıt altına alınırken, aynı zamanda finansal sistemin derinleşmesine ve gelişmesine katkıda bulunacak fon birikimi sağlanmaktadır. Ayrıca, emeklilik fonlarının kısa vadeli alım satım işlemleri yerine uzun vadede getiri elde etme hedefi, ser-

maye piyasalarında uzun vadeli kurumsal yatırımların artmasına imkan vermektedir. Bu durum ise kısa vadeli sermaye hareketlerinin yol açacağı dalgalanmaları ve bunların etkilerini sınırlarken, sermaye piyasalarının krizlere karşı direncini artırmakta ve bunların yatırımcılar için daha güvenli olmasına katkıda bulunarak finansal istikrarı olumlu yönde etkilemektedir. Türkiye ekonomisinin yüksek oranlı ve sürdürülebilir biçimde büyümesi üretim faktörlerinin verimli bir şekilde kullanılmasına, beşeri ve fiziki sermaye birikiminin hızlandırılmasına ve teknolojik gelişmenin ivmelendirilmesine bağlıdır. Büyümenin finansmanının sürdürülebilir kaynaklardan sağlanması ve kaynakların üretim ve verimlilik potansiyeli yüksek alanlara yönlendirilmesi, sürdürülebilir ve kalıcı büyüme bakımından elzemdir. Bu çerçevede, hem makroekonomik kırılganlıkları azaltıcı etkisi hem de hızlı büyüme için yüksek düzeyde ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi gereken yatırımların finansmanını kolaylaştırması nedeniyle yurtiçi tasarrufların artırılması önem arz etmektedir. Yandaki grafikte ülkemizde toplam yurtiçi tasarruf oranları (GSYH'deki Payı) gösterilmektedir. Otomatik (Zorunlu) Katılım Sistemi ile 2026 yılına kadar Bireysel Emeklilik

Sistemi'ndeki birikimlere ilave olarak yaklaşık 100 milyar TL'lik tasarrufun ülke ekonomisine kazandırılması amaçlanmaktadır.

4. ZORUNLU BES'İN ÇALIŞAN VE İŞVEREN ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Zorunlu Bireysel Emeklilik katkı payları çalışanın ücretinden kesinti yoluyla emeklilik şirketlerine aktarılacağından işverene ek bir maliyet doğmayacaktır. Ancak işletmelere ilave operasyonel yükler getirecektir. İşveren, katkı payını çalışanın ücretinden kesip emeklilik şirketine aktarmakla yükümlüdür. İşveren yükümlülüklerine uymaması halinde her bir ihlal için Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Bakanlığınca 100 Türk Lirası idari para cezası uygulanır. Ayrıca işveren katkı payını emeklilik şirketine eksik, geç aktarması veya aktarmaması durumunda, çalışanın birikiminde oluşan parasal kayıptan sorumludur. (Hazine müsteşarlığı web sitesi). Bununla birlikte, çalışanları adına katkı payı ödeyen işverenler bireysel emeklilik sistemine ödedikleri katkı payını ticari kazançlarının tespitinde indirim konusu yapabilir. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları gerekse çalışanlar tarafından ödenen indirim konusu yapılacak şahıs sigorta primlerinin toplamı elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacaktır.

Grafik1: Toplam Yurtiçi Tasarruf Oranları

[Kaynak: OECD, Pension Market in Focus, 2016]

[Kaynak: OECD, Pension Market in Focus, 2016]

KOSGEB'DEN BİRLEŞEN İŞLETMELERE 1.500.000 TL'YE KADAR DESTEK

Amaç

Bu Uygulama Esaslarının amacı; küçük ve orta ölçekli işletmelerin işbirliği güç birliği anlayışıyla bir araya gelerek; ortak tedarik, ortak tasarım, ortak pazarlama, ortak laboratuvar, ortak imalat, ortak hizmet sunumu ve benzeri konular ile Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji alanlarında hazırlayacakları ortak imalata yönelik işbirliği-güç birliği projelerin desteklenmesine yönelik olarak, İşbirliği-Güç birliği Destek Programının uygulanmasına ilişkin iş ve işlemlerin esaslarını düzenlemektir.

Programdan yararlanma koşulu

(1) Programdan yararlanmak için; KOSGEB Veri Tabanında kayıtlı, aktif durumda olan ve Türk Ticaret Kanununda tanımlı gerçek veya tüzel kişi statüsün-

deki işletmelerin bir araya gelerek proje başvurusu yapmaları esastır.

(2) Proje başvurusunda, işbirliği-Güç birliği amacı ile en az 5 (beş) işletmenin bir araya gelmesi şartı aranır. Ancak projenin, Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji Alanlarında ortak imalata yönelik gerçekleştirilecek olması durumunda ise en az 3 (üç) işletmenin bir araya gelmesi yeterlidir.

(3) İşletici Kuruluş ve proje ortağı işletmelerin bu program kapsamında aynı konuda 1 (bir) projesi desteklenir.

(4) İşletme, KOSGEB Veri Tabanına Kayıt Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde, www.kosgeb.gov.tr internet adresinden KOSGEB Veri Tabanına kaydını yapar.

(5) İşletmelerin ve İşletici Kuruluşun, Program kapsamındaki desteklerden ya-

rarlanabilmesi için KOBİ Bilgi beyannamesinin güncel olması gerekir.

(6) Projede yer alan işletmelerden Uygulama Birimine ilk defa başvuruda bulunanlar için "Başvuru ve Uygulama Dosyası" açılır ve işletmeler ile ilgili her türlü belge bu dosyada muhafaza edilir. Bu dosyanın açılmasından sonra, işletmelerden alınmış belgelerden dosyada güncel olanlar tekrar istenmez.

(7) Programdan yararlanılabilmesi için proje ortağı işletmelerin bu maddede yer alan şartları taşıması gerekir.

Desteklenecek proje konuları

İşletmelerin;

a) Hammadde, ara mamul, mamul, lojistik ve diğer hizmetleri daha hızlı ve ucuz temin edebilmeleri amacıyla ortak tedarik,

b) Üretim ve hizmet kapasitelerini, çeşitlerini, verimliliğini ve kalitelerini artırmak amacıyla ortak imalat ve hizmet sunumu,

c) Ürün ve hizmet kalitelerini yükseltmek, ulusal ve uluslararası pazar paylarını artırmak, marka imajı oluşturmak, uluslararası pazarın ihtiyaçlarına cevap vermeleri amacıyla ortak pazarlama,

d) Ürün ve hizmet standartlarını geliştirmeleri amacıyla ortak laboratuvar,

e) Müşteri istekleri ve pazarın talebi doğrultusunda ürün ve hizmet geliştirmeleri, ürettikleri ürün ve hizmetleri yeni pazarlara sunmaları amacıyla ortak tasarım, ve benzeri alanlarda ortak sorunlara ortak çözümler getiren, maliyet düşürücü ve rekabet avantajı sağlayıcı nitelikteki projeler ile Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji Alanlarında ortak imalata yönelik gerçekleştirilecek İşbirliği-güç birliği Projeleri işletici kuruluş marifetiyle desteklenir.

İşletici kuruluş ortaklık modelleri ve yapısı

(1) Program kapsamında işbirliği-güç birliği amacıyla tesis edilecek ortaklıklar aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilebilir:

a) Proje ortağı işletmeler mevcudiyetlerini koruyarak kurulacak İşletici Kuruluşa ortak olabilirler. Bu durumda proje ortağı işletmelerin tamamının kurulacak İşletici Kuruluşa ortak olması şartı aranır. Ortak olacak işletmelerin şahıs işletmesi olması durumunda ise işletme sahipleri İşletici Kuruluşa ortak olabilir.

b) Proje ortağı işletmelerin bir kısmı ya da tamamı kendilerini feshederek kurulacak İşletici Kuruluşa ortak olabilirler. Bu durumda kendisini feshederek İşletici Kuruluşa dahil olacak işletme/işletmelerin sahip/ortak/ortakları feshedilen işletme yerine, İşletici Kuruluşa ortak olurlar. Bu durumda feshedilen işletme/işletmelerin ortaklarının hisse oranının toplamı bu maddenin üçüncü bendinde yer alan oranları geçemez.

c) Proje ortağı işletmelerin bir kısmı kendilerini feshederek ortaklardan birinin bünyesinde birleşebilirler. Bu durumda İşletici Kuruluş, bünyesinde birleşilen işletmedir. Kendisini feshederek İşletici Kuruluşa dâhil olacak işletme/işletmelerin sahip/ortak/ortakları feshedilen işletme yerine, bünyesinde birleşilen İşletici Kuruluşa ortak olurlar.

(2) İşletici kuruluşun, Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen limitet veya anonim şirket statüsünde olması gerekir.

(3) İşletici kuruluşun ortaklarından herhangi birinin hisse oranı, proje süresince % 30 (otuz)' dan fazla olamaz. Ancak projenin, Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji Alanlarında gerçekleştirilecek olması durumunda bu oran % 40 (kırk) olarak uygulanır.

(4) Proje ortağı işletmelerin ortaklarının ve/veya sahiplerinin, projede en fazla 2 (iki) işletmede ortaklığı olabilir ve işletici kuruluş içerisindeki hisse oranlarının toplamı da söz konusu azami oranları geçemez.

(5) Proje başvurusunda, işbirliği-güç birliği amacı ile en az 5 (beş) işletmenin bir araya gelmesi şartı aranır. Projenin, Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji alanlarında ortak imalata yönelik gerçekleştirilecek olması durumunda ise en az 3 (üç) işletmenin bir araya gelmesi yeterlidir. Ayrıca proje ortağı işletmelerin başvuru tarihinden en az 1 (bir) yıl önce kurulmuş olması şartı aranır.

(6) Asgari işletme sayısı sağlanmak koşulu ile proje paydaşları da İşletici Kuruluşa ortak olabilir. Ancak, proje paydaşlarının İşletici Kuruluştaki ortaklık hisse oranlarının toplamı % 20 (yirmi)'yi geçemez.

(7) İşletici Kuruluş ortaklarından herhangi birinin proje süresi içerisinde ortaklıktan ayrılması durumunda, hisselerini mevcut ortaklara ya da başkalarına devredebilir. Yeni ortak olacak işletmelerin en az 1 (bir) yıl önce kurulmuş olması ve işletmelerin aynı veya bir birini

tamamlayan sektörlerde faaliyet göstermesi kriterini sağlaması gerekmektedir. Ayrıca proje sonuçlandırılınca kadar İşletici Kuruluş ortaklarından herhangi birinin hisse oranı bu maddenin 3., 4. ve 5. fıkralarında belirtilen oranlardan fazla olamaz.

(8) Proje süresince ve proje sonrası izleme tarihine kadar, İşletici Kuruluşa ait hisse ve ortaklık yapısındaki değişiklikler için Uygulama Biriminden onay alınması gerekmektedir.

Proje başvurusu ve değerlendirme

İşbirliği-Güç birliği Destek Programından yararlanmak isteyen başvuru sahibi, İşbirliği-Güç birliği Destek Programı Proje Başvuru Formunu Sistem üzerinden doldurur, başvuruya esas ek belgeleri Sisteme yükler ve başvurusunu onaylar.

Destek üst limit ve oranı

(1) Proje destek üst limiti 1.000.000 (bir milyon) TL olup, bu miktarın 300.000 (üç yüz bin) TL'lik kısmı geri ödemesiz, 700.000 (yedi yüz bin) TL'lik kısmı ise geri ödemelidir. Ancak projenin, Orta-Yüksek ve Yüksek Teknoloji Alanlarında gerçekleştirilecek olması durumunda ise destek üst limiti 1.500.000 (bir milyon beş yüz bin) TL olup; bu miktarın 300.000 (üç yüz bin) TL'lik kısmı geri ödemesiz, 1.200.000 (bir milyon iki yüz bin) TL'lik kısmı ise geri ödemelidir.

(2) Proje destek oranı; 1. Bölgede % 50 (elli), 2., 3. ve 4. Bölgelerde % 60 (altmış), 5. ve 6. Bölgelerde % 70 (yetmiş) olarak uygulanır (Konya 2. Bölgededir).

ARNAVUTLUK

KBGSYİH (\$) 4.210 (IMF, 2016 tahmini)	GSYİH (Milyon \$) 12.144 (IMF, 2016 tahmini)	Nüfus 2.885.000 (IMF, 2016 tahmini)	Büyüme Oranı (%) 3.4 % (IMF, 2016 tahmini)	Başkent Tiran	Yüzölçümü (km²) 28.748

Avrupa'nın güneydoğusunda, Balkan yarımadasının batısında yer alan Arnavutluk, kuzey ve kuzeydoğuda Karadağ (172 km), Kosova (115 km), doğuda Makedonya (151 km), güney ve güneybatıda Yunanistan (282 km) ile komşudur. 28.748 km²'lik yüzölçümü ile Avrupa'nın en küçük ülkelerinden biri olan Arnavutluk'un kara sınırları uzunluğu 720 km'dir. 14. yüzyılda Osmanlıların bu bölgeye gelmelerinden sonra, 28 Kasım 1912'ye kadar Türklerin yönetiminde kalmışlardır. Ülke, Birinci Dünya Savaşı sırasında İtalya, Sırbistan, Karadağ, Yunanistan, Fransa ve Avusturya-Macaristan'ın işgallerine uğramıştır. 21 Ocak 1925 tarihinde Ahmet Zogu Cumhurbaşkanlığında Arnavutluk Cumhuriyeti ilan edilerek, parlamento oluşturulmuş, 1 Eylül 1928'de ise Ahmet Zogu'nun kendisini kral ilan etmesiyle, Arnavutluk Demokratik Parlamente Krallığı kurulmuştur. 7 Nisan 1939 yılında İtalya tarafından işgal edilen Arnavutluk, bu ülkeye bağlı olarak 1944 yılına kadar yönetilmiştir. Ülkenin Devlet Başkanı ise 11 Haziran

2012'de Parlamento tarafından seçilerek 5 yıllık süre için işbaşına gelen Bujar Nishani'dir, Yaklaşık 50 yıl süren bir baskı rejimi ve kapalı ekonomi döneminin ardından Arnavutluk, dış politikasını, esas itibarıyla ABD ve AB üyesi ülkeler ile her alandaki ilişki ve işbirliğini geliştirmek ve Avrupa ile bütünleşmek hedefleri üzerine kurmuştur. Öte yandan, bölgenin birçok

ülkesinde yaşayan Arnavutların siyasi ve ulusal haklarının korunması ve geliştirilmesi Arnavutluk'un bölgesel politikasının belli başlı hedeflerinden birini teşkil etmektedir. Arnavutluk; doğal kaynaklar ve yeraltı varlıkları açısından zengindir. Ülke topraklarının %77'sini kaplayan dağlık ve tepelik alanlar, ülkenin tarihten gelen izolasyonunun başlıca sebebidir. Toplam 2.9 milyon hektarlık ülke top-

Temel Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Arnavutluk Cumhuriyeti
Nüfus	2.886.026 (2016 tahmini, Arnavutluk İstatistik Enstitüsü)
Dil	Arnavutça
Din	% 70 Müslüman, % 20 Ortodoks, %10 Katolik
Başkent	Tiran (536.998)
Yüzölçümü	28.748 km²
Başlıca Şehirleri ve Nüfusları (tahmini)	Durres (199.073), Elbasan (116.971), Shkodra (96.328), Vlora (117.850), Fier (125.353), Korçe (88.358)
Kişi Başına Düşen Milli Gelir	3.946 \$ (2015 tahmini, IMF)
İklim	Yazlar kuru sıcak ve güneşli, kışlar bol yağmurlu ve yumuşak
Etnik Yapı	% 99,8 Arnavut, % 0,9 Rum, % 1 diğer, % 15,5 belirtilmeyen
Para Birimi	Lek (Lk)
Telefon Kodu	+ 355

Kaynak: IMF, EIU

Temel Ekonomik Göstergeler

	2012 a	2013 a	2014 a	2015 a	2016b
GSYİH (milyar \$)	12	13	13	12	13
Reel Büyüme (%)	1.4	1.1	2.0	2.6	3.1
Enflasyon Oranı (% ort.)	2.0	1.9	1.6	1.9	1.4
İhracat (milyon \$)	1,124	1,395	1,241	855	802
İthalat (milyon \$)	-3,984	-4,028	-4,170	-3,402	-3,722
Cari Denge (milyon dolar)	-1,258	-1,395	-1,703	-1,222	-1,505
Döviz Kuru: Lk:\$ (ortalama)	108.1	105.6	105.4	125.9	123.1

Kaynak: E.I.U a:Gerçek b:Tahmin

raklarının %36'sını ormanlar, %24'ünü ekilebilir topraklar, %15'ini de otlak ve çayır oluşturunca, kalan topraklar verimsiz ya da tarım dışı kullanımdadır. Ülkenin krom, nikel, bakır, boksit, fosforit, az miktarda da petrol ve kömür dahil olmak üzere yeraltı kaynakları oldukça zengindir.

Ekonomik Yapı

2012-13 döneminde Avro bölgesinde yaşanan resesyon sürecinin etkilerinin azalması sonrasında 2014 yılında yıllık %1.8 oranına ulaşan milli gelir artışına rağmen Arnavutluk'un iki temel ticaret partneri İtalya ve Yunanistan'daki zayıf ekonomik tablo ülke ekonomisinde etkili olmaya devam etmektedir. Arnavutluk'un 2015 yılında %2,7 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir. 2016 yılında büyüme oranının %3,4 olacağı beklenmektedir. Ülkenin 2015 yılında enflasyon %1.9 oranında gerçekleşmiştir. Komünist dönemdeki kooperatif sisteminde eski teknoloji ve yetersiz tarım üretimi miras kalan Arnavutluk, demokratik rejimde var olan tarım topraklarının küçük küçük parsellere dağılmasıyla, üretim verimi daha da azalmıştır. Son yıllarda, özellikle uluslararası kuruluşların önderliğinde bir canlanma görüldüyse de tapu konusunda yaşanan sorunlar ve kırsal kesimin kente göç etmesiyle, Arnavutluk tarıma uygun bir ortam ve ucuz işgücü sunmasına rağmen, büyük yatırımcıların ilgisini çekmekte yetersiz kalmıştır.

Sanayi sektörünün, madencilik ve imalat alt dallarındaki üretim kapasitelerinde son yıllarda bir canlanma görülmektedir. Bu sektörde yabancı yatırımlar çimento, gıda, alüminyum profil gibi imalat sanayinde, son iki yıldır da madencilikte

yoğunlaşmış, ihracatta önemli artış kaydedilmiştir. Son yıllarda hizmetler sektöründeki gelişmeler, bu sektörü GSMH'ye en fazla katkıda bulunan sektör haline getirmiştir. Son hesaplamalara göre GSMH'ye olan katkısı yarısından fazladır. Ticaret alanındaki en önemli artış toptan/ perakende satışlar ve otomobil alışverişlerinden (servisleri dahil) kaynaklanmaktadır. Turizm alanında da büyük gelişmeler görülmektedir. 1990 yılına kadar planlı ve merkezi sistemli ekonomiye sahip olan Arnavutluk'da, 1991 yılından itibaren ciddi reformlar başlatılmış, bir özelleştirme programı uygulamaya konmuş, fiyatlar devlet kontrolünden çıkarılarak dış ticaret serbestleştirilmiştir. 1990'lı yıllarda ekonomik reformların kaydettiği aşamalar ve ortaya çıkan hızlı büyüme oranları bakımından Arnavutluk, Balkan ülkeleri için bir model olarak görülmüştür. Ancak, komünist sistem döneminde Arnavutluk'da özel sektör ve dış ticaret sürekli kontrol altında tutulmuş, bunun

bir sonucu olarak ülke 1991 yılında geçiş dönemine girdiğinde Avrupa'daki diğer geçiş dönemindeki ülkeler içinde en az gelişmiş ülke sıfatını almıştır. GSYİH'da yaşanan sürekli artışa rağmen ülke bugün de Avrupa'nın en fakir ülkelerinden biri olmayı sürdürmektedir. 2015 yılında kişi başı gelir tahmini 3.946 dolardır. 1997 yılında yaşanan ekonomik ve sosyal patlama dönemi hariç olmak üzere Arnavutluk GSYİH'si 1993-2001 yılları arasında yılda %7'den fazla büyüme göstermiştir. Kamuya ait 1280 işletmenin özelleştirileceği açıklanmış ve özelleştirilmesi planlanan Albpetrol (petrol üretimi), SIGMA (sigorta) ve Albtelecom (sabit telefon) vasıtasıyla 100-150 milyon euro tutarında gelir sağlanması beklenmektedir. AB; Arnavutluk'un kamu ihale sisteminin geliştirilmesini teminen 1 milyon Euro yardımda bulunacağını açıklamıştır.

Ekonomik tabanının önemli ölçüde çeşitlendirilmesi ekonomik dinamizmi artırmıştır ve ülke güçlü bir ekonomik büyüme yaşarken yoksulluk ve işsizlik oranlarında da düşüş kaydedilmiştir. İş hayatında prosedürlerin büyük ölçüde basitleştirilmesi ile düzenleyici sistemin verimliliği artmıştır. Yabancı sermaye son yıllarda artmasına karşın; bölgedeki en düşük yatırım oranına sahip ülkeler arasında yer almaktadır. "D&B WorldWatch" raporunda; ülkenin Euro Bölgesi krizinin en kötü etkilerinden izole olduğu belirtilmektedir.

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

Arnavutluk İstatistik Enstitüsü (INSTAT) açıkladığı rakamlara göre Arnavutluk ekonomisi 2016'nın ikinci çeyreğinde yıllık olarak %3,2 oranında büyümüştür. İlk çeyrekte ise %3.1 oranında büyüme kaydedilmiştir. 2016 yılında %3.4, 2017 yılında da %3.6 büyüme oranlarına ulaşacağı öngörülmektedir. (IMF)

Arnavutluk'un Dış Ticaret Değerleri (Milyon \$)

	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2010	1.550	4.603	6.153	-3.053
2011	1.948	5.396	7.344	-3.448
2012	1.968	4.880	6.848	-2.912
2013	2.332	4.881	7.213	-2.549
2014	2.431	5.230	7.661	-2.799
2015	1.930	4.320	6.250	-2.390

Kaynak: ITC-Trade Map

Dış Ticaret

1990'lı yılların başında, gerek ülke ihracatının başlıca pazarlarını oluşturan COMECON'un dağılması gerekse ülkede yaşanan karışıklıklar, ihracat hacminin daha da azalmasına sebep olurken, Batı'dan sağlanan yüksek miktardaki insani yardımlar ve ticaret üzerindeki engellerin kalkması ile yabancı tüketim mallarına yönelik talebin serbest kalması sonucu, ithalat yükselmiştir.

Düşük birim işgücü maliyetleri sayesinde ülkenin sahip olduğu karşılaştırmalı üstünlüğe bağlı olarak tekstil ve ayakkabı gibi emek yoğun ürünler, ülkenin mamul mal ihracatın içinde önemli yer tutmaktadır. Bu tür sektörlerde faaliyet gösteren Arnavutluk firmaları, çoğunlukla Batılı şirketlerden hammadde temin edip, bunun karşılığında üretim sürecinin emek yoğun bölümünü gerçekleştirmek suretiyle fason üretim yapmaktadır. Doğu Avrupa pazarlarının çökmesinin ardından, Arnavutluk ekonomisi dışa açılmış olup, ülke, dış ticarete AB ülkelerine yönelmiştir. Ülkenin AB ülkeleri ile ticareti, pek çok üründe AB pazarına gümrüksüz giriş imkanı sağlayan bir ticaret ve işbirliği anlaşması çerçevesinde yürütülmektedir.

Dış Ticaret Politikası

Arnavutluk'un dış ticaret politikası ülkenin Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)

üyeliği, AB ile gerçekleştirilmiş olan Serbest Ticaret Anlaşması ve diğer Serbest Ticaret Anlaşmaları çerçevesinde şekillenmektedir. Arnavutluk'a üçüncü ülkelerden ithal edilen mallara türüne göre %0, %2, %5, %6, %8, %10, %15 oranlarında Gümrük vergisi uygulanmaktadır. Hariçte işleme yani, yerli ürünlerin, geçici olarak Arnavutluk gümrük alanı dışına ihraç edilmesi halinde, bu maddelerden ülke dışında üretilen malların, işleme sürecinden sonra ithalat sorumluluklarından kısmen veya tamamen muaf olarak Arnavutluk'a girmesi mümkündür.

Türkiye ile Ticaret

Arnavutluk'ta demokratik rejime geçişle birlikte, Türkiye ile ikili ilişkilerin örnek düzeyde geliştiği, buna paralel olarak, iki ülkenin, bölgesel sorunlar konusunda da görüş birliği içinde olduğu ve uluslararası kuruluşlarda dayanışma içinde bulunduğu görülmektedir.

Türkiye ile Arnavutluk arasındaki ticaretin hacmi izlendiğinde, mevcut dış ticaret hacminin, var olan potansiyele kıyasla oldukça düşük düzeyde seyretmekte olduğu gözlenmektedir. Bu durumun iki ülkeyi de ilgilendiren çeşitli sebepleri bulunmakla birlikte en önemli sebebi, 50 yıla yakın bir süre baskıcı bir rejimle yönetilen ve kapalı bir ekonomiye sahip olan Arnavutluk'un, batılı anlamda bir özel sektöre ve yabancı yatırımların güvenliği açısından sorunsuz bir sisteme henüz kavuşamamış olmasıdır. Türkiye-Arnavutluk ticareti son yıllarda giderek artarken ticaret hacmi en yüksek dolar ile ulaşmıştır. 2012 yılında ise hem ihracatımızın hem de ithalatımızın azalması nedeniyle iki ülke arasındaki ticaret

hacmi bir önceki yıla göre %11 azalarak 355 milyon dolara gerilemiştir. 2015 yılında iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 337 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye-Arnavutluk Dış Ticaret Değerleri

Yıl	İhracat\$/Bin	İthalat\$/Bin	Hacim\$/Bin	Denge\$/Bin
2005	191.140	16.237	207.377	174.903
2006	214.241	12.571	226.812	201.670
2007	294.508	23.842	318.350	270.665
2008	305.737	36.697	342.434	269.040
2009	273.315	4.694	278.009	268.621
2010	241.066	86.859	327.925	154.207
2011	270.630	125.916	396.546	144.715
2012	255.950	98.989	354.939	156.961
2013	266.544	82.390	348.934	184.154
2014	318.541	96.281	414.822	222.260
2015	287.374	49.578	336.952	237.796
2015/ (1-12)	287.374	49.578	336.952	237.796
2016/ (1-12)	304.611	20.602	325.214	284.009

Kaynak: ITC-Trade Map, TÜİK

Serbest Ticaret Anlaşması

22 Aralık 2006 tarihinde Tirana'da imzalanan, 11 Aralık 2007 tarihli ve 5723 sayılı Kanun ile onaylanması TBMM tarafından uygun bulunan "Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA)" Bakanlar Kurulunca onaylanarak 12 Mart 2008 tarihli ve 26814 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Böylece Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç onay prosedürleri tamamlanmış olup, anılan Anlaşma, ilgili hükmü uyarınca, 1 Mayıs 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Anlaşma kapsamında taraflar arasındaki ekonomik işbirliğinin artırılması ve güçlendirilmesi, mal ticaretindeki kısıtlamaların kaldırılması, uygun rekabet koşullarının yaratılması, karşılıklı yatırımların teşvik edilmesi ve tarafların üçüncü ülke piyasalarındaki ticaret ve işbirliğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Anlaşma, sanayi ürünlerindeki gümrük vergileri, miktar kısıtlamaları ve eş etkili vergi ve önlemlerin kaldırılması başta olmak üzere, ticarete teknik engeller, tarım ürünlerindeki taviz değişimi,

hayvan ve bitki sağlığı önlemleri, iç vergilendirme, yapısal uyum, damping, acil durumlar, devlet tekelleri, korunma önlemleri, ödemeler, menşe kuralları, devlet yardımları, fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları, kamu ihaleleri ve kurumsal hükümler konularında düzenlemeler içermektedir.

Bu Anlaşma ile ihracatçılarımıza, Arnavutluk pazarında Avrupa Birliği üyesi ülkeler ihracatçıları ile eşit rekabet imkanı getirilmektedir. Bu çerçevede, sanayi mallarında, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte; Arnavutluk menşeli sanayi mallarının Türkiye'ye ithalatında uygulanan gümrük vergileri sıfırlanacak, buna mukabil, Arnavutluk'a ithal edilen ülkemiz menşeli sanayi ürünlerinin %80'den fazlasının gümrük vergileri kaldırılacaktır. Bu kapsamda, anlaşmanın yürürlüğe girmesi ile gümrük vergisi sıfırlanacak sektörlerin arasında deri, ormancılık, tekstil, çimento ve cam eşya, değerli taşlar ve mücevherat, metaller, makineler ve motorlu taşıtlar bulunmaktadır. Mineral maddeler, kimya sanayi, plastik, ayakkabılar, seramik ürünler, adi metaller, elektrikli makineler ile mobilyalar içinden seçme ürünlerin yer aldığı bakiye sanayi ürünlerinde ülkemize karşı uygulanan gümrük vergileri ise STA'nın yürürlük tarihi olan 1 Mayıs 2008 tarihinden başlayarak, indirimlerin ilk dördü %20'lik eşit dilimlerle olmak üzere, beşinci yılın başı olan 1 Ocak 2013 tarihinde tamamen sıfırlanacaktır. Anlaşmada ayrıca, sanayi malları itibarıyla AB'ne tanınan tavizlerde gelecekte yapılabilecek daha avantajlı bir değişikliğin, Arnavutluk tarafından aynen Türkiye'ye de yansıtılması öngörülmektedir. Tarım ürünleri bakımından ise Türkiye ve Arnavutluk, ticari potansiyeli olan seçilmiş bazı tarım ürünlerinde birbirlerine sınırsız mahiyette veya tarife kontenjanları dahilinde, sıfır gümrük vergileri ile tavizler tanımışlardır. Ülkemizin bu kapsamda Arnavutluk'tan taviz aldığı ürünler arasında ihracatımız bakımından önem arz eden işlenmiş tarım ürünleri (çikolata, şekerleme, ekmekçilik mamulleri), kuru meyveler (fındık, antep fıstığı, üzüm, incir), narenciye, bakliyat ve diğer taze sebze ve meyveler yer almaktadır. Ülkemizin Arnavutluk'a taviz tanıdığı başlıca ürünler arasında bazı taze ve

işlenmiş sebze ve meyveler ile ülkemizin anılan ülkeden taviz aldığı işlenmiş tarım ürünleri sıralanmaktadır. Diğer taraftan, ihracatçılarımızın, Arnavutluk pazarında AB'li firmalarla eşit rekabet imkanına sahip olacağı da unutulmamalıdır. Bu kapsamda, ülkemizin Arnavutluk pazarına giriş konusunda karşılaştığı engellerin anılan STA ile büyük ölçüde ortadan kalkacağı, böylelikle, Arnavutluk ile ekonomik ilişkilerde yaşanan ivmenin siyasi ilişkilere de olumlu yansıtacağı ve bölge barışına katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Sonuç itibarıyla, ülkemizin Balkanlara yönelik politikası ve bölgenin ülkemiz açısından sahip olduğu önem itibarıyla, Arnavutluk ile ülkemiz arasında akdedilen Serbest Ticaret Anlaşması, hem siyasi hem de ekonomik ve ticari ilişkilerimizin geliştirilmesine büyük katkı sağlayacaktır.

İki Ülke Arasında Ticarete Yaşanan Sıkıntılar

Arnavutluk'ta halen serbest piyasa ekonomisine geçiş süreci yaşanmakta olup, bundan doğan sık mevzuat değişikliği, bürokrasi, kurumlar arası yetki çatışması, anlaşmazlıkların çözümünde yargı mekanizmasının ağır işlemesi, bankacılık sektöründe yaşanan olumsuzluklar gibi sorunlar mevcuttur. Diğer taraftan ülkenin enerji, ulaşım gibi altyapı sorunları da çeşitli biçimlerde ülkeye ihracatımızı olumsuz etkileyen faktörlerdendir. Özellikle mevcut gümrük mevzuatının gerek ticaret alanında gerek inşaat sektöründe gereksinimleri karşılayamaması nedeniyle, ülke ile ticari ilişkileri bulunan firmalarımız tarafından mevzuatın güncelleştirilmesi önerilmektedir. Diğer taraftan, Arnavutluk ile Türkiye arasındaki banka ilişkileri sağlıklı olmadığından, mal bedelleri banka aracılığı ile tahsil edilememektedir. Bu durumda,

ülke piyasasında yapılan mal satışlarında paranın tahsili aşamasında sorunlar yaşanabilmesine yol açabilmektedir. Bankacılık sektöründe yerel bankaların nakit sıkıntısı, şehirlerarası para transferindeki sorunlar ve devlet bankalarının prosedürlerindeki zorluklar sebebiyle akreditasyon ve teminat mektubu prosedürlerinin yerine getirilmesinde de sıkıntı yaşanmaktadır.

Ayrıca, Arnavutluk'a taşımacılık yapan Türk araçları TIR Karnesi teminatı altında taşıma yapmalarından dolayı resmi gümrük mühür taşımalarına rağmen, araçlar gümrüklerin dışında bile Arnavutluk yetkililerince açılmaktadır. Ayrıca, karayolu ile ihracat yapan Türk firmaları Bulgaristan, Makedonya ve Arnavutluk'taki altyapı eksiklikleri, sınır kapılarındaki sorunlar gibi nedenlerden dolayı ürünlerini 4 ile 10 gün arasında değişen sürelerde Arnavutluk'a ulaştırabilmekte ve fiyat avantajını yitirmektedirler. Arnavutluk'ta yerleşik ithalatçı firmaların, ithal vergilerini daha az ödemek amacıyla, Arnavutluk Gümrüğünde düşük değerli fatura sunması veya ithal malını eksik beyan etmesi sonucu ortaya çıkan problemlerde, Arnavut gümrüklerince, problem çözümlenene kadar nakliyecilerimizin araçları da, taşıdıkları yük ile birlikte gümrükte bekletilmektedir. Bu tür anlaşmazlıklarla ilgili davalar en az iki ay sürmekte, bu nedenle TIR için 2-3 aylık gümrük sahası kirası ödemek zorunda kalınmaktadır. Diğer taraftan ülkede halen engellenemeyen kayıt dışı ithalat sorunu da ihracatçılarımız bakımından haksız rekabet yaratmakta, Türk firmalarının bazı ürünlerini Arnavutluk'ta pazarlamasını zorlaştırmaktadır.

Kaynak: <http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disIliskiler/ulkeler/ulke-detay>

KTO MECLİS VE MESLEK KOMİTESİ

ÜYELERİMİZİ TANIYORUZ

Ali DERESÖY

Komitesi: 12
Komitedeki Görevi: Yön. Kur. Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Deri, deri ürünleri ile plastik ve kauçuktan ayakkabı, bot, terlik, ayakkabı malz. İmalatı, toptan-perak. tic.
Firma ismi: Sacit Deresoy Ayakkabı Malzemeleri Deri Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Derviş OĞUZ

Komitesi: 12
Komitedeki Görevi: Komite Başkanı
Komite Faaliyet Konusu: Deri, deri ürünleri ile plastik ve kauçuktan ayakkabı, bot, terlik, ayakkabı malz. İmalatı, toptan-perak. tic.
Firma ismi: Oğuz Ayakkabıcılık Yan Sanayi ve Turizm Limited Şirketi

Hüseyin ATA

Komitesi: 12
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Deri, deri ürünleri ile plastik ve kauçuktan ayakkabı, bot, terlik, ayakkabı malz. İmalatı, toptan-perak. tic.
Firma ismi: Atasay Ayakkabı Tekstil Deri Ürünleri Nakliye Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ramazan GEZGİNÇ

Komitesi: 12
Komitedeki Görevi: Komite Bşk.Yrd.
Komite Faaliyet Konusu: Deri, deri ürünleri ile plastik ve kauçuktan ayakkabı, bot, terlik, ayakkabı malz. İmalatı, toptan-perak. tic.
Firma ismi: Gezdo Çanta İmalat Sanayi Deri ve Tekstil Ürünleri Makine Ticaret Limited Şirketi

Bekir ÇOLAK

Komitesi: 13
Komitedeki Görevi: Komite Başkanı
Komite Faaliyet Konusu: Deri-den ayakkabı imalatı ile spor malz., müzik aletleri, oyun ve oyuncakların imalatı, topt-per. Tic.
Firma ismi: Çarık Ayakkabı Petrol Ürünleri Ve Gıda Pazarlama Sanayi Ticaret Limited Şirketi

İsmail TÜRK

Komitesi: 13
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Deri-den ayakkabı imalatı ile spor malz., müzik aletleri, oyun ve oyuncakların imalatı, topt-per. Tic.
Firma ismi: Cihan Ayakkabı Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

T. Nefis BÜYÜKEREN

Komitesi: 13
Komitedeki Görevi: Komite Bşk.Yrd.
Komite Faaliyet Konusu: Deri-den ayakkabı imalatı ile spor malz., müzik aletleri, oyun ve oyuncakların imalatı, topt-per. Tic.
Firma ismi: Burçak Ayakkabıcılık Asansör İnşaat Tekstil Gıda Sanayi Ticaret Limited Şirketi

Abdurrahman ERŞAHİN

Komitesi: 14
Komitedeki Görevi: Komite Başkanı
Komite Faaliyet Konusu: Ev tekstili ürünleri imalatı, toptan – perakende ticareti ve kuru temizleme hizmetleri
Firma ismi: Erşahin Mefruşat Petrol Ürünleri Tekstil İnşaat Turizm Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi

Mustafa ÇALIŞ

Komitesi: 14
Komitedeki Görevi: Meclis Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Ev tekstili ürünleri imalatı, toptan – perakende ticareti ve kuru temizleme hizmetleri
Firma ismi: Çalışlar Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Muzaffer BÜYÜKTEMİZ

Komitesi: 14
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Ev tekstili ürünleri imalatı, toptan – perakende ticareti ve kuru temizleme hizmetleri
Firma ismi: Muzaffer Büyüktemiz – Muzaffer Perde Çeyiz

Ömer ÖZYİĞİT

Komitesi: 14
Komitedeki Görevi: Meclis Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Ev tekstili ürünleri imalatı, toptan – perakende ticareti ve kuru temizleme hizmetleri
Firma ismi: Dekoper İnşaat Reklam Plastik Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ramazan SOLAK

Komitesi: 14
Komitedeki Görevi: Komite Bşk.Yrd.
Komite Faaliyet Konusu: Ev tekstili ürünleri imalatı, toptan – perakende ticareti ve kuru temizleme hizmetleri
Firma ismi: Solak Tekstil İnşaat Ve Gıda Sanayi Ticaret Limited Şirketi

Abdullah YILDIZ

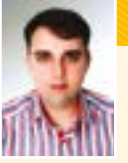
Komitesi: 15
Komitedeki Görevi: Komite Bşk.Yrd.
Komite Faaliyet Konusu: Tekstil ürünlerinin imalatı, tuhafiyeye, kumaş, iplik ve diğer tekstil ürünlerinin imalatı ve toptan ticareti
Firma ismi: Senna Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ekrem BÖCÜ

Komitesi: 15
Komitedeki Görevi: Komite Başkanı
Komite Faaliyet Konusu: Tekstil ürünlerinin imalatı, tuhafiyeye, kumaş, iplik ve diğer tekstil ürünlerinin imalatı ve toptan ticareti
Firma ismi: Ekrem Böcü-Kardeşler Ticaret

Mehmet GÖREY

Komitesi: 15
Komitedeki Görevi: Meclis Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Tekstil ürünlerinin imalatı, tuhafiyeye, kumaş, iplik ve diğer tekstil ürünlerinin imalatı ve toptan ticareti
Firma ismi: Gürcanlar Tuhafiyeye Manifatura Ev Tekstili Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Ahmet SEZGİN

Komitesi: 16
Komitedeki Görevi: Meclis Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası imalatı ve toptan ticareti
Firma ismi: Hünerli Giyim Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

İdris ŞAHİN

Komitesi: 16
Komitedeki Görevi: Komite Bşk.Yrd.
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası imalatı ve toptan ticareti
Firma ismi: Mgm Şahinler Giyim Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi

Mustafa BAYBAĞAN

Komitesi: 16
Komitedeki Görevi: Komite Başkanı
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası imalatı ve toptan ticareti
Firma ismi: Genç Özlem Tekstil Ve Isı Sanayi Ticaret Limited Şirketi

Mustafa KOÇAK

Komitesi: 16
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası imalatı ve toptan ticareti
Firma ismi: Uğur Koçak Tekstil Gıda Ve İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi

Hasan YILMAZ

Komitesi: 17
Komitedeki Görevi: Yön. Kur. Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
Firma ismi: Necati Yılmaz Armağan Tekstil Gıda ve Otomotiv Sanayi Ticaret Limited Şirketi Selçuklu Şubesi

Kazım KEÇECİ

Komitesi: 17
Komitedeki Görevi: Komite Başkanı
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
Firma ismi: Keçeciler Tekstil Gıda Dayanıklı Tüketim Maddeleri Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi

Mevlüt BAĞCI

Komitesi: 17
Komitedeki Görevi: Komite Bşk.Yrd.
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
Firma ismi: Mevlüt Bağcı-Venna Giyim

Muhittin ÖZBAYRAM

Komitesi: 17
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
Firma ismi: Bayramzadeler Tekstil Turizm ve Petrol Ürünleri Ticaret Sanayi Limited Şirketi

Ömer ÖZDENGÜLSÜN

Komitesi: 17
Komitedeki Görevi: Meclis Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Giyim eşyası ve tekstil ürünleri perakende ticareti
Firma ismi: Özgül Konfeksiyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

A. Fevzi SOYUĞURLU

Komitesi: 18
Komitedeki Görevi: Komite Başkanı
Komite Faaliyet Konusu: Mobilya imalatı ve mobilya ile halı toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Soyuğurlu Orman Ürünleri İnşaat İthalat ve İhracat Ticaret Limited Şirketi

Mevlüt YETKİN

Komitesi: 18
Komitedeki Görevi: Komite Bşk.Yrd.
Komite Faaliyet Konusu: Mobilya imalatı ve mobilya ile halı toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Kamelya Halı Mobilya Dayanlı Tüketim Malları Sanayi Ticaret Limited Şirketi

Muharrem AKKAYA

Komitesi: 18
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Mobilya imalatı ve mobilya ile halı toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Büyük Akkayalar Madeni Eşya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

İbrahim ELDENİZ

Komitesi: 19
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: İletişim ekipmanları ile elektrikli ev aletlerinin imalatı, toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Zirve Dayanlı Tüketim Malları ve Gıda Pazarlama Ticaret Limited Şirketi

M. Talip ÜNAL

Komitesi: 19
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: İletişim ekipmanları ile elektrikli ev aletlerinin imalatı, toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Ündaş Dayanlı Tüketim Malları Ticaret Sanayi Limited Şirketi

Ali C. ZEYBEKOĞLU

Komitesi: 20
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Altın,mücevherat ve saat imalatı toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Ali Cenap Zeybekoğlu – Sarraf Zeybekoğlu

Ömer DEMİRKAN

Komitesi: 20
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Altın,mücevherat ve saat imalatı toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Demirkan Kuyumculuk Gıda İnşaat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi

Vahdi KARACAOĞLU

Komitesi: 20
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Altın,mücevherat ve saat imalatı toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Vahdi-Mevlüt Karacaoğlu Kuyumculuk Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi

Ahmet KARPUZUOĞLU

Komitesi: 21
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Fotoğrafçılık hizmetleri , züccaciye, attariye, hediyelik eşya imalat, toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Karpuzoğulları Züccaciye İthalat İhracat San ve Ticaret Limited Şirketi

Ahmet KAYA

Komitesi: 21
Komitedeki Görevi: Komite Başkanı – Meclis Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Fotoğrafçılık hizmetleri, züccaciye, attariye, hediyelik eşya imalat, toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Merve Hac Malzemeleri Tekstil Dayanlı Tüketim Maddeleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Fatih SAYANER

Komitesi: 21
Komitedeki Görevi: Komite Üyesi
Komite Faaliyet Konusu: Fotoğrafçılık hizmetleri, züccaciye, attariye, hediyelik eşya imalat, toptan-perakende ticareti
Firma ismi: Çankaya Fotoğrafçılık Ticaret Limited Şirketi

Vilayet Konağı

Vilayet Konağı, Hükümet Binası ismiyle de anılan Valilik Binası, Konya'nın Cumhuriyet öncesi Valilerinden Said Paşa döneminde, 1885-1886 yıllarında, Konya dış kale duvarlarının muntazam taşları kullanılarak yapılmıştır. Bina dikdörtgen planlı, ortası açık avlulu ve 3 katlıdır. Zamanla zemin kodu yapılan dolgularla yol seviyesinden aşağıya inmiştir. İkinci katta 28, üçüncü katta 30 oda olarak yapılmıştır.

ANONİM ŞİRKETLERDE AZINLIK HAKLARI-2

II. TÜRK TİCARET KANUNU'NDA ANONİM ŞİRKETLER İÇİN ÖNGÖRÜ- LEN AZINLIK HAKLARI

A) Genel Kurulu Toplantıya Çağırma Hakkı

YTTK m 411–412 düzenlenmiş olan bu azınlık hakkı esasen ETTK'da da yer almakla birlikte Yönetim Kurulunun kırkbeş gün içerisinde toplantı yapılacağı şekilde planlaması hükmü ile güçlendirilerek YTTK'da yer almıştır. Olumlu azınlık hakkı olarak karşımıza çıkmaktadır. Anonim Şirketin bir organı olan genel kurul kural olarak kendiliğinden değil çağrı üzerine toplanır . Kanunun 410. Maddesinde Genel kurulu toplantıya çağırma yetkili olanlar belirtilmiştir. Maddeye göre görev süresi dolmuş olsa dahi Yönetim Kurulu, görevleri ile ilgili konular için olmak kaydı ile tasfiye memurları ve Yönetim kurulunun devamlı olarak toplanamaması, toplantı nisabının oluşmasına imkân bulunmaması veya mevcut olmaması durumlarında, mahkemenin izniyle, tek bir pay sahibi genel kurulu toplantıya çağırabilir. Görev süresi dolmuş olsa dahi Yönetim Kurulunun toplantıya çağırma yetkisinin sona ermesi ile şirketin devamlılığı sağlanmakta, genel kurulun toplantıya çağrılmaması, toplanamaması ve şirketin organsız kalması sorunların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Yine 410/II maddesi ile yönetim kurulunun devamlı olarak toplanamaması, toplantı nisabının oluşmasına imkan bulunmaması veya mevcut olmaması durumlarında, mahkemenin izniyle, tek bir pay sahibi genel kurulu toplantıya çağırabilir hükmü düzenlenmiş olup bireysel hak sahiplerine bu istisna dışında genel kurulu toplantıya çağırma hakkı tanınmamıştır. Burada mahkemenin vereceği karar kesindir. 411 ve 412 maddelerde ise azınlığın genel kurulu toplantıya çağırması usul ve esasları belirlenmiştir.

YTTK m. 411/I gereği Anonim Ortaklık sermayesinin en az onda birini, halka açık anonim ortaklıklarda ise yirmide birini oluşturan pay sahipleri, yönetim kurulundan, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, genel kurulun toplantıya çağrılmasını veya genel kurul zaten toplanacak ise, karara bağlanmasını istedikleri konuları gündeme koymasını isteyebilirler . İstemde belirtilen sebeplerin gerektirici olup olmadığının takdiri yönetim kuruluna aittir .Madde de ve gerekçesinde açıkça belirtildiği üzere azınlık bizzat genel kurulu toplantıya çağırma hakkına sahip değildir. Öncelikle yönetim kuruluna başvuruda bulunmak, yönetim kurulundan talep etmek zorundadır. Bu başvuru sonucu yönetim kurulu genel kurulu toplantıya çağırma mecbur tutulmamıştır. Çağrı talebini kabul edip etmemek, toplantı yapıp yapmamak yönetim kurulunun takdirindedir .Sadece yetkili kılınmıştır. Fakat genel kurul toplantısı zaten yapılacaksa azınlığın gündeme madde eklenmesi talebinin yerine getirilmesi konusunda yönetim kurulunun takdir yetkisi bulunmamaktadır . YTTK m. 411/III maddesi hükmüne göre çağrı ve gündeme madde konulması istemi noter aracılığıyla yapılacaktır.

ETTK'da azınlığın çağrı talebini nasıl yapacağına ilişkin bir hüküm mevcut değildir. Noter şartı getirilmesinin sebepleri madde gerekçesinde açıklanmıştır . Buna göre azınlığın yönetim kuruluna genel kurul toplantısı yapılması için usulüne uygun bir başvuru yapıp yapmadığı ve başvurunun tarihi kesin olarak belli olduğundan mahkemeye başvuruda bu konuda bir itirazla karşılaşmayacaktır. Çünkü mahkemeye başvuru için yönetim kuruluna başvuru yolunun tüketilmiş olması şarttır . Esasen uygulamada yapılan azınlık tarafından yapılan başvuruların işleme alınmaması, azınlığın oyalanması durumları söz konusu olabileğinden bu sakıncaların önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Bu istemin yazılı ve noter aracılığıyla yapılmasının diğer bir sebebi de, istem tarihinde istem sahiplerinin paylarının şirket sermayesinin onda birine ulaşmış olup olmadığının kesin olarak tespit edilebilmesidir. YTTK 411/II maddesi gereği gündeme madde konulması istemi, çağrı ilanının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmasına ilişkin ilan ücretinin yatırılması tarihinden önce yönetim kuruluna ulaşmış olmalıdır. Azınlığın Genel Kurulu toplantıya ça-

ğırma istemi üzerine yönetim kurulu iki farklı şekilde hareket edebilir.

1)Yönetim kurulu yedi gün içinde çağrı istemini kabul edebilir.

YTTK m 412 hükmü gereği azınlığın toplantı çağrısını kabul etmek istiyorsa çağrı talebini aldığı günden itibaren 7 gün içerisinde yine noter aracılığı ile olumlu cevap vermesi gerekir. Çağrı istemini kabul eden yönetim kurulu YTTK m. 411/IV gereği, genel kurulu en geç kırkbeş gün içinde toplantı yapılacağı şekilde toplantıya çağırır. Maddeye göre kırkbeş gün içinde yapılması gereken genel kurul toplantısıdır. Kırkbeş günlük süre yönetim kurulunun kararından itibaren başlar . Yönetim kurulu çağrı istemini kabul ettiği halde genel kurulu toplantıya çağırılmıyorsa madde gereği çağrı istem sahiplerince yapılır. Bu durumda genel kurulu toplantıya talep sahibi azınlık çağırabilir. Azınlığın direkt olarak genel kurulu toplantıya çağırabileceği tek durum budur. Burada çağrı yetkisi herhangi başka bir işleme veya mahkeme kararına gerek olmaksızın talep sahibi olan azınlığa geçecektir . Doktrinde genel kanaat genel kurulu toplantıya çağırma için 45 günlük sürenin sonunu beklemeye gerek olmadığı yönündedir. Çağrı ilanının Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde toplantı

tarihinden en az iki hafta önce yapılması için yeterli süre kalmamışsa artık makul süre kalmadığından bahisle çağrının azlık tarafından yapılması mümkün sayılmaktadır . Yine doktrinde eleştirilen diğer bir husus ise Yönetim kurulunun talebe olumsuz cevap verdiği veya sessiz kaldığı durumlarda azınlık genel kurulu davet etme yetkisine sahip değildir. Azınlık bu halde mahkemeye başvurabilir .

2) Yönetim kurulu yedi gün içinde çağrı istemini reddedebilir.

Yönetim kurulu yedi gün içerisinde olumsuz cevap vererek veya hiç cevap vermeyerek azınlığın talebini reddedebilir. Talebin Yönetim Kurulunca reddedilmesi halinde istemi yapan pay sahiplerinin başvurusu üzerine, genel kurulun toplantıya çağrılmasına şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesi karar verebilir. Mahkemeye başvuracak pay sahipleri ile yönetim kurulundan talepte bulunan pay sahipleri aynı olmalıdır. Kural olarak mahkeme, dosya üzerinden bir inceleme yapar ve kararı kesindir. Kural bu olmakla birlikte mahkeme, somut olayın gereklerine göre zorunluluk halinde duruşma yapabilir. Mahkemenin çağrı yapılmasına karar vermesi halinde çağrı yetkisi azınlığa verilmemektedir. Bu durumda mahkeme

YTTK m. 412/I hükmü gereği gündemi düzenlemek ve çağrıyı yapmak üzere bir kayyım atamalı; atama kararında kayyımın görevlerini ve toplantı için gerekli belgeleri hazırlamaya ilişkin yetkilerini göstermelidir . Kanunda mahkemeye başvuru süresi ile ilgili bir açıklık yoktur. Mahkemeye başvuru süresi ile ilgili sorunlar, her somut olaya göre TMK m. 2 kapsamında çözümlenmelidir.

3–Madde de yer alan “sermayenin en az onda biri” ifadesinin incelenmesi.

Yine üzerinde durulması gereken diğer bir konu bu madde de yer alan azınlık oluşturan paya sahip pay sahiplerinin kapsamı meselesidir. Kanun koyucu, TTK m. 411'de “sermayenin en az onda biri” ifadesini kullanmıştır. Azınlık haklarının düzenlendiği diğer maddelerde “en az” ifadesi kullanılmamıştır. Bu ifadede azınlığın, sermayenin onda birinin üzerinde paya sahip pay sahipleri olarak belirlenebileceği gibi bir anlam çıkmaktadır. Bunun azınlık hakları ve amacı ile çeliştiği açıktır. Bundan dolayı azınlık oluşturan pay sahipleri belirlenirken, sermayenin onda biri üzerinde bir oran belirlenemez. TTK m. 411/I'de, genel kurulu toplantıya çağrı hakkının, esas sözleşme ile daha az sayıda paya sahip pay sahiplerine tanınabileceği ifade edil-

miştir. Bu hüküm gereği onda birlik oran esas sözleşme ile azaltılabilir. Esasen bu hükümler emredici niteliktedir ve kanunda açıkça öngörülmediği sürece ağırlaştırılamaz ve hafifletilemez. YTTK'da bu konudaki tek istisna da m. 411/I'de ki, genel kurulu toplantıya çağırma hakkının daha az sayıda paya sahip pay sahiplerine tanınabileceğidir.

B) Gündeme Madde Koydurma Hakkı
Anonim şirketlerde hem olağan hem de olağanüstü genel kurul toplantılarında gündeme bağlılık ilkesi geçerlidir. Gündem, TTK m. 413/I gereği, genel kurulu toplantıya çağırın tarafından belirlenir. Bu ilkeye göre, gündemde bulunmayan konular genel kurulda müzakere edilemez ve karara bağlanamaz. Bu ilkenin de bir sonucu olarak, genel kurulda tüm pay sahiplerinin oybirliği bulunmadıkça yeni madde eklenemez.

TTK m. 411'de azınlığın genel kurulu toplantıya çağırma hakkı ile birlikte, genel kurul zaten toplanacak ise azınlığın müzakeresini ve karara bağlanmasını istediği konular hakkında gündeme madde koydurma hakkını da düzenlenmiştir. Azınlık bu talebi yönetim kurulunun genel kurulun toplanmasına yönelik yaptığı çağrılarda kullanabilir. Yönetim kurulunun yerine herhangi bir sebeple mahkemece kayyım atanmışsa kayyıma da aynı taleple başvurulabilir. Azınlığa tanınan bu hak da, genel kurulun toplantıya çağırılması gibi yetkili organlardan istenir. Sermayenin onda birini, halka açık anonim şirketlerde yirmide birini oluşturan paya sahip pay sahipleri bu hakkı kullanabilir. Azınlığın bu hakkı kullanabilmesi için genel kurulun toplanması gerekmektedir. Genel kurul toplantısının olağan veya olağanüstü olması hakkın kullanımını

etkilemez. Azınlık, gündeme madde konulmasını, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, yönetim kurulundan ister. İstemin noter aracılığıyla yapılması şartı aranmıştır. Bu istemin yazılı ve noter aracılığıyla yapılmasının diğer bir sebebi de, istem sahiplerinin paylarının şirket sermayesinin onda birine ulaşmış olup ulaşmadığını kontrol etmektir. Gündeme madde konulması istemi, çağrı ilanının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmasına ilişkin ilan ücretinin yatırılması tarihinden önce yönetim kuruluna ulaşmış olmalıdır. Aksi takdirde, azınlığın bu hakkı kullanması söz konusu olamaz. Kanun koyucu istemin en son ne zamana kadar yapılabileceğini düzenlemiştir. En erken ne zaman yapılabileceğine ilişkin bir düzenleme yapmamıştır. Öğreti de en erken, olağan toplantılar için hesap döneminin bitiminden, olağanüstü toplantılar için yönetim kurulunun karar almasından itibaren bu istemin yapılabileceği ifade edilmektedir.

Yönetim kurulu talebe 7 iş günü içerisinde olumlu veya olumsuz bir cevap vermemişse azınlık mahkemeye başvurabilir. Yönetim Kurulu azınlığa olumlu cevap vermiş ancak istenilen konuları gündeme koymamışsa azınlık mahkemeden söz konusu maddelerin gündeme dahil olduğuna ilişkin karar getirebilir. Toplantıya çağırma yetkisi azınlığa geçmişse gündemi azınlık belirler. Toplantıya çağırma yetkisi mahkeme kararıyla kayyıma verilmişse kayyım gündemi belirleyecek fakat azınlığın gündemin içeriğine ilişkin taleplerini dikkate alacaktır.

TTK m. 411/I'de, azınlığı oluşturan pay oranının hafifletilebileceğine dair getirilen istisnanın burada uygulanıp-uygulanmayacağı meselesidir. Maddeden, bu

istisnanın sadece genel kurulu toplantıya çağrı hakkına getirildiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla onda birlik ve yirmide birlik oranlar gündeme madde koydurma hakkı konusunda ağırlaştırmayacağı gibi hafifletilemez.

C) Kuruluş ve Sermaye Artırımında Sulh ve İbranın Onaylanmasına Engel Olma

Bir uyumsuzluğun karşılıklı rıza ve fedakarlık ile sonuçlandırılması anlamına gelen sulh bir genel kurul kararı değildir. İbra ise menfi borç ıkrarı olup şirketler hukuku açısından tek taraflı yenilik doğuran bir hukuki işlemdir. YTTK m. 559 kuruluş ve sermaye artırımında ibra başlığını taşımaktadır. Maddeye göre Kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, denetçilerin, şirketin kuruluşundan ve sermaye artırımından doğan sorumlulukları, şirketin tescili tarihinden itibaren dört yıl geçmedikçe sulh ve ibra yoluyla kaldırılmaz. Bu sürenin geçmesinden sonra da sulh ve ibra ancak genel kurulun onayıyla geçerlilik kazanır. Bununla beraber, esas sermayenin onda birini, halka açık şirketlerde yirmide birini temsil eden pay sahipleri sulh ve ibranın onaylanmasına karşı iseler, sulh ve ibra genel kurulca onaylanmaz. Burada azınlığın çekimser kalması yeterli olmayıp mutlaka olumsuz oy kullanmaları gerekir.

Kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin sorumluluğunun, şirketin tescili tarihinden itibaren dört yıl geçmedikçe sulh ve ibra yoluyla kaldırılmayacağı ve dört yıllık sürenin şirketin tescili ile başlayacağı belirtilmiştir; ancak, sermaye artırımında bu sürenin, sermaye artırım kararının sicile tescili ile başlayacağını kabul edilmektedir. Dört yıllık sürenin geçmesinden sonra da sulh ve ibranın geçerlilik kazanması için genel kurulun onayı gereklidir.

Azınlığın olumsuz oy kullanmasına rağmen ilgililerin ibrasına karar verilirse bu genel kurul kararının iptali istenebilir. İbra kararı ile birlikte belirtilen organların görev yaptıkları döneme ilişkin işlemleri onaylanmakta, bu işlemlerin hukuka ve işin gereğine uygun olduğu kabul edilmektedir. Geçerli bir ibra kararı ile şirket tarafından açılacak sorumluluk davaları engellenmektedir.

KÜLTÜR

Konya-Karaman Bölgesi

COĞRAFİ İŞARETLER-3

Değerli okuyucularımız;
Bölgelerin kültürel ve ekonomik ve coğrafi zenginliklerini tescil ettirmeleri büyük önem taşımaktadır. Konya ve Karaman bölgesi de bu anlamda büyük potansiyele sahip iki şehrimiz. Coğrafi işaretler, menşe adı mahreç işareti olarak ikiye ayrılmıştır. Fakat Menşe adı veya mahreç işareti kapsamına girmeyen ve ilgili piyasada bir ürünün tarif etmek için geleneksel olarak en az 30 yıl süreyle kullanıldığı kanıtlanan adlar, aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması halinde geleneksel ürün olarak tanımlanır. Bu anlamda Siz değerli okuyucularımızla bu sayımızdan itibaren tescili alınan, tescil başvurusu yapılan ve coğrafi işaret, mahreç işareti ve geleneksel ürün olabilecek ürünlerin tanıtımını yapmaya devam edeceğiz.

Konya Etlı Dügün Pilavı

Tescil No: 142
Başvuru Tarihi: 21.01.2009
Başvuru Sahibi: ÖZ BAŞARALI TUNÇ KARDEŞLER GIDA İNŞAAT HAY. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Ürün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikler

Ürün daha çok düğün organizasyonları ya da başka kutlama amaçlı organizasyonlarda misafir edilen kişilere verilen yemek ve sunumundan ibarettir.

Konya Etlı Dügün Pilavı ve sunumunun Konya'ya has özellikleri içerdiği malzemeler, hazırlanış ve sunum şeklinden kaynaklanmaktadır.

Üretim Metodu

Malzemeler

Pilavlık pirinç (Baldo, Osmancık veya Java), tereyağı (Konya tereyağı), nohut, karbonat, kuş üzümü (kişniş), büyükbaş hayvan kaval kemik suyu, kuş üzümü, taze düve veya dana kuşbaşı eti, etin kendi yağı, tuz, su, leğen (tercihen kalaylı bakır leğen), meşe veya çam dalı odunu, yoğurt çorbası, irmik helvası, çiçek bamyasından yapılmış bamya çorbası, zerde ve meyve suyudur.

Pilavın Hazırlanması

Pirinç, ılık suda 45 – 60 dakika ıslatılır. Daha sonra soğuk suyla 4 – 5 sefer yıkılarak süzülür. İçine katılacak nohut kabuklarının ayıklanması için içine karbonat atılarak haşlanır. Kabukları ayıklanan nohudun, soğuk suyun altına soğutulurarak ovularak ikiye ayrılması sağlanır. Bakır leğen içinde eritilen tereyağına tam kavrulmadan süzülen pirinç ilave edilerek kevgirle karıştırılır. Pirinç kavrulurken sırasıyla tuz, nohut ve kuş üzümü ilave edilerek karıştırılmaya devam edilir. Pirincin üstünü iki parmak geçinceye kadar kaval kemiğinin kaynatılmasıyla elde edilmiş kemik suyu ilave edilir. Kaynayan pirinç suyunu çekince kalaylı bakır leğenin altında bulunan ve pilava aynı tat ve hoş koku veren odun ateşi söndürülerek 30 (otuz) dakika kadar ağız kapalı olarak dinlenmeye bırakılır. Malzeme kullanım oranları ; % 70 pirinç, % 20 Tereyağı, % 5 nohut, % 3,5 Kişniş, % 1,5 tuz.

Kavurmanın Hazırlanması

Altında odun ateşi bulunan kalaylı bakır leğene etin kendi yağı atılarak kevgirle karıştırılır. Hafifçe pembeleşen yağa kuşbaşı şeklinde doğranmış et ilave edilir. Et, ara

sıra karıştırılarak kendi suyunu salarak pişmesi sağlanır, suyunu çekince biraz daha kendi yağıyla birlikte kavurmaya devam edilir. Kendi yağının dışında kullanılan yağ kavurmanın tadını bozar. Etin yağ oranı % 15 ten fazla olmamalıdır. Kavurma esnasında ete tuz ve su ilave edilip leğenin üstü kapatılarak yavaş yanan odun ateşinde pişmesi ve yumuşaması sağlanır. İlave edilen su çekince tekrar hafif şekilde et kavurarak istenen kıvama getirilir. Kalaylı bakır leğen ve altındaki odun ateşi kavurmaya ayrı bir tat ve hoş koku sağlamaktadır.

Sunum

Pişmiş olan pilav sıcak olarak ve üzerinde kavurma olduğu halde kayık tabak içinde servis yapılmalıdır. Pilav servis tabağının içine serilir. Üzerini kapatacak ve pilav tanelerinin az miktarda görüleceği şekilde et kavurması ile örtülür. Bu kompozisyon Konya Etlı Dügün Pilavı'nın ana unsurunu teşkil eder. Konya Etlı Dügün Pilavı'nın sunumu şu sıralama ile yapılır. Yoğurt çorbasını (1) takiben Konya Etlı Dügün Pilavı (2) verilir. Ardından verilen irmik helvası (3) ve sonrasında bamya çorbasının (4) servis edilir. Sonrasında 2. defa olmak üzere Konya Etlı Dügün Pilavı ve yanında zerde ve meyve suyu (5) ile birlikte servisi yapılır. Davetilerin talepleri doğrultusunda etli pilav servisi (6) tekrarlanır. Servis tabağındaki pilav miktarı değişken olabilirken kavurma miktarı 350 gramdan aşağı olamaz. Aksi takdirde pilav ve kavurmanın birlikte oluşturduğu ve Konya'ya has damak tadı, istenilen seviyede yakalanamamaktadır. Sunum, yuvarlak bir masa veya sofranın üzerinde davetilerin ortak bir kaptan yediği şekilde yapılmazdır.

TARİHİ BEDESTENDE 73 SENELİK ESNAF

Konya'nın Tarihi Bedesten Çarşısı geçmişten günümüze kadar birçok esnafın geçim kaynağı olmuştur. Özellikle tarihi yapısıyla Konya'ya gelen turistlerin dikkatini çeken çarşıda babadan oğula, ustadan çırağa geçen bir çok dükkan bulunmaktadır. Yeni İpek Yolu Dergisi olarak biz de bu çarşının 73 yıllık esnaf ve aynı zamanda ayakkabı ustası olan Ayakkabıcı Hüseyin Pekyatırmacı ile bir röportaj gerçekleştirdik. Ayakkabıcılığın ve çarşının dünü, bugünü nasıl bugünlere geldiğinin dinledik.

1300'lü yıllardan itibaren önemli bir Anadolu kenti olarak anılan Konya'da bulunan ve köklü bir tarihi geçmişe sahip olan Bedesten çarşısı meşhur, kudretli Osmanlı padişahlarından Kânuni Sultan Süleyman Han devrinde yapılmıştır. Kanuni devrinde müftü ve kadı askerlik görevlerini yürüten Mevlâna Kadri Çelebi tarafından 1538'de, klasik tarza uygun bir şekilde dokuz üniteli bir bedesten olarak inşa ettirilmiştir. 1868 Sonbahar ayında gece çay ocağından sıçrayan kıvılcımlar sonucunda büyük bir yangın çıkmış ve tüm çarşı kül olmuştur. Yeniden inşa edilen çarşı günümüzde restore edilerek bu günkü görünümüne kavuşmuştur. Bedesten mahalle olarak Meram ilçesinin Şükran Mahallesi'ne bağlıdır. Bedesten çarşısının sokaklarında gezerken içine çektiğiniz baharat kokuları ile bir anda kendinizi Osmanlı İmparatorluğunun, efendi esnaflarının zamanında bulabilirsiniz.

niz. Fiyatlar ucuz, ürün çeşitliliği oldukça fazla ve kaliteli. Bu saydığım özellikteki eşyaları kolaylıkla Bedesten çarşısında bulabilir aynı zamanda tarihi dokuyu içine çekebilirsiniz. Bu tarihi Bedesten çarşısının ara sokaklarında gezmek güzel ve ara sokaklarda tarihe direnen kunduracıları, baharatçıları görmek insana garip bir mutluluk veriyor. Konya'ya yolu düşen yerli ya da yabancı turistlerin gezip görmesi, mutlaka bir anı, hatıra edinmesi gereken nadir mekânlardandır Bedesten çarşısı. Her santimetresi ecdat kokan,

tarih kokan ender mekânların başında geliyor. Yapılan restore çalışması ile doğal yapısını büyük oranda korumuştur. Geçmişten günümüze kadar birçok esnafın geçim kaynağı olan, Özellikle tarihi yapısıyla Konya'ya gelen turistlerin dikkatini çeken çarşıda babadan oğula, ustadan çırağa geçen bir çok dükkan bulunmaktadır. Bizde bu çarşının 73 yıllık esnafı Ayakkabıcı Hüseyin Pekyatırmacı ile bir röportaj gerçekleştirerek küçüklükten nasıl bugünlere geldiğinin dinledik. Hüseyin Pekyatırmacı; "15 Haziran

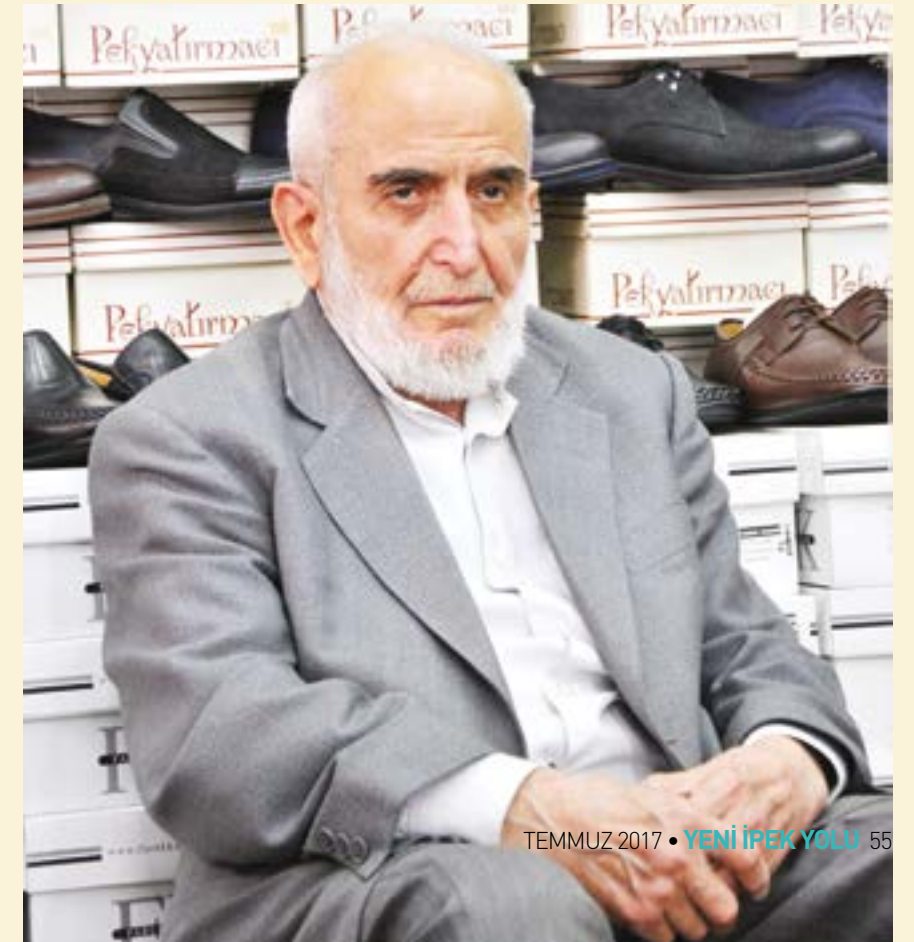
1944 te babam bu dükkanı tuttu. Ben o zaman 10 yaşındaydım. O yıldan beri bu dükkandan hiç ayrılmadık. Buranın en büyük meziyeti Kapu Camii'nin burada olmasıdır. Kapu Camii Konya'nın manevi bakımından bir direk taşı niteliği taşımaktadır. Son zamanlarda da Kapu Camii Türkiye'de meşhur oldu, bu da bizim işlerimizin yolunda gitmesinin büyük bir parçası olmuştur. Biz buranın kıymetini 10 yaşından beri görerek yaşayarak biliyoruz. 1954 yılında İstanbul'a yüksek ticaret okumaya gittim. O zamanlar hem fiziki açıdan hem de bilgi açısından kuraklık devriydi. O dönemin zor şartlarında da olsa okuyabildim. Askerliğimi yedek subay olarak yaptım. Yakın bir akrabam dönemin başbakanı Adnan Menderes'in randevularıyla ilgiliydi. Ondan randevu ayarlamasını istedim o da ayarladı. Adnan Menderes ile görüşme fırsatım oldu. Bana çevresindeki kişilerin, yardımcılarının ona hep engel olduklarını hiçbir şey yaptırmadıklarını söyledi, O dönemde bile ülkemizin gelişmesini engellemeye çalışanlar olmuştur. Bu dükkanı ilk aldığımız günden beri erken saatte açarız. Babam bana sürekli öğütlerde bulunurdu; dükkana erken saatte geleceksin, elinde birçok çeşit bulunduracaksın, müşteriye gerekli hizmeti vereceksin derdi. İşte o zaman halkın gözünde iyi bir esnaf olmayı başarırsın.

Bende onun öğütlerini dinleyerek bugünlere geldim. Eskiden hem imalat hem de satış yapardık ama şimdi sadece satış yapmaktayız. Çünkü imalat artık çok değişti, ayrı bir branş oldu. Çeşitler bile değişti. Önceden bizim dükkanda bütün çeşitler vardı ama şimdi başta çocuk ürünleri olmak üzere bir çok çeşidi bulundurmuyoruz. Bizim alıp sattığımız mallar daima kaliteye dayanıyor.

Fiyatta ucuza alıp pahalıya satmıyoruz. En kalitelisini en uygun fiyata satmaya çalışıyoruz.

Kaynaklar:

- 1- <http://www.konya.bel.tr/sayfadetay.php?sayfaID=242>
- 2- <https://www.konyadaneleroluyor.com/konya-bedesten-carsisi/>

Direnış Karatay Sinema Filmi başrol oyuncusu

Mehmet ASLANTUĞ:

“DİRENİŞ KARATAY FİLMİ, UNUTULMUŞ SELÇUKLU’YA VE TARİHE ÖDENECEK BİR VEFA BORCUDUR”

KTO Karatay Üniversitesinin yapımcılığını üstlendiği ‘Direnış Karatay’ filminin çekimleri Konya’da çeşitli platolarda devam ediyor. 2018 başında vizyona girecek olan Filmde Emir Celalettin Karatay’ı canlandıran ve başrol oyuncusu aktrist Mehmet ASLANTUĞ ile Yeni İpek Yolu Dergisi olarak gerçekleştirdiğimiz röportajda, Direnış Karatay filminin Selçuklu’ya ve tarihe ödenecek vefa borcunun olduğunu vurguladı, sorularımızı şöyle cevaplandırdı:

“Direnış Karatay” filminde Emir Celalettin Karatay rolünü canlandırıyor sunuz. Bu size neler hissettiriyor?

İki boyutuyla ele almamız gerekecek. Biri tarihi gerçeklik ve derinlik; diğeri de sinemasal estetik ve sahicilik. İkisini de barındıran bir çaba göstermek zorundayız. Sadece birincisini hakim kılsak, sinema filmi olarak yapmaya hiç gerek yok. Belgeseli yeter; ama öyle olmadığına göre, ikinci boyutuyla

harmanlamamız gerek. Hem de titizlikle, dikkatlice ve uluslararası izlek tatlarını atlamadan, görmezden gelmeye çalışmadan!...

Emir Celalattin Karatay rolünün şahsiyetinden dolayı kendinizde sorumluluk hissediyor musunuz?

Sadece Dünya haritasına baktığımızda bile; kâh kültürel, kâh siyasi; ya da fiziki haritası itibarıyla; hem çok kıymetli, hem de zor bir coğrafya da 1000 yıllık bir öykünün sahibi ve mirasçısıyız. Tutunmak da, birleşmek de, büyümek de kolay olmamış. Kimse de lütufta bulunmamış. Hala birtakım yüklerini, zorluklarını yaşıyoruz. Avrupa’ya, Asya’ya, Ortadoğu’ya sınırları olan, kadim suların (denizler itibarıyla da) ve toprakların ülkesiyiz. İşte böyle bir zeminde; geleceği aydınlatan nesillere, ezeli ve ebedi olmanın sadece pazu ve kılıçla değil, ilim ve irfanla mümkün olabileceğini idrak etmiş devlet adamlarına ihtiyaç

var. Karatay gibi, Keykubad gibi, Fatih gibi, Atatürk gibi... Bu duygunun da altını çizmesi açısından değerli buluyor, şüphesiz sorumluluk hissediyorum.

Bu projede Konya’da bulunmaktan memnun musunuz? Daha önce Konya’ya geldiniz mi? Konya hakkında neler düşünüyorsunuz?

Yıllar önce gezi amaçlı gelmişim. Birkaç gün kaldım. Böylesine kısmen uzun kalmak ve film seti için ilk kez gelmiş bulunuyorum.

Bu filmin Selçuklu dönemini yansıtan en gerçekçi ve önemli yapımlar olduğu söyleniyor. Bu konudaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz? Öyle olması için elimizden geleni yapıyoruz. Bu çalışma için hazırlanan platoların, döneme ilişkin başkaca niyet ve çabalara evsahipliği yapması açısından da hayli değeri olacak. Biraz da bu açıdan bakmakta fayda var.

Çekimlerde zorlu sahnelerde yer alıyorsunuz, örneğin atlı sahnelerinin var bu sahnelerde zorlanıyor musunuz?

Zorlu işleri ve sahneleri severim. Bu tercihlerime de, filmografime de olabildiğince yansımıştır. Vücut dili ve hafızası da yardımcı oluyor, en azından şimdilik!.. Yeterki emeği hak eden bir çabanın ortak

dilini, duygusunu, sinematografisini atlamayalım. Buradaki bütün çabamız da bu... Dönem işleri çoğu zaman hamasi duyguları yüceltip; sair emeği, özeni, estetiği ve sahiciliği atarsa, çok yakışsız kalıyor! Genellikle de böyle sonuçlanıyor maalesef. Biz, daha değerlisini yapmak için geldik. Beni de motive eden budur.

En son 2009 yılında bir sinema filminde rol aldınız o zamandan beri ilk kez sinema filminde oynuyorsunuz. Beyaz perdeden bu kadar uzak kalmanızın nedeni nelerdir?

O bahsettiğiniz çalışma “Aşkın İkinci Yarı”. Benim kurucusu olduğum film atölyesinin işidir. Kendi malzemeleri ve kaynaklarıyla yapılmış bir film. Ne yazık ki sinema sektörü, birkaç istisna dışında ve epeyce bir zamandır, basit komedi anlayışlarının, skeç kafasında niyetlerin baskısı altında kaldı. Ana akım sinemaya dair duygular da televizyon dramalarında abartılarak eğildi, büküldü, ezildi, yorgun düşürüldü!.. Kaynak yetersizliği, zarar etme gibi haklı endişeler de var tabii; ama ne ekersen onu biçiyorsun! Uzun araların nedeni biraz da bu türden kayıplar!..

Günümüzde yapılmış ve yapılmakta olan tarihsel dizi filmler, çok büyük bir izleyici kitlesine sahip, sizce bu

diziler dönemini tamamen yansıttığını düşünüyor musunuz?

Hepsi geniş kitleler tarafından izlenmiyor. Dönemini gerçekçi yansıtmak da tamamı için söylenemez. Kolay değil elbette. İzlemek yaratmak bir takım bileşenlere bağlı. Tıpkı diğer türler gibi, aksiyon ya da entrika dozu düşük dönem işleri de izleyici tarafından pek iltifatlandırılmaz. Zahmetli ve uzak bulunur. Kitap okumak gibi gelir seyirciye. Ayrıca emek ister. Ama Dünya’da da aşağı yukarı denge böyledir zaten. Yani şunu demek istiyorum. Aslında çok değerli olduğunu düşündüğünüz birtakım tarihi öyküler, izlek yaratma konusunda bu bileşenleri barındırmadığı, dramatik tansiyonla birlikte, merak unsurlarını, bağlantılı aksiyonu içermediğinde, ticari olarak da başarılı olamayabilir. Sinema ve televizyon ilizyonu biraz da böyle birşey. Edebiyat ve şiiri zamana yayılmış onbinler ayakta tutabilir; ama, diğerinin milyonlarca insana ihtiyacı vardır. Çünkü çok maliyetlidir ve talebe yönelik algıyı yönetmek zorundadır. Bu durum da bahsini ettiğimiz karışımı ve izleği kolaylaştıran yöntemleri zorunlu kılar.

İpek Yolu Dergisi olarak size teşekkür eder, yayın hayatınızda başarılar, kolaylıklar dilerim...

ÜÇÜNCÜ GÖZÜM GÖRME ENGELLİLER İÇİN DESTEK CİHAZI

Doç. Dr. Fatih BAŞÇİFTÇİ

Doğum Tarihi ve Yeri:
Kadınhanı – 23 / 02 / 1974
Çalıştığı Kurum: Selçuk
Üniversitesi Teknoloji Fakül-
tesi Bilgisayar Mühendisliği

Öğr. Gör. Ayşe ELDEM

Doğum Tarihi ve Yeri:
Konya – 10.06.1982
Çalıştığı Kurum:
Karamanoğlu Mehmetbey
Üniversitesi Teknik Bilimler
Meslek Yüksekokulu Bilgisay-
ar Teknolojileri Bölümü

Buluş Sahibi: Doç. Dr. Fatih BAŞÇİFTÇİ, Öğr. Gör. Dr. Ayşe ELDEM

Dünya üzerinde yaklaşık 39 milyon, Tür-kiye’de ise 412.312 görme engelli birey bulunmaktadır. Görme engelli bireylerin yaşamın içerisinde daha aktif rol alabil-meleri için geliştirilen birçok yazılımsal ve donanımsal araç mevcuttur. Üçüncü Gözüm isimli cihaz, görme engelli bireylerin özellikle yazılı metin okuma konusunda başka insanlara olan bağımlılıklarını sonlandırmak, okurya-zarlık oranını artırmak, görme engelli bireylerin sosyalleşmelerini sağlamak, farklı dil destekleri sayesinde daha çok sayıda görme engelli bireye ulaşabilmek ve dış ülkelere olan bağımlılıkları en aza indirebilmek amacıyla geliştirilmiştir.

Görme engelli bireylerin kullandığı cihazlar yurt dışından getirilmesi-ne karşılık, geliştirilen cihaz yerli üretim olduğu için bir avantaj sağlamıştır. Aynı zamanda cihazın maliyeti şu anda piyasa-da satılan cihazların fiyatlarına oranla oldukça düşüktür.

Geliştirilen cihaz, herhangi bir belgedeki karakterlerin, hem Braille alfabesi olarak

okunabilmesini hem de sesli olarak dinletilebilmesini sağlamaktadır. Cihazın iki farklı çalışma bölümü vardır. Birinci bölümde; sırayla harf, kelime, cümle ve paragraf çalışmaları yapılarak Braille al-fabesinin öğretimi sağlanmaktadır. İkinci bölümde ise herhangi bir belge tarayıcı aracılığıyla taramıp USB veya bluetooth bağlantı yöntemlerinden biri kullanılarak bilgisayara aktarılmaktadır. Elde edilen dosya üzerinde görüntü işleme adımları uygulanarak karakterlerin elde edilmesi sağlanmaktadır. İlk olarak kullanıcı-ya hangi modda metin üzerinde işlem yapmak istediği sorulmaktadır. Seçilen moda göre “Sesli”, “Yazılı” veya “Sesli ve Yazılı” işlemi gerçekleşir. Çalışma modu “Sesli” ise metin, kullanıcıya sesli olarak aktarılmaktadır. Eğer kullanıcı isterse kulaklık aracılığıyla dinleme işlemini gerçekleştirebilir. Seçilen çalışma modu “Yazılı” modu ise karakterler; 96 adet Braille hücresi olduğundan dolayı 96’lık bloklar halinde Braille hücrelerine gönderilmektedir. “İleri”, “Geri”, “Baş”, “Son”, “Yukarı”, “Aşağı” gibi tuşlar kullanılarak metinler üzerinde gezinti

işlemleri yapılmaktadır. Eğer metin kaydedilmek istenirse “Yükle” tuşuna basarak hafıza kartına kaydetme işlemi gerçekleştirilmektedir. Eğer daha önce-den kayıtlı olan dosyaların herhangi biri üzerinde tekrar okuma işlemi yapılmak isteniyorsa “İndir” tuşuna basılarak sesli çalışma modu sayesinde açılıp dosyanın üzerinde işlem yapılabilir. Eğer “Sesli ve yazılı” özelliği seçildiyse metin hem Braille hücrelerine aktarılır hem de sesli olarak dinletilmesi sağlanmaktadır.

Buluşla ilgili prototipin oluşturulması yaklaşık 2 sene sürmüştür. Geliştirme aşamasında gerekli deneme ve testler ya-pılarak çalışır bir prototip elde edilmiştir. Elde edilen prototip eğitimler eşliğinde 25 adet gönüllü görme engelli bireyle denenmiştir. Test aşaması, gönüllü olarak katılan görme engelli bireylerin ailelerin-den de izin alınarak gerçekleştirilmiştir. Yapılan denemeler sonrasında hiç Braille alfabesi bilmeyen bireylerin Braille alfabesini öğrenmeleri sağlanmıştır. Aynı zamanda cihazla ilgili; “Fiziksel Özel-likler”, “Güvenilirlik ve Performans” ve “Kullanım ve Duyarlılık” faktör gruplarında yapılan testlerde başarılı sonuçlar elde edilmiştir. Prototipin gelişt-irilme aşamasında TÜBİTAK ve Selçuk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü’nden destek alınmıştır.

Selçuk Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Baş-kanı Doç. Dr. Fatih BAŞÇİFTÇİ’nin, ÖSYM’nin düzenlemesi olduğu ALES sınavında görme engelli bir bireyin bu-lunduğu bir sınıfta görevlendirilmesiyle bu proje fikri ortaya çıkmıştır. Ardından bu fikrini Karamanoğlu Mehmetbey Üni-versitesi TBMYO Bilgisayar Teknoloji-leri Bölümü’nde öğretim görevlisi olarak görev yapan doktora öğrencisi olan Ayşe ELDEM ile paylaşarak doktora tezi kap-samında bu cihazı geliştirmişlerdir.

Geliştirilen cihaz;

- Görme engelli bireylerin başka bireyle-re olan bağımlılıklarını sonlandıracaktır,
- Görme engelli bireylerin okur-yazarlık oranının artması sağlanacaktır,
- Görme engelli bireylerin sosyalleşmele-rini sağlayacaktır,
- Dış ülkelere olan bağımlılığı azalta-

caktır,

- Laptop, tablet gibi her ortamda rahatlık-la taşınıp kullanılabilecektir,
- Cihazın üretim maliyeti daha az ola-cağından patent alınıp üretime geçildiği anda satış fiyatı da piyasadaki olan cihaz-lara göre çok daha uygun olacaktır,
- Farklı dil destekleriyle daha çok sayıda görme engelli bireye ulaşılabilir.

Cihaz, 25 Mayıs 2017 tarihinde Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu tarafından düzenlenen Engelsiz Bilişim Ödülleri ödül töreninde Engelsiz Bilişim Öğrenci Projeleri Ödülü kapsamında ödüle layık görülmüştür. Bununla birlikte cihazla ilgili patent başvurusunda bulunulmuş ve şu anda değerlendirme aşamasındadır. Ulusal ve yerel haber sitelerinin birço-ğunda cihazın tanıtımı da yapılmıştır. Cihaz henüz ticarileşmemiştir. Başta görme engelli bireyler olmak üzere, bu bireylerin bulunduğu tüm kamu kuruluşları, üniversitelerin Engelsiz Yaşam Birimleri, görme engelli okulları, kaynaştırma eğitimi adı altında hizmet veren okullar, rehabilitasyon merkez-leri, görme engelli dernekleri, merkez kütüphaneleri gibi birimlerin geliştirilen cihazdan fayda sağlayacağı öngörülmek-tedir.

2002 İleri Analiz Raporuna göre %61,3 oranında görme engelli birey okuma yaz-

ma bilmektedir. Oluşturulan cihazda hiç Braille alfabesini bilmeyen kişiler için geliştirilen öğrenme modülü kullanılarak okuma yazma bilmeyen %32,9 luk kısma da hitap edilmiş olacaktır.

Üretilecek olan cihaz yerli üretim oldu-ğundan dolayı rekabete bir adım önde başlanılmış olacaktır. 96 hücre ile tasarlanan cihazın her bütçeye hitap edebilmesi için daha uygun fiyatlı olan 48 ve 24 hücreli cihazları da tasarlanacaktır. Aynı zamanda teknik servis hizmetleri için oluşturulacak Çağrı Merkezi ile 24 saat hizmet verilecektir.

PULS OKSİMETRE SENKRONİZASYONLU MİKRODENETLEYİCİ TABANLI VENTİLATOR

Öğr. Gör. Dr. Adem GÖLCÜK

Doğum Yeri: Konya
Doğum Tarihi: 11.01.1982
Öğrenim Durumu:
Doktora(2012–2017):Selçuk
Üniversitesi, Fen Bilimleri
Enstitüsü, Bilgisayar Mühen-
disliği ABD
Yüksek L.(2007–2010):

Selçuk Üniversitesi, F.B.E., Elektronik ve Bilgisayar
Sistemleri Eğitimi Anabilim D.

Lisans(2007–2010): Selçuk Üniversitesi, Teknik
Eğitim Fakültesi, Bilgisayar Sistemleri Öğretmenliği
İletişim Bilgileri: Karamanoğlu Mehmetbey Üniver-
sitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar
Teknolojisi Bölümü KARAMAN

Prof. Dr. İnan GÜLER

Gazi Üniversitesi, Teknoloji Fakül-
tesi, Elektrik–Elektronik Müh.
Lisans: Erciyes Üniversitesi,
Elektronik Mühendisliği (1981)
Yüksek Lisans: Orta Doğu
Teknik Üniversitesi, Elektrik–
Elektronik Mühendisliği
(1985)

Doktora: İstanbul Teknik Üniversitesi, Elektronik ve
Haberleşme Mühendisliği (1990)

Doğum Yeri: Düzce

Doğum Tarihi: 30.06.1956

Buluş Sahibi: Prof. Dr. İnan GÜLER, Öğr. Gör. Dr. Adem GÖLCÜK

Akciğer rahatsızlığı ve solunum yetmez-
liği gibi rahatsızlığı olan hastalarda solu-
num işlemi yapay olarak gerçekleştiren
cihazlara mekanik ventilatör cihazı
denilmektedir. Gerek hastanelerin yoğun
bakım ünitelerinde, gerekse de hastaların
kendi evlerinde yoğun olarak kullanılan
ventilatör cihazlarının ülkemizde üretimi
yoktur. Oldukça pahalı olan bu cihazlar
yurt dışından ithal edilmektedir. Ülkemizin
bu alandaki dışa bağımlılığını
en aza indirmek için geliştirilen ventila-
törün mevcut ventilatör cihazlarına göre
önemli üstünlüğü Puls Oksimetre ciha-
zıyla senkronize olarak çalışabilmesidir.
Günümüzdeki ventilatör cihazları, Puls
Oksimetre cihazlarından bağımsız çalış-
maktadır. Ventilatör cihazında hastaya
verilecek olan havadaki oksijen mikta-
rını doktorlar ve hastabakıcılar ayarla-
maktadır. Buluştaki Puls Oksimetre ve
ventilatör senkronizasyonunda bu işlemi
ventilatör cihazı kendi kendine yapabil-
mektedir. Kandaki oksijen doygunlu-
ğundaki değişimlerden hastanın ihtiyacı
olan oksijen miktarı, hastaya verilecek
olan solunum hızı ve havanın hacmi
“Bulanık Mantık” tabanlı denetleyici
ile ayarlanmaktadır. Doktor ve hem-
şirelerin hastanın yeni durumuna göre
zamanla ventilatör cihazı için yapılması
gereken değişiklikleri ventilatör sistemi
kendi kendine yapabilmektedir. Böylece
hemşirelerin ve doktorların iş yükü ha-
fiflemiş olmakta ve doktorların hastadaki

olumsuz durumu fark edene kadar ki
geçen zamanda hastanın mağduriyeti en
aza inmiş olacaktır. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştır-
ma Kurumuna (TÜBİTAK) tarafından
“2211-C Öncelikli Alanlara Yönelik Yurt
İçi Doktora Burs Programı” ile maddi
açıdan desteklenen Buluş, hastanelerin
yoğun bakım ünitelerinde ve solunum
problemi yaşayan hastaların evlerinde
yoğun olarak kullanılmaktadır. Buluşun bir prototipi bulunmaktadır. De-
neysel çalışmalar bir elektronik akciğer
modeli üzerinde yapılmıştır. Gerçek bir
hasta üzerinde testleri gerekli olan etik
kurul kararları ve CE belgesi alındıktan
sonra yapılacaktır. Aynı zamanda doktora çalışmasında tez
konusu olarak belirlenen cihaz henüz
ticarileşmemiştir. Hastanelerde kullanı-
labilmesi için gerekli izin ve belgelerin
alınması için çalışmalar devam etmek-
tedir.

TURİZM

ETNOGRAFYA MÜZESİ ETHNOGRAPHIC MUSEUM

Müze de bindallı, cepken, kaftan, şalvar gibi gelenek-
sel giysiler, oya, bilezik, kemer, tesbih gibi aksesuar-
lar, kahve takımı, şamdan, porselen ürünler, Selçuklu,
Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerine ait halı, kilim,
cicim örneklerini incelerken dönemin yaşam tarzını
benliğinizde hissedebilirsiniz.

You can experience ways of living in the Seljuk, Ottoman
and Republican periods through examining traditional
clothing like bindallı, cepken, kaftan, şalvar; accessories
like oya, bilezik, kemer, tespih; porcelains like coffee
sets and candelabras as well as samples of carpets,
rugs and light rugs.

İNCE MİNARELİ MEDRESE İNCE MINARET MADRASA

Selçuklu dönemi taş işçiliğinin en güzel örnekle-
rinden biri olan İnce Minareli Medrese 1264 yılında
inşa edilmiştir. Günümüzde müze olarak kullanılan
medresedeki taş ve ahşap oyma eserleri ile yapının
hayranlık uyandıran taç kapısını mutlaka görmelisi-
niz.

One of the most beautiful examples of stonemasonry
of the Seljuk period, İnce Minaret Medrese was built in
1264. Today transformed into a museum, this medrese is
a must-see with its objects of stone and wood art as well
as its marvelous ornamented stone façade.

DÜNYADAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

Tekstil ve tekstil malzemeleri

TUNUS

201700154--- Alım

Kayıt Tarihi: 29.06.2017
Firma Adı: Ste PITO GROUPE
Adres: Rue Hedi Noura 4022 Akouda Sousse – Tunisie, ,
Yetkili Kişi: Mr Pierre TOURNIER
Tel: +216.73.810 575; Faks:.. ; e-mail: pierre_tournier_ua@yahoo.fr ; web: T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği tarafından Ste PITO GROUPE firmasının ülkemizden kadife kumaş (GTİP No: 6114.30) almak istediği bildirilmiştir.

Tarım, bahçivanlık, avcılık ve ilgili ürünler

UKRAYNA

201700149--- Satım

Kayıt Tarihi: 09.06.2017
Firma Adı: AUGUST-KIY LTD
Adres: 9 Lugova St., Kyiv, Ukraine, 04074, ,
Yetkili Kişi:
Tel: +380.44.496-1-496; Faks: +380.44.496-1-496 ; e-mail: august@august-kiy.kiev.ua ; web: www.august-kiy.kiev.ua
Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından August-Kiy LTD şirketinin ülkemize çeşitli tahıllar, buğday ve mısır unu, şeker ve mısır, bezelye gibi tahıllardan oluşan 15 çeşit ürün satmak istediği bildirilmiştir.

Gıda maddeleri ve içecekler

SLOVENYA

201700148--- Satım

Kayıt Tarihi: 09.06.2017
Firma Adı: FEJSAL İMERİ
Adres: , ,
Yetkili Kişi: Fejsal imeri
Tel: ..; Faks:.. ; e-mail: fejsal81@hotmail.com ; web: Slovenya'dan Birliğimize başvuran Fejsal İmeri, soğuk sıkılmış kaliteli kabak çekirdeği yağı ve ceviz yağı ile kara üzve meyve suyu ürettiklerini ve ürünlerini Türkiye'ye satmak istediklerini bildirmiştir. Türkçe bilen Fejsal İmeri, kabak çekirdeği yağının prostat hastalarına şifa olduğunu belirtmiştir.

Kimyasal maddeler, kimyasal ürünler ve yapay elyaflar

UKRAYNA

201700157--- Satım

Kayıt Tarihi: 29.06.2017
Firma Adı: MDM LLC
Adres: , ,
Yetkili Kişi: Mr. Pavlo Khmelnytskyi / export management
Tel: ..; Faks:.. ; e-mail: export@manorm.ua ; web: Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından MDM LLC firmasının ülkemize antiseptik ve dezenfektan maddeler (Harmonized Commodity Description And Coding System – HDCS No: Antiseptics – code 380894, disinfectants – code 3808949) satmak istediği bildirilmiştir. Firmanın, ISO 9001:2008, ISO 9001:2009, ISO 22000 ve ISO 13485 kalite sertifikalarına sahip olduğu belirtilmiştir.

Kauçuk, plastik ve pelikülfilm ürünler

SIRBİSTAN

201600311--- Satım

Kayıt Tarihi: 15.06.2017
Firma Adı: STEEL IMPEX doo.
Adres: aerodramska 3 kraljevo / Serbia, ,
Yetkili Kişi: Abdullah Erçakallı
Tel: ..; Faks:.. ; e-mail: petline@steelimpex.rs ; web: www.steelimpexdoo.com
Kurulduğu 2008 yılından bu yana renkli metal ve metal hurda toplama, ayrıştırma işiyle faaliyette olan ve 2016 yılında plastik atıkların geri dönüşümü için PET şişe toplama, balyalama, kırma, PET kütük toplama ve kırma, preform toplama, HDPE toplama ve kırma işine de başlayan firmanın; PET çapak, PET kütük çapak ve HDPE çapak satışı için Türkiye'deki elyaf üreticileri ve boya kimya sanayicileri bağlantı kurmak istediği bildirilmiştir.

Mamul ürün ve malzemeler

UKRAYNA

201700151--- Satım

Kayıt Tarihi: 09.06.2017
Firma Adı: Trade House Rud Exhaust System LLC
Adres: , ,
Yetkili Kişi: Liudmila Rud
Tel: +380.50.638 20 21; Faks:.. ; e-mail: rudtradehouse@gmail.com ; web: www.rudwoodstove.com
Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından, konvektif odun sobaları ve aksesuarları (convective heating wood stove HCDCS Code: 73218900, convective heating wood stove with cooking top HCDCS Code: 73211190, stovebase HCDCS Code: 73219000, wood stove for cooking dishes "Baker" HCDCS Code: 73211110, wood stove for cooking dishes "Roma" HCDCS Code: 73211110) üreticisi olan Trade House Rud Exhaust System LLC şirketinin ürünlerini ülkemize de satmak istediği bildirilmiştir.

Gıda maddeleri ve içecekler

BOSNA HERSEK

201700155--- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 29.06.2017
Firma Adı: Eurooweb doo
Adres: Tuzla, Bosnia and Herzegovina, ,
Yetkili Kişi: Adem Gibic
Tel: +387.62.539 526; Faks:.. ; e-mail: eurooweb@gmail.com ; web: Eurooweb doo Şirketinin gıda endüstrisinde, özellikle un, yağ ve ahududu ihracatı alanında işbirliği yapmak istediği bildirilmiştir. Şirketin ayrıca, ticaret arabuluculuğu ve bunun yanı sıra pazar araştırması, fiyatlandırma, belge toplama ve tercüme hizmetleri de sunduğu belirtilmiştir.

Metalik olmayan diğer ürünler

TÜRKMENİSTAN

201700153--- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 15.06.2017
Firma Adı: BEGENC ATABAYEV
Adres: , ,
Yetkili Kişi: Begenc Atabayev
Tel: ..; Faks:.. ; e-mail: elinsowda@mail.ru

; web: Türkmenistan'da bir süt ürünleri işletmesinde üretim müdürü olan Begenc Atabayev, yoğurt üretimine başlamayı planladıklarını, Türkiye'deki yoğurt kabı üreticileriyle irtibat kurmak istediklerini ve uygun teklif verecek firmalarla çalışmak istediklerini bildirmiştir. Üniversiteyi Türkiye'de okuduğunu ifade eden Begenc Atabayev, yazısında bu işe Türkiye'nin de katkısının olmasını istediğini belirtmiştir.

Mimarlık, inşaat, hukuk, muhasebe ve işletme konularında hizmetler

ALMANYA

201700147--- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 08.06.2017
Firma Adı: CATENON
Adres: , ,
Yetkili Kişi: Daniela Felletti
Tel: ..; Faks:.. ; e-mail: dfelletti@catenon.com ; web: www.catenon.com
Uluslararası ölçekte çalışan bir insan kaynakları-danışmanlık şirketi olan CATENON'un müşterisi olan BRİSA Bridges-tone Sabancı adına, home ofis yöntemiyle Almanya'da çalışacak genç bir danışman aradığı bildirilmiştir. Üniversite mezunu olup, otomotiv lastikleri endüstrisi ya da otomotiv endüstrisinde 3-5 yıllık bir deneyimi bulunması gereken danışmanın özetle; Brisa'nın bayileri ve müşterilerini ziyaret ederek yaptığı inceleme, araştırma sonuçlarını, düşüncelerini ve tespitlerini Şirketin Uluslararası Piyasalar Yöneticisine raporlaması beklendiği ifade edilmiştir.

BOSNA HERSEK

201700156--- İşbirliği

Kayıt Tarihi: 29.06.2017
Firma Adı: Eurooweb doo
Adres: Tuzla, Bosnia and Herzegovina, ,
Yetkili Kişi: Adem Gibic
Tel: +387.62.539 526; Faks:.. ; e-mail: eurooweb@gmail.com ; web: Eurooweb doo Şirketinin gıda endüstrisinde, özellikle un, yağ ve ahududu ihracatı alanında işbirliği yapmak istediği bildirilmiştir. Şirketin ayrıca, ticaret arabuluculuğu ve bunun yanı sıra pazar araştırması, fiyatlandırma, belge toplama ve tercüme hizmetleri de sunduğu belirtilmiştir.

UKRAYNA

201700144--- Satım

Kayıt Tarihi: 30.05.2017
Firma Adı: VASILKIVSKA
Adres: Radyanska St, 19, village Zeleny Bir, Vasilkivsky district, Kyiv region, 08635, Ukraine, ,
Yetkili Kişi: Lytyn Volodymyr Volodymyrovych
Tel: +380.96.776-86-38; Faks:.. ; e-mail: shpig2008@ukr.net ; web: Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliği tarafından, kuru ve sıvı yumurta ürünleri, üreten şirketin ürünlerini ihraç etmek istediği bildirilmiştir. Ürün çeşitleri: yumurta tozu, yumurta sarısı tozu, kurutulmuş fermente edilmiş yumurta sarısı, yumurta akı tozu, sıvı yumurta karışımı, sıvı yumurta sarısı

Hakan KARAGÖZ

KTO-Ekonomik Araştırmalar ve Proje Uzmanı

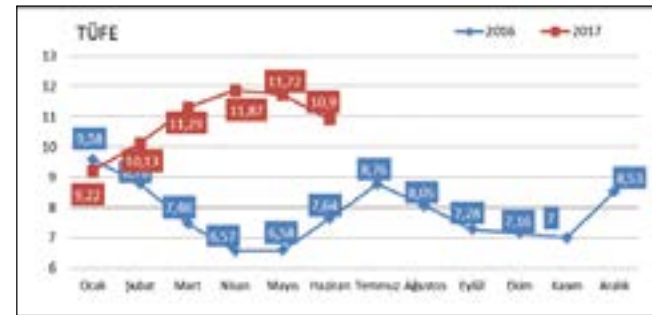
ENFLASYON

Haziran ayında TÜFE, aylık %0,27 düştü.

2017 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %0,27 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %5,89, bir önceki yılın aynı ayına göre %10,90 ve on iki aylık ortalamalara göre %9,36 artış gerçekleşti.

Yurt İçi ÜFE, aylık %0,76 arttı.

2017 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %0,07, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,82, bir önceki yılın aynı ayına göre %14,87 ve on iki aylık ortalamalara göre %9,98 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan			En Fazla Azalan		
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Yurtiçi Bir Hafta ve Daha Fazla Süreli Turlar	28,14	1	Domates	-41,93
2	Salatalık	10,59	2	PTT koli gönderme ücreti	-25
3	Sivri Biber	9,91	3	Patates	-10,92

En Fazla Artan			En Az Artan		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Tekstil ürünleri	0,82	1	Kok ve rafine petrol ürünleri	-4,12
2	Motorlu kara taşıtları, römork ve yarı römork	0,71	2	Bilgisayarlar ile elektronik ve optik ürünler	-0,69
3	Elektrikli taşıtlar	0,67	3	Giyim eşyası	-0,61

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

Mart 2017 döneminde işsizlik oranı %11,7.

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2017 yılı Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 619 bin kişi artarak 3 milyon 642 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 1,6 puanlık artış ile %11,7 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 1,8 puanlık artış ile %13,7 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 4,4 puanlık artış ile %21,4 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 1,7 puanlık artış ile %12 olarak gerçekleşti.

İşgücüne katılma oranı ise %52,2.

İşgücü 2017 yılı Mart döneminde 31 milyon 131 bin kişi, istihdam oranı ise %46,1 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,9, kadınlarda ise %32,9 oldu.

DIŞ TİCARET

Mayıs ayında ihracat %12,5, ithalat %21,7 arttı.

2017 yılı Mayıs ayında ihracat 2016 yılının aynı ayına göre %12,5 artarak 13 milyar 616 milyon dolar, ithalat %21,7 artarak 20 milyar 923 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Mayıs ayında dış ticaret açığı %43,3 artarak 7 milyar 307 milyon dolara yükseldi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2016 Mayıs ayında %70,4 iken, 2017 Mayıs ayında %65,1'e düştü.

Avrupa Birliği'ne ihracat %4,4 arttı.

Avrupa Birliği'nin (AB-28) ihracattaki payı 2016 Mayıs ayında %48,5 iken, 2017 Mayıs ayında %45 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2016 yılının aynı ayına göre %4,4 artarak 6 milyar 126 milyon dolar olarak gerçekleşti.

En çok ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2017 Mayıs ayında 1 milyar 237 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 38 milyon dolar ile Birleşik Arap Emirlikleri, 858 milyon dolar ile ABD ve 831 milyon dolar ile Irak takip etti.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı.

Çin'den yapılan ithalat, 2017 yılı Mayıs ayında 1 milyar 930 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 816 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 455 milyon dolar ile Rusya ve 1 milyar 165 milyon dolar ile ABD izledi.

Merkezi Yönetim Bütçe (Nisan, Milyon TL)

Milyon TL	2016			2017			Değişim (%)
	Mayıs			Mayıs			
	Yıl. Gerç.	Gerç.	%	Bütçe	Gerç.	%	
Bütçe Gideri	583.689	45.853	7,9	645.124	51.100	7,9	11,4
Bütçe Geliri	554.431	49.515	8,9	598.274	57.486	9,6	16,1
Bütçe Dengesi	-29.258	3.662	-12,5	-46.851	6.386	-13,6	74,4
Faiz Dışı Denge	20.989	8.698	41,4	10.649	10.046	94,3	15,5

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2017 Haziran ayında tüketici güveni düştü.

Tüketici güven endeksi, Haziran ayında bir önceki aya göre %3,8 oranında azaldı; Mayıs ayında 72,8 olan endeks değeri Haziran ayında 70 oldu. Tüketici Güven endeksindeki azalış; hanenin maddi durum, genel ekonomik durum, işsiz sayısı ve tasarruf etme ihtimali beklentileri değerlendirmelerinin kötüleştiğini göstermektedir.

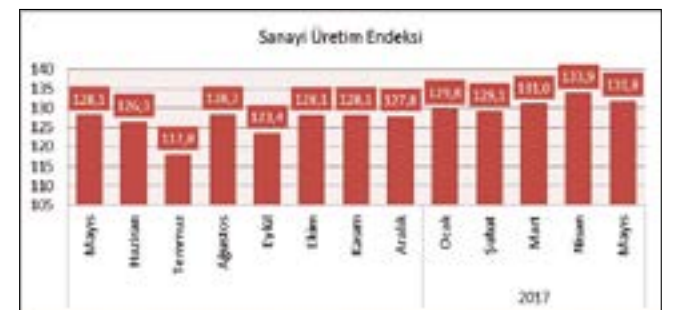

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2017 Mayıs ayında sanayi üretimi azaldı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2017 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre;

- madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi %0,5,
- imalat sanayi sektörü endeksi 2 azalırken,
- elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,7 arttı.

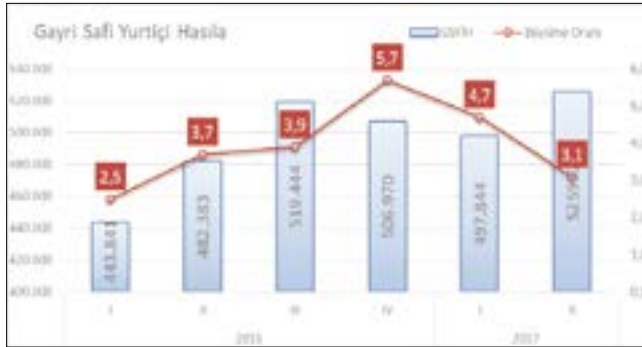
KAPASİTE KULLANIM ORANI

2017 Haziran ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,2 puan artarak %79 seviyesinde gerçekleşmiştir.

GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

2017 ikinci çeyreğinde büyüme %3,1 olarak gerçekleşti. Üretim yöntemiyle gayrisafi yurtiçi hasıla tahmininde, 2016 yılının ikinci çeyreği bir önceki yılın aynı çeyreğine göre sabit fiyatlarla %3,1'lik artışla 33 milyar 61 milyon TL oldu. GSYH değeri 2015 yılında cari fiyatlarla %11,7'lik artışla 1 trilyon 952 milyar 638 milyon TL, sabit fiyatlarla %4'lük artışla 131 milyar 273 milyon TL oldu. Kişi başına gayrisafi yurtiçi hasıla değeri 2015 yılında cari fiyatlarla 25 118 TL, ABD doları cinsinde 9 257 Dolar olarak hesaplandı.

CARİ AÇIK

Cari açık Mayıs ayında yıllık bazda 2.129 milyon \$ artarak 5,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda yıllık bazda cari açık 35,3 milyar \$ olarak oluştu. Cari açığın oluşmasında; dış ticaret açığı ve birincil gelir dengesi açığı etkili olmuştur.

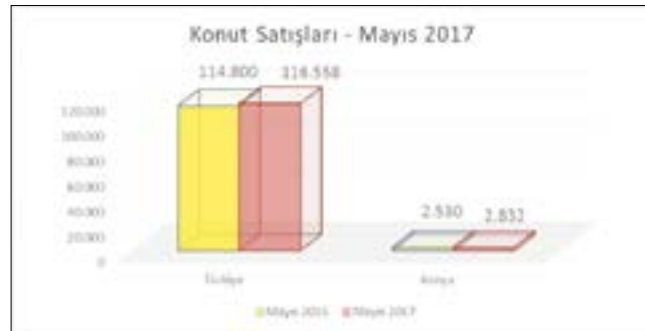
FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

2017 Haziran ayında finansal yatırımlar araçları arasında en yüksek getiriyi %3,6'lık getiri oranı ise Borsa İstanbul 100 Endeksi sağladı. TÜFE'ye göre indirgenğinde devlet iç borçlanma senetleri (DİBS) %1,64, mevduat faizi %1,12, Euro %0,68 ve külçe altın %0,37 reel getiri sağlarken Amerikan doları %1,03 oranında yatırımcıya değer kaybettirdi.

KONUT SATIŞLARI

Türkiye'de 2017 Mayıs ayında 116.558 konut satıldı. Türkiye genelinde konut satışları 2017 Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %1,5 oranında artarak 115.558 oldu. İpotekli konut satışları ise 41.738 olarak gerçekleşti ve toplam konut satışlarının %35,8'i ipotekli olarak gerçekleşti.

FUAR REHBERİ

BASILAMA	BAŞLIKA ÜRÜN HİZMET GRUPLARI	KONUSU	FUARIN ADI	BAŞLIKA ÜRÜN HİZMET GRUPLARI	TÜRÜ	YER	ŞEHİR	DÜZENLEYİCİ
07.09.2017	İSKİF 2017 İstanbul Karrier ve İstihdam Fuarı	Kurumlar, İşverenler, Çalışanlar ve Öğrencilerin Buluşması	İSKİF 2017 İstanbul Karrier ve İstihdam Fuarı	İşletmelerin Kendilerini Tanıtma, İnsan Kaynakları İhtiyaçları, İstihdam Fırsatları, Yeni İş Hayatına Atılacak Yönelik Hizmetler	İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul	İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A.Ş.
07.09.2017	Doğalgaz Antalya	Doğalgaz ve İklimlendirme Teknolojileri	Doğalgaz Antalya	Doğalgaz Ekipmanları, Kombi Çözümleri, Klima, Radyatör, Kazanlar, Doğalgaz Bacaları,	İhtisas Fuarı	Cam Piramit Sabancı Kongre ve Fuar Merkezi	Antalya	Delay Fuarcilik Org. Ve Tanıtım Hizmet. Ltd. Şti
07.09.2017	Worldfood İstanbul 2017 25.Uluslararası Gıda Ürünleri ve Teknolojileri Fuarı	Gıda Ürünleri ve Gıda Teknolojileri	Worldfood İstanbul 2017 25.Uluslararası Gıda Ürünleri ve Teknolojileri Fuarı	Süt, Et, Şekerleme, Konserve, Çay Ve Kahve, Organik, Deniz, Pekmez ve Helva Ürünleri, Çikolata, Dondurulmuş ve Hazır Gıda, Gıda Katkı Maddeleri, Alkolü Alkoliz Çözümleri, Yağlar,	Uluslararası İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	İstanbul	E.Uluslararası Fuar ve Tanıtım Hizmetleri A.Ş.
07.09.2017	Konya Tohum 2017 6.Tohum Teknolojileri ve Ekipmanları Fuarı	Tohum Teknolojileri ve Tohumculuk ve Ekipmanları	Konya Tohum 2017 6.Tohum Teknolojileri ve Ekipmanları Fuarı	Tohum Teknolojileri ve Tohumculuk ve Ekipmanları	İhtisas Fuarı	KTO Tüyap Konya Uluslararası Fuar Merkezi	Konya	Tüyap Konya Fuarcilik A.Ş.
07.09.2017	Konya 6.Sulama Teknolojileri ve Bitki Besleme Fuarı	Fidanlık, Bitki Besleme, Bahçe Bitkileri, Ziraat Mücadele, Sulama, Gübreleme, ve Ekipmanları	Konya 6.Sulama Teknolojileri ve Bitki Besleme Fuarı	Fidanlık, Bitki Besleme, Bahçe Bitkileri, Ziraat Mücadele, Sulama, Gübreleme, ve Ekipmanları	İhtisas Fuarı	KTO Tüyap Konya Uluslararası Fuar Merkezi	Konya	Tüyap Konya Fuarcilik A.Ş.
07.09.2017	Konya Hayvancılık 2017 5.Hayvancılık, Hayvansal Üretim Teknolojileri, Yem Endüstrisi, Yem Endüstrisi Fuarı	Hayvancılık, Ekipmanları, Hayvansal Üretim Teknolojileri, Yem Endüstrisi, Tavukçuluk (Tavukçuluk Kimes Hayvanları Ekipmanları Özel Bölümü)	Konya Hayvancılık 2017 5.Hayvancılık, Hayvansal Üretim Teknolojileri, Yem Endüstrisi, Yem Endüstrisi Fuarı	Hayvancılık, Ekipmanları, Hayvansal Üretim Teknolojileri, Yem Endüstrisi, Tavukçuluk	İhtisas Fuarı	KTO Tüyap Konya Uluslararası Fuar Merkezi	Konya	Tüyap Konya Fuarcilik A.Ş.
07.09.2017	CNR Emlak Ankara - Konut İşyeri Satınalma, Kiralama ve Finansman Fuarı	Konut ve İşyeri Projeleri ve Bunların Pazarlanması ve Finansman Yönelik Çözümler	CNR Emlak Ankara - Konut İşyeri Satınalma, Kiralama ve Finansman Fuarı	Konut ve İşyeri Projeleri, ve Bunların Pazarlanması ve Finansman Yönelik Çözümler	İhtisas Fuarı	ATO Kongre ve Sergi Sarayı	Ankara	İstanbul Fuarcilik A.Ş.
07.09.2017	7.Afyonkarahisar Tarım, Tarımsal Mekanizasyon, Tarım Teknolojileri (AFTAR)	Tarım, Tarım Makineleri, Sulama Sistemleri, Ambalaj ve Tohum, Fide, Bio Eneji Ürünleri	7.Afyonkarahisar Tarım, Tarımsal Mekanizasyon, Tarım Teknolojileri (AFTAR)	Tarım, Tarım Makineleri, Sulama Sistemleri, Ambalaj ve Tohum, Fide, Bio Eneji Ürünleri	İhtisas Fuarı	Kültürpark Belediye Fuar Alanı	Afyonkarahisar	ART Fuar Org. Tic. Ltd.Şti.
13.09.2017	Afyonkarahisar Hayvancılık, Tarım, Et ve Süt Teknolojileri, Çiftlik Makine ve Ekipmanları, Canlı Hayvan İrkan Fuarı	Çiftlik, Tarım Makineleri, Hayvan Yetiştiriciliği, Makine Ekipman ve Teknolojileri, Canlı Hayvan	Afyonkarahisar Hayvancılık, Tarım, Et ve Süt Teknolojileri, Çiftlik Makine ve Ekipmanları, Canlı Hayvan İrkan Fuarı	Traktör, Canlı Hayvan, Yem Ürünleri, Et ve Süt Makine ve Teknolojileri, Bio Enerji Ürünleri, Hayvancılık ve Tarım Makineleri	İhtisas Fuarı	Canlı Hayvan Borsası Alanı	Afyonkarahisar	Elit Fuarcilik Hizmetleri Ltd.Şti.
13.09.2017	Contemporary İstanbul Çağdaş Sanat Fuarı	Çağdaş ve Güncel Sanat	Contemporary İstanbul Çağdaş Sanat Fuarı	Çağdaş ve Güncel Sanat Galerileri, Müzeler, Sanat Kurum ve Kuruluşları	Uluslararası İhtisas Fuarı	Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı ile İstanbul Kongre Merkezi	İstanbul	İkon Fuarcilik Hizmetleri Ltd. Şti
13.09.2017	YÖREK- Yöresel Ürünler Fuarı	Yöresel ve Coğrafi İşaretti Ürünler	YÖREK- Yöresel Ürünler Fuarı	Yöresel ve Coğrafi İşaretti Ürünler	İhtisas Fuarı	Antalya Fuar Merkezi	Antalya	Anıtaş Antalya Fuarcilik İşletme ve Yatırım A.Ş.
14.09.2017	Mermer Makine Fuarı	Mermer, Makine Teknolojileri, Sarf Malzemeleri,	Mermer Makine Fuarı	Mermer, Blok, Et Sanatları, Mermer Makineleri, Dekoratif ve Sanatsal Ürünler, İş Makineleri, Sarf Malzemeleri	İhtisas Fuarı	Kültürpark Belediye Fuar Alanı	Afyonkarahisar	AS Fuarcilik Hizmetleri Tic. Ltd. Şti
14.09.2017	21.Uluslararası ISAF Fire & Rescue Fuarı	21.Uluslararası Yangın, Acil Durum, Arama ve Kurtarma Fuarı	21.Uluslararası ISAF Fire & Rescue Fuarı	Yangın Söndürme Sistemleri, Ekipmanları, Malzemeleri, Yangınla Mücadele, Acil Durum, Arama Kurtarma Ekipmanları,	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul	Marmara Tanıtım Fuarcilik Org. Rek. ve Tic. A.Ş.
14.09.2017	6.Uluslararası ISAF Safety & Health Fuarı	6.Uluslararası İş Güvenliği ve İş Sağlığı Fuarı	6.Uluslararası ISAF Safety & Health Fuarı	İş Güvenliği Ekipmanları, Kişisel Koruyucu Malzemeler, İş Güvenliği Eğitimi, İş Sağlığı Ekipmanları	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul	Marmara Tanıtım Fuarcilik Org. Rek. ve Tic. A.Ş.
14.09.2017	Tohum ve Fidanlık Fuarı	Tohum, Fidan, Gübre, Sulama, Ürünleri, ilaçlama	Tohum ve Fidanlık Fuarı	Tohum, Fidan, Gübre, Sulama, Ürünleri, ilaçlama	İhtisas Fuarı	ANFA Altınpark Fuar Merkezi	Ankara	Info Uluslararası Fuar Tan. Org. A.Ş.
14.09.2017	Agrotec 2017 21.Uluslararası Tarım ve Tarım Teknolojileri Fuarı	Tarım Makine ve Ekipmanları	Agrotec 2017 21.Uluslararası Tarım ve Tarım Teknolojileri Fuarı	Tarım Makineleri, Ziraat İlaçları, Hayvancılık ve Sera Ekipmanları	Uluslararası İhtisas Fuarı	ANFA Altınpark Fuar Merkezi	Ankara	Info Uluslararası Fuar Tan. Org. A.Ş.
21.07.2017	2. İzmir Üniversite Tercih Fuarı	Eğitim, Yüksek öğretim ve Üniversite Tercihleri	2. İzmir Üniversite Tercih Fuarı	Üniversiteler, Yurt dışı Üniversiteleri, Dil Kursları, Eğitim Sektörüne Yönelik Ekipmanlar	İhtisas Fuarı	Tepeköle Kongre ve Sergi Merkezi	İzmir	Eket Fuarcilik Tic. Ltd. Şti.

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Temmuz 2017

Perakende Güven Endeksi

Mayıs 2017'ye göre

Konya	Türkiye
3,8 puan arttı	1,0 puan arttı

Haziran 2016'ya göre

Konya	Türkiye
7,5 puan arttı	2,9 puan azaldı

Geçen aya göre;

Geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi

5,4 puan iyileşti

Mevcut stok düzeyi

0,7 puan azaldı

Satış beklentisi

5,4 puan iyileşti

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En yüksek artış: Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı sektörü (27,5 puan)
- En yüksek düşüş: Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar sektörü (24,1 puan)

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

Mayıs 2017'ye göre

Konya	Türkiye
2,9 puan arttı	4,0 puan azaldı

Haziran 2016'ya göre

Konya	Türkiye
6,4 puan arttı	4,4 puan arttı

Geçen aya göre;

Geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi

5,0 puan iyileşti

Geçtiğimiz 3 ayda hizmet talebi

0,7 puan iyileşti

Talep beklentisi

3,0 puan iyileşti

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En yüksek artış: Sağlık işleri ve sosyal hizmetler sektörü (19,3 puan)
- En yüksek düşüş: Eğitim sektörü (22,2 puan)

İnşaat Sektörü Güven Endeksi

Mayıs 2017'ye göre

Konya	Türkiye
1,3 puan azaldı	1,9 puan azaldı

Haziran 2016'ya göre

Konya	Türkiye
1,0 puan azaldı	5,9 puan arttı

Geçen aya göre;

Mevcut siparişlerin durumu

1,1 puan kötüleşti

İstihdam beklentisi

1,5 puan kötüleşti

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- Bina inşaatı sektörü 3,3 puan arttı
- Özel inşaat faaliyetleri sektörü 20,0 puan azaldı
- Bina dışı yapıların inşaatı sektörü 31,3 puan azaldı

Dış Ticaret Bülteni (Mayıs 2017)

Nisan 2017'ye göre

İhracat	
Konya	Türkiye
%5,3 arttı	%5,8 arttı
İthalat	
Konya	Türkiye
%73,7 arttı	%17,6 arttı

Mayıs 2016'ya göre

İhracat	
Konya	Türkiye
%19,4 arttı	%12,5 arttı
İthalat	
Konya	Türkiye
%39,9 arttı	%21,7 arttı

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En çok ihracat Irak'a (%13)
- En çok ithalat Malezya'dan (%31)

*Endeksi olumlu etkileyen hareketler yeşil, olumsuz etkileyenler kırmızı ile gösterilmiştir.

**Konya Ticaret Odası, her ay perakende sektöründen 300, hizmetler sektöründen 300 ve inşaat sektöründen 200 firmayla yüz yüze anketler yapmaktadır. Endeksler, anketlerden elde edilen veriler analiz edilerek hesaplanmaktadır.

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
www.kto.org.tr

tepav

www.tepav.org.tr

KONYA PERAKENDE
GÜVEN ENDEKSİKONYA PERAKENDESİNDE
İŞLER TOPARLANIYOR, BEKLEN-
TİLER GEÇEN YILIN ÜZERİNDE

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Haziran 2017’de hem geçen aya hem de geçen yıla kıyasla arttı. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergeleri hem geçen yıla hem de geçen aya göre arttı. Konya perakende sektörü, Haziran 2017’de Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

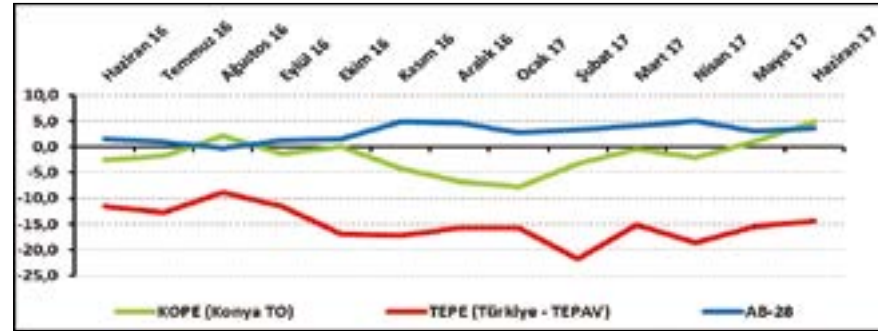
Konya’da perakende güveni
hem geçen yıla hem de geçen
aya göre arttı:

Haziran 2017’de TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) –14,4 puan değerini alırken, KOPE 4,9 puan değerini aldı. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 7,5 puan artarken, TEPE 2,9 puan azaldı. Geçen aya göre KOPE 3,8 puan, TEPE ise 1,0 puan artış gösterdi. Konya perakendesi, Türkiye genelinden ve AB–28’den daha iyi performans gösterdi. KOPE değerinin hem Haziran 2016’ya hem de Mayıs 2017’ye göre artmasında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda ilişkin satış beklentisi göstergelerindeki artış etkili oldu.

Konyalı perakendecilerin satış
beklentileri Türkiye genelinden
daha yüksek:

Haziran 2017’de Konya’da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 40,7’si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 19 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 40,3 olarak belirlendi. Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Haziran 2016’ya göre 11,6

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Haziran 2016 – Haziran 2017)

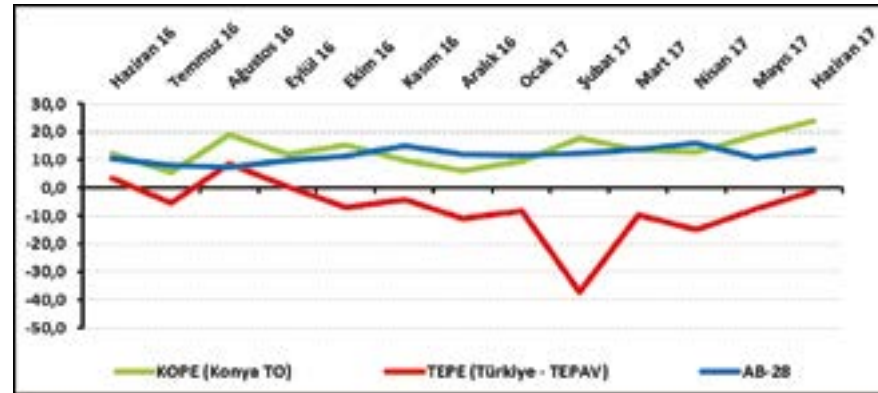

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-0,9	2,5	-1,4	-0,6	4,0	1,6	0,7	1,2	-2,7	1,7	9,9	5,7
2016	1,8	-1,0	-3,7	-1,9	-2,3	-2,6	-1,7	2,1	-1,3	0,0	-4,1	-6,8
2017	-7,8	-3,3	-0,4	-2,0	1,1	4,9						

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Haziran 2016 – Haziran 2017)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	25,3	18,2	20,7	19,2	23,5	13,9	20,1	13,3	12,5	15,6	41,3	20,4
2016	19,6	17,1	7,0	17,2	10,5	12,3	5,4	19,0	11,8	15,3	9,9	6,1
2017	9,6	17,8	13,3	12,9	18,5	23,9						

puan, Mayıs 2017’ye göre 5,4 puan arttı. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Haziran 2017’de Türkiye genelinden ve AB–28’den daha iyi performans sergiledi.

Konya’da perakendecilerin iş-
lerdeki toparlanma algısı artışını
sürdürdü:

Haziran 2017’de işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 3,3 puan artarak –19,0 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 15,6 puan arttı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Haziran 2017’de yüzde 20,3 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 36 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 43,7’si ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Haziran ayında Konya’daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre daha olumlu olduğu görüldü.

Perakende güveni haziran ayında

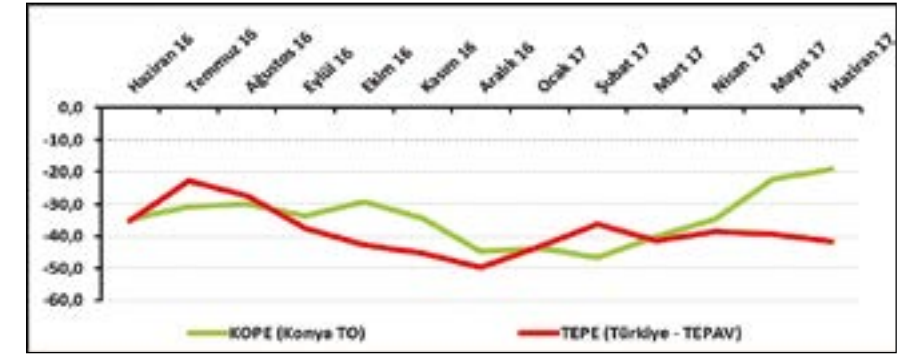
en çok “tekstil, hazır giyim ve
ayakkabı” sektöründe arttı:

Konya’da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektörleri artış; “motorlu taşıtlar”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörleri azalış gösterdi. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörleri ortalamasının üzerinde değer aldı. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü haziran ayında da en fazla azalış gösteren sektör oldu.

Perakendecilerin beklentileri

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Haziran 2016 – Haziran 2017)

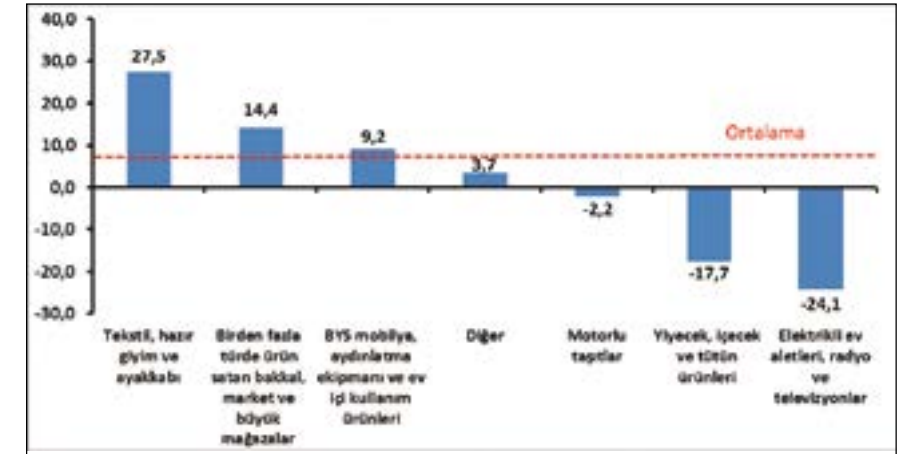

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-17,1	-13,0	-21,6	-13,9	-11,5	-13,9	-20,0	-22,3	-22,6	-21,7	-27,6	-23,3
2016	-30,1	-28,9	-35,3	-31,1	-34,0	-34,6	-30,8	-29,9	-33,7	-29,3	-34,3	-44,7
2017	-43,6	-46,7	-40,0	-34,7	-22,3	-19,0						

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE’nin Haziran 2017’de bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

geçen yıla kıyasla arttı:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Haziran 2017’de “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu” ve “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri”, “geçen yıla göre işlerin durumu” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergelerinde Konya’nın Türkiye’ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu”, “önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi” ve “geçen yıla göre işlerin durumu” göstergeleri hem Haziran 2016’ya hem de Mayıs 2017’ye göre artarken; “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergesi azaldı. “Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, istihdam ve satış fiyatı beklentileri” göstergeleri Haziran 2016’ya göre artış, Mayıs 2017’ye göre azalış gösterdi.

Perakende güveninde Türkiye, AB-28 ve Euro Bölgesi’nin gerisinde kaldı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye’nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Slovenya’nın haziran ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Slovenya’yı; Güney Kıbrıs Rum Yönetim, İtalya ve Belçika takip etti. Malta, Danimarka ve Yunanistan ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Euro Bölgesi’nde ve AB-28’de perakende güveni geçen yıla göre arttı. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine göre daha kötü performans sergiledi.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 06/2016	KOPE (Konya) 05/2017	KOPE (Konya) 06/2017	Bir önceki aya göre değişim 06/2017	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 06/2017	TEPE (Türkiye) 06/2017
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-26,3	-16,7	-11,3	5,4	15,0	-52,9
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	6,3	1,3	2,0	0,7	-4,3	10,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-3,4	9,3	8,9	-0,4	12,3	-14,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	12,3	18,5	23,9	5,4	11,6	-1,1
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,6	7,8	7,6	-0,2	6,0	-0,7
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	18,7	27,3	21,7	-5,6	3,0	23,6
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-34,6	-22,3	-19,0	3,3	15,6	-41,6
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	3,7	7,7	3,3	-4,4	-0,4	0,3

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir. Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları*(Nisan 2016’ya göre)

Ülkeler/ (Puan)	Haziran 2016’ya göre Perakende Güven Endeksi’ndeki Değişim	Haziran 2017
Slovenya	13,6	30,9
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	12,5	6,5
İtalya	10,0	10,2
Belçika	5,3	-0,8
Polonya	5,1	5,7
Hollanda	5,1	11,0
Finlandiya	4,5	4,6
İspanya	3,9	13,8
Euro Bölgesi-19	3,6	4,4
Almanya	2,9	3,8
Romanya	2,2	5,6
AB-28	2,1	3,7
Portekiz	1,7	1,5
Çek Cumhuriyeti	1,6	19,5
Slovakya	1,5	18,6

Ülkeler/ (Puan)	Haziran 2016’ya göre Perakende Güven Endeksi’ndeki Değişim	Haziran 2017
Fransa	1,2	-3,4
Macaristan	-1,2	7,8
Bulgaristan	-1,6	16,1
İsveç	-1,9	18,0
İngiltere	-2,6	-3,8
Estonya	-2,8	11,3
Letonya	-2,8	5,1
Türkiye	-2,8	-14,4
Avusturya	-2,9	-4,3
Hırvatistan	-2,9	13,9
Litvanya	-6,8	0,3
Yunanistan	-8,1	-3,4
Danimarka	-12,0	1,8
Malta	-15,8	-5,0

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

TEMMUZ
2017

Konya İli Ekonomik Göstergeler

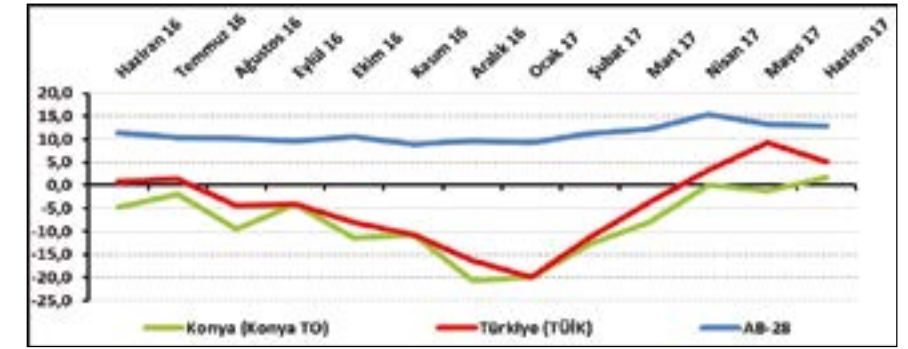
KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ-NÜN ÇALIŞAN SAYISI BEKLENTİSİ DÜŞTÜ

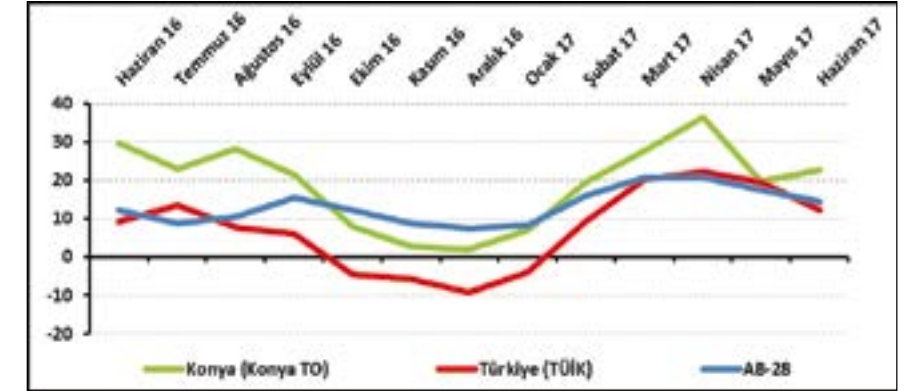
Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yılın aynı ayına göre yükseldi. Önümüzdeki 3 ayda hizmetlere olan talep beklentisi Mayıs 2017’ye göre yükselirken, Haziran 2016’ya göre düştü. Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki dönemde hizmetlere olan talep beklentisi, Türkiye geneli ve AB-28’den daha yüksek bir değer aldı. Önümüzdeki 3 ayda çalışan sayısı beklentisi ve fiyat beklentisinde geçen aya göre düşüş gözlemlendi.

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre 2,9 puan, geçen yıla göre 6,4 puan yükselerek 1,7 puan değerini aldı. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Haziran 2017’de geçen aya göre 4 puan düşerken, geçen yıla göre 4,4 puan yükselerek 5,2 puan değerini aldı. Buna karşın AB-28’i temsil eden hizmetler sektörü güven endeksi Haziran 2017’de bir önceki aya 0,5 puan düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre 1,3 puan yükselerek 12,8 puan değerini aldı. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Haziran ayında Türkiye geneli ve AB-28’den daha kötü performans sergiledi. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin bir önceki aya göre yükselmesinde en çok geçtiğimiz 3 aydaki işlerin durumu ve hizmetlere olan talepteki artış etkili olmuştur. **Konya hizmetler sektörünün**

Şekil-1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Haziran 2016 – Haziran 2017)**Tablo-1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi***

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	7,3	-0,1	-5,6	-2,6	-4,1	1,7	0,9	7,0	9,8	7,9	3,7	2,2
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8	-12,0	-6,0	4,2	5,8
2016	-6,3	-3,3	-1,7	-1,7	-8,6	-4,8	-2,0	-9,4	-4,1	-11,5	-10,7	-20,7
2017	-20,0	-12,7	-8,0	0,0	-1,2	1,7						

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı – %azaldı) (Haziran 2016 – Haziran 2017)**Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı – %azaldı)**

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	35,0	38,7	36,0	34,3	28,0	31,0	36,7	45,3	36,0	17,0	9,0	19,7
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3	8,7	22,7	46,3	35,3
2016	20,7	33,0	35,3	35,3	23,7	29,7	23,0	28,1	21,3	8,0	2,7	2,0
2017	7,0	19,4	27,7	36,3	19,7	22,7						

yüzde 40’ı önümüzdeki dönemden umutlu:

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Haziran 2017’de bir önceki aya göre 3 puan yükselirken, geçen yılın aynı dönemine göre 7 puan düşerek 22,7 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi bir önceki aya göre Konya’da yükselirken, Türkiye genelinde ve AB-28’de düştü. Haziran ayında

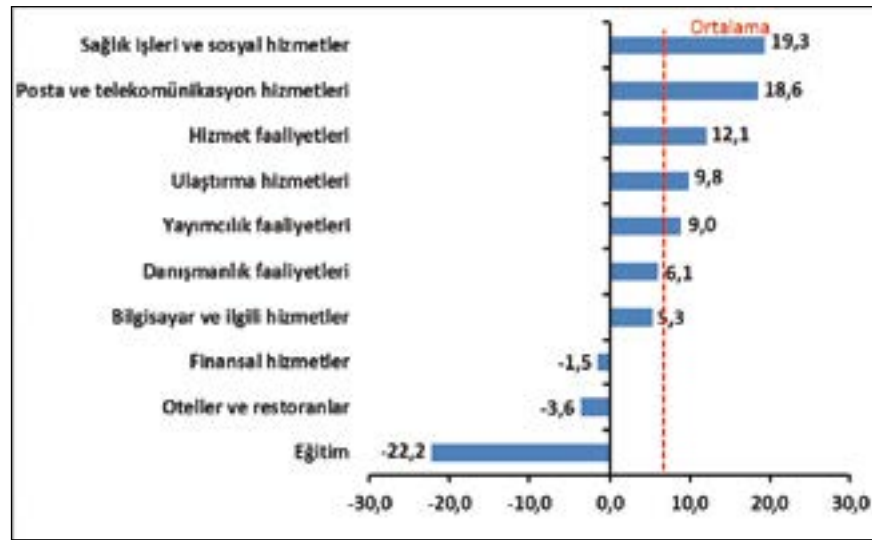
Konya, Türkiye geneli ve AB-28’den daha iyi bir performans sergiledi. Haziran 2017’de Konya’da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 40’ı önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 17,3’ü talepte düşme beklediklerini ifade etti.

Haziran ayının lideri sağlık işleri ve sosyal hizmetler sektörü oldu: Haziran ayında Konya’da hizmetler

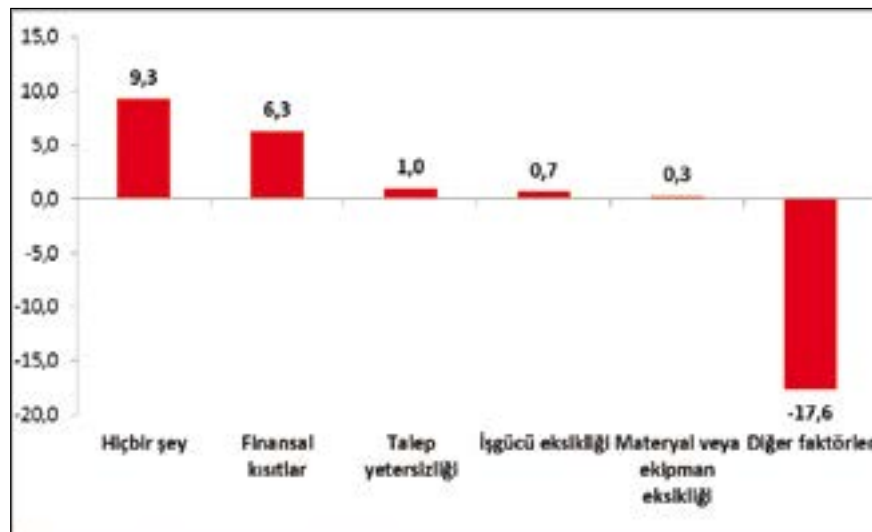
sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, “sağlık işleri ve sosyal hizmetler” sektörünün en iyi performans gösteren sektör olduğu görüldü. Bu sektörü “posta ve telekomünikasyon hizmetleri”, “hizmet faaliyetleri”, “ulaştırma hizmetleri”, “yayımcılık faaliyetleri”, “danışmanlık faaliyetleri” ve “bilgisayar ve ilgili hizmetler” sektörleri takip etti. Bu sektörlerde geçen yıla göre artış yaşandı. “Finansal hizmetler”, “oteller ve restoranlar” ve “eğitim” sektörleri geçen yıla göre düşüş yaşanan sektörler oldu. Endeks değerine göre bir önceki yıla göre gözlenen azalmanın en yüksek olduğu sektör “eğitim” sektörü oldu.

Firmaların yüzde 38’i talep yetersizliğinden şikâyet ediyor: Konya’da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin geçen yıla göre değişimleri incelendiğinde finansal kısıtlardan, talep yetersizliğinden, işgücü eksikliğinden, materyal veya ekipman eksikliğinden şikâyet edenlerin oranında ve faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında geçen yıla göre artış yaşanmıştır. Diğer faktörlerden şikâyet edenlerin oranında geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır. Haziran ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 38,3’ü faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin talep yetersizliği olduğunu dile getirmiştir. Firmaların yüzde 26’sı finansal kısıtların, yüzde 8,7’si diğer faktörlerin, yüzde 4,7’si işgücü eksikliğinin ve yüzde 1,3’ü materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurgulamıştır. Faaliyetlerini

Şekil-3. Alt sektörler bazında endeksin Haziran 2017’de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Şekil-4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Haziran 2017’de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Tablo-3. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya T0) 06/2016	Konya (Konya T0) 05/2017	Konya (Konya T0) 06/2017	Bir önceki aya göre değişim 06/2017	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 06/2017	Türkiye (TÜİK) 06/2017
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-21,7	-12,3	-7,3	5,0	14,4	1,8
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-22,3	-11,0	-10,3	0,7	12,0	1,9
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	29,7	19,7	22,7	3,0	-7,0	12,1
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	0,7	-1,7	-1,7	0,0	-2,4	-1,5
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	11,7	11,7	6,3	-5,4	-5,4	6,8
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	30,7	32,0	29,0	-3,0	-1,7	11,1
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-12,0	-24,7	-19,3	5,4	-7,3	

kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 21 olmuştur.

Konya hizmetler sektörünün gelecek döneme ilişkin talep beklentisi Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi soruları bazında karşılaştırıldığında, haziran ayında Konya’nın gelecek döneme ilişkin talep ve fiyat beklentisi göstergelerinde Türkiye’ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Geçtiğimiz üç ayda “işlerin durumu” ve “hizmetlere olan talep” göstergelerinde geçen yıla göre artış yaşandı. Diğer tüm göstergelerde ise aynı dönemde düşüş olduğu gözlemlendi.

Hizmetler sektöründe AB, Türkiye’ye göre daha iyi performans sergiledi:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye’nin

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’ni; Yunanistan, Macaristan, Avusturya ve Finlandiya takip etti.

Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Malta’da yaşandı. Malta’yı, İngiltere ve Belçika takip etti. Türkiye Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yıla göre Euro bölgesine ve AB-28 ülkelerine kıyasla daha iyi performans sergiledi.

Tablo-4. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Haziran 2016’ya göre)

Ülkeler/ (Puan)	Haziran 2016’ya göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi’ndeki Değişim	Haziran 17
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	26,3	44,3
Yunanistan	21,8	14,7
Macaristan	19,7	18,8
Avusturya	15,4	28,7
Finlandiya	13,7	26,7
Estonya	12,7	26,9
Hırvatistan	7,5	31,8
Litvanya	6,3	17,1
İspanya	5,9	26,9
Slovakya	5,7	6,7
Romanya	5,6	13,0
Slovenya	5,3	26,1
Hollanda	5,1	13,4
Bulgaristan	4,8	16,4
Danimarka	4,7	12,9

Ülkeler/ (Puan)	Haziran 2016’ya göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi’ndeki Değişim	Haziran 17
Türkiye	4,4	5,2
Çek Cumhuriyeti	3,6	37,1
Portekiz	3,5	17,8
Fransa	2,7	3,0
İsveç	2,7	27,7
Euro Bölgesi-19	2,6	15,4
Polonya	1,7	3,0
AB-28	1,3	12,8
İtalya	0,9	12,3
Letonya	-0,9	9,1
Almanya	-1,0	19,7
Belçika	-3,3	20,4
İngiltere	-6,3	-0,9
Malta	-9,1	32,7

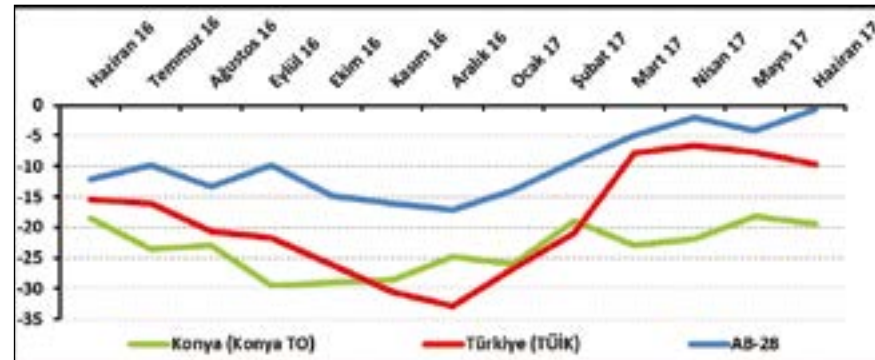
KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİKONYA İNŞAAT SEKTÖRÜNÜN
FİYAT BEKLENTİSİ DÜŞTÜ

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Mevcut siparişler ise; Haziran 2016'ya yükselirken, Mayıs 2017'ye göre düştü. Konya inşaat sektörünün önümüzdeki dönem işlere olan talep beklentisinde, çalışan sayısı ve fiyat beklentisinde geçen aya göre düşüş gözlemlendi.

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Haziran 2017'de geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre

Şekil-1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Haziran 2016 – Haziran 2017)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-8,3	6,5	-0,3	-6,8	-5,0	-3,8	-10,0	-6,3	-14,1	-14,5	-13,3	-13,3
2015	-16,3	-8,3	-14,0	-14,0	-15,8	-20,5	-26,3	-24,0	-28,0	-37,0	-24,6	-30,0
2016	-25,3	-19,5	-21,3	-22,8	-23,5	-18,5	-23,5	-23,0	-29,5	-29,0	-28,5	-24,8
2017	-26,0	-19,0	-23,0	-21,8	-18,2	-19,5						

düştü. Endeks değeri, geçen yılın aynı dönemine göre 1 puan, geçen aya göre 1,3 puan düştü ve -19,5 puan değerini aldı. Haziran 2017'de Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -9,6 puan, AB-28'i temsil eden endeks ise -0,7 puan değerini aldı. Haziran ayında inşaat sektörü güven endeksi, geçen aya göre Konya ve Türkiye genelinde düşerken, AB-28'de yükseldi. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, haziran ayında Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

Konya'da inşaat sektörünün yüzde 61'i mevcut siparişlerin normal seviyede olduğunu ifade etti:

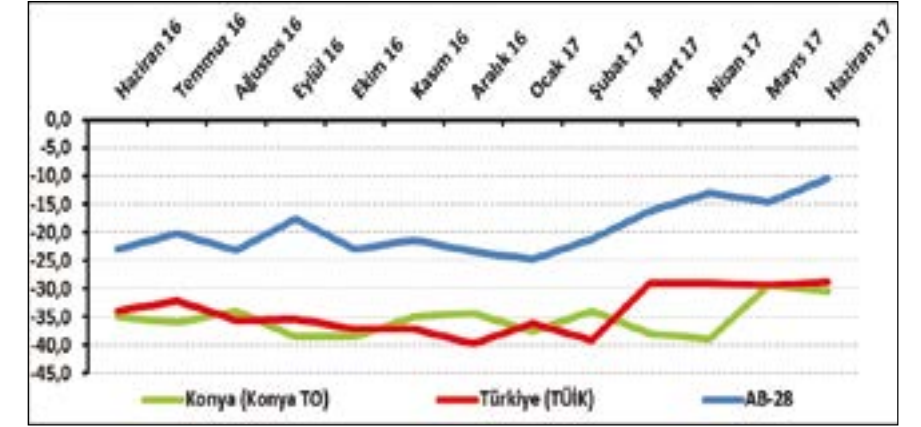
Mevcut sipariş durumunun denge değeri, bir önceki aya göre düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre yükseldi. Böylelikle söz konusu değer, Haziran 2017'de -30,5 puan değerini almış oldu. Haziran 2017'de Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 4,5'i mevcut siparişlerinin normalin üzerinde olduğunu belirtirken, yüzde 35'i normalin altında olduğunu ifade etti. Mevcut siparişlerinin normal seviyede olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 60,5 oldu.

Mevcut siparişlerin durumu geçen yıla göre hem Konya ve Türkiye genelinde hem de AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründeki mevcut siparişlerin denge değeri, haziran ayında Türkiye genelinden daha kötü performansı gösterdi.

Konya'da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen aya göre düştü:

Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi Haziran 2017'de bir önceki aya göre 1,5 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 6,5 puan düştü. Böylelikle istihdam beklentisinin denge değeri -8,5

Şekil-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Haziran 2016 – Haziran 2017)

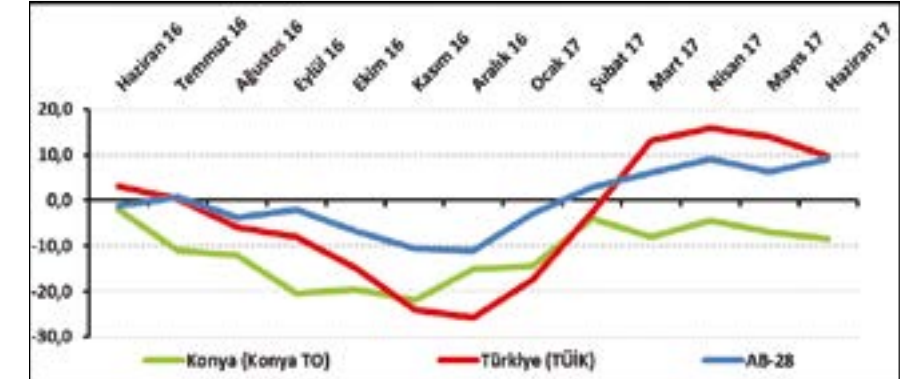

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-31,0	-19,0	-19,0	-28,0	-26,5	-19,5	-28,0	-19,5	-23,1	-18,0	-23,5	-22,0
2015	-32,0	-28,0	-28,5	-26,5	-26,5	-30,0	-37,0	-29,5	-31,0	-43,5	-33,7	-35,0
2016	-37,0	-34,5	-34,5	-35,5	-35,0	-35,0	-36,0	-34,0	-38,5	-38,5	-35,0	-34,5
2017	-37,5	-34,0	-38,0	-39,0	-29,4	-30,5						

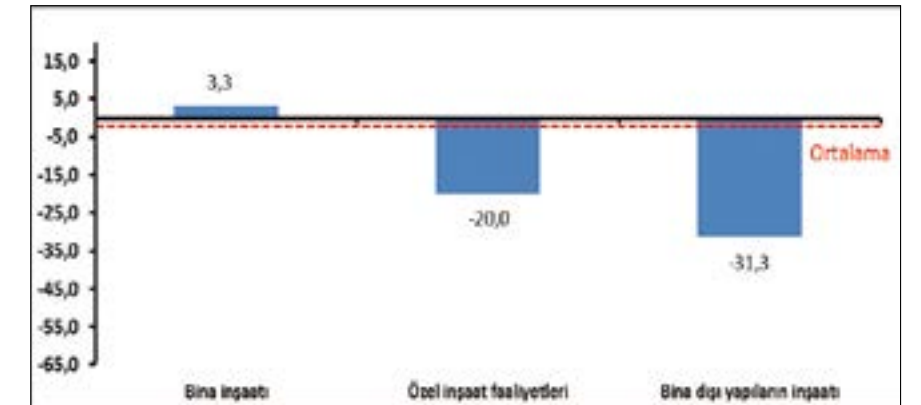
Şekil-3. Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Haziran 2016 – Haziran 2017)

Tablo-3. Önümüzdeki 3 aylık çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	14,5	32,0	18,5	14,5	16,5	12,0	8,0	7,0	-5,0	-11,0	-3,0	-4,5
2015	-0,5	11,5	0,5	-1,5	-5,0	-11,0	-15,5	-18,5	-26,0	-30,5	-15,6	-25,0
2016	-13,5	-4,5	-8,0	-10,0	-12,0	-2,0	-11,0	-12,0	-20,5	-19,5	-22,0	-15,0
2017	-14,5	-4,0	-8,0	-4,5	-7,0	-8,5						

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Haziran 2017'de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

puan oldu.

Haziran 2017’de, Konya’da in-
şaat sektöründe faaliyet gösteren
firmaların yüzde 18’i önümüz-
deki 3 aydaki çalışan sayısında
artış beklerken, çalışan sayısında
düşüş bekleyenlerin oranı yüzde
26,5 oldu.

Çalışan sayısı beklentisi geçen
yılın aynı dönemine göre Kon-
ya’da düşerken, Türkiye geneli
ve AB-28’de yükseldi. Konya
inşaat sektöründe önümüzdeki
döneme ilişkin istihdam bek-
lentisi, haziran ayında Türkiye
genelinden daha kötü performans
sergiledi.

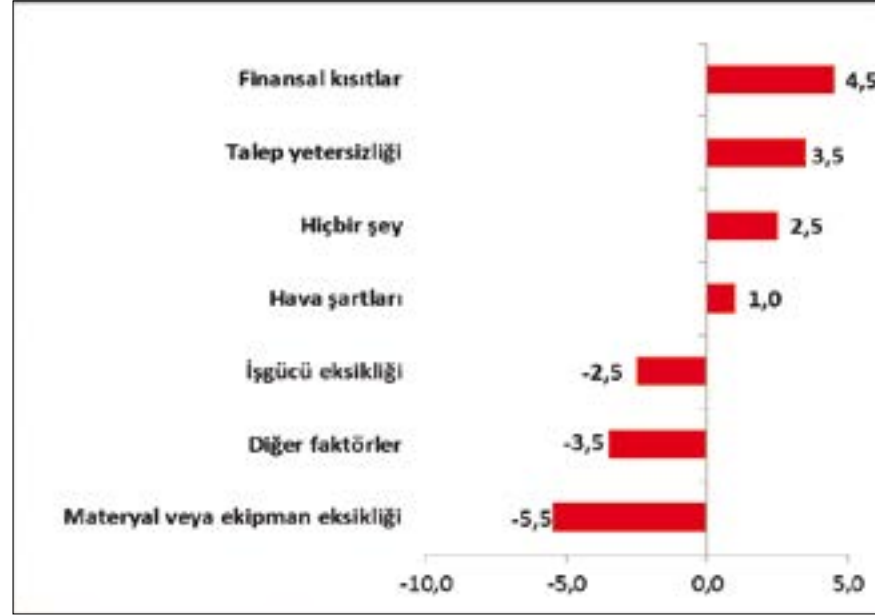
Haziran ayında bina inşaatı sektöründe artış oldu:

Konya İnşaat Sektörü Güven
Endeksi alt sektörler itibarıyla
incelendiğinde, Haziran 2017’de
geçen yılın aynı dönemine göre
“özel inşaat faaliyetleri” ve “bina
dışı yapıların inşaatı” sektörlerin-
de düşüş olduğu gözlemlenmiştir.
Bu sektörlerde geçen yıla göre
gerçekleşen düşüş, ortalama dü-
şüşün üzerinde gerçekleşti. “Bina
inşaatı” sektöründe ise geçen yıla
göre artış olduğu gözlemlenmiş-
tir.

Firmaların yüzde 25’i talep yetersizliğinin faaliyetlerini kısıtladığını söylüyor:

Konya’da inşaat sektöründe
faaliyetleri kısıtlayan faktörlerin
geçen yıla göre değişimi incelen-
diğinde Haziran 2017’de finansal
kısıtlardan, talep yetersizliğin-
den ve hava şartlarından şikayet
edenlerin oranında geçen yıla
göre artış yaşandığı görülmüştür.
Faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir
şeyin olmadığını söyleyenlerin
oranında da artış yaşanmıştır.
“İşgücü eksikliği”, “diğer faktör-
ler” ve “materyal veya ekipman
eksikliği” gibi unsurlardan
şikayet edenlerin oranında düşüş
yaşanmıştır.
Faaliyetleri kısıtlayan faktör-

Şekil-5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Haziran 2017’de bir önceki yıla göre değişimi (puan)

ler dile getirilme sıklığına göre
ele alındığında Haziran 2017’de
firmaların, en çok talep yetersizli-
ğinden şikayet ettiği görülmüştür.
Bu dönemde talep yetersizliğinden
şikayet eden firmaların toplam
içindeki payı yüzde 25’dir. Dile
getirilen diğer kısıtların yüzde-
sel dağılımları sırasıyla şöyledir:
finansal kısıtlar (yüzde 21,5), hava
şartları (yüzde 17,5), materyal
veya ekipman eksikliği (yüzde
12), diğer faktörler (yüzde 10,5),
işgücü eksikliği (yüzde 8). Firma-
ların yüzde 5,5’i ise faaliyetlerini
kısıtlayan hiçbir şey olmadığını
belirtmiştir.

Konya, inşaat sektörüne ilişkin göstergelerde Türkiye’ye kıyasla daha kötü bir performans gös- terdi:

Konya ve Türkiye İnşaat Sektörü
Güven Endeksi Anketi soru-
lar bazında karşılaştırıldığında,
Konya’nın tüm göstergelerde
Türkiye’ye kıyasla daha kötü bir
performans sergilediği göröl-
müştür. Konya inşaat sektörü alt
göstergeler itibarıyla incelen-
diğinde, “geçtiğimiz üç ayda inşaat
faaliyetlerin durumu” ve “mevcut
siparişlerin durumu” göstergelerin-
de bir önceki yıla göre artış olduğu
gözlenmiştir. Diğer tüm gösterge-
lerde düşüş yaşanmıştır.

Slovenya, 1 yılda inşaat sektörü güven endeksini en fazla artıran ülke oldu:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye’nin
inşaat sektörü güven endeksi
değerlerine bakıldığında, Sloven-
ya’nın geçen yılın aynı ayına göre
en fazla artış yaşanan ülke olduğu
görüldü. Slovenya’ya; Malta, Es-
tonya, Macaristan ve Fransa takip
etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş
ise Yunanistan’da yaşandı. Türki-
ye, geçen yıla göre Euro Bölgesi
ve AB-28’e kıyasla daha kötü
performans sergiledi.

Tablo-4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya T0) 06/2016	Konya (Konya T0) 05/2017	Konya (Konya T0) 06/2017	Bir önceki aya göre değişim 06/2017	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 06/2017	Türkiye (TÜİK) 06/2017
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-29,5	-19,4	-27,0	-7,6	2,5	6,1
Mevcut siparişlerinizin (mevsim nor- mallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-35,0	-29,4	-30,5	-1,1	4,5	-28,8
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-2,0	-7,0	-8,5	-1,5	-6,5	9,7
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	7,0	-3,0	-10,0	-7,0	-17,0	12,2
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı iş- lere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-4,0	-7,0	-11,0	-4,0	-7,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-12,5	-18,9	-22,5	-3,6	-10,0	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-27,5	-34,8	-44,5	-9,7	-17,0	

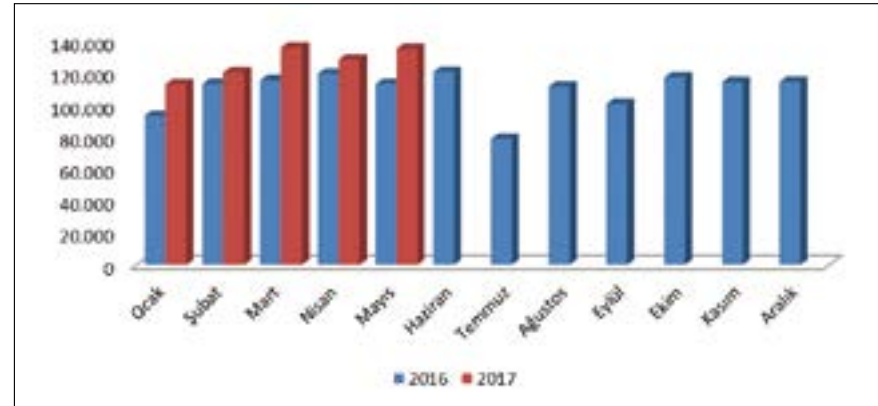
Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Haziran 2016’ya göre)

Ülkeler/ (Puan)	Haziran 2016’ya göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi’ndeki Değişim	Haziran 2017
Slovenya	27,3	19,9
Malta	25,6	15,4
Estonya	25,5	25,4
Macaristan	24,5	13,5
Fransa	24,0	-7,0
Letonya	22,3	-0,4
İspanya	21,7	-23,5
İsveç	15,5	31,5
Lüksemburg	15,1	15,3
Euro Bölgesi-19	15,1	-0,8
Avusturya	14,3	16,6
Almanya	13,0	18,5
Portekiz	12,0	-20,3
AB-28	11,4	-0,7
Hollanda	11,2	24,3

Ülkeler/ (Puan)	Haziran 2016’ya göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi’ndeki Değişim	Haziran 2017
Hırvatistan	9,8	-2,3
Finlandiya	9,5	18,5
Belçika	8,1	-5,8
Danimarka	7,5	2,8
Slovakya	7,5	0,5
Polonya	6,6	-13,4
Çek Cumhuriyet	6,0	-15,7
Türkiye	5,9	-9,6
İtalya	5,4	-14,3
Bulgaristan	2,6	-15,3
Romanya	1,4	-4,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	0,0	-28,1
İngiltere	-1,2	-1,2
Litvanya	-1,6	-19,0
Yunanistan	-15,2	-53,2

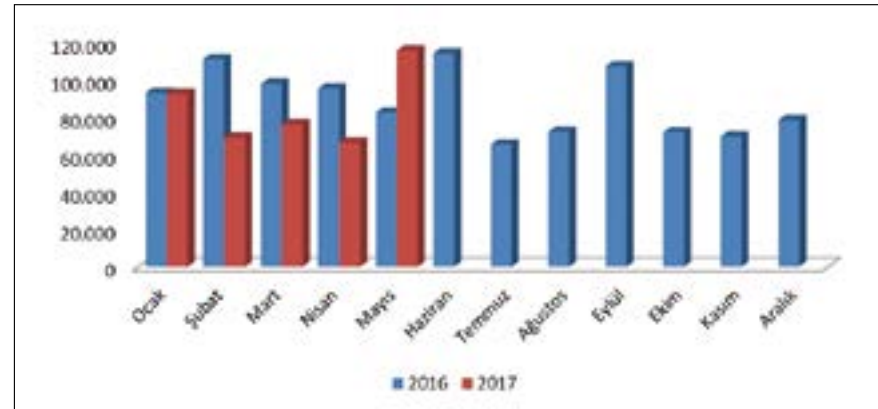
KONYA DIŞ TİCARET
BÜLTENİ

Şekil-1. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2016-2017 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Şekil-2. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2016-2017 (1000\$)

Kaynak: TÜİK

Konya Ticaret Odası (KTO) tarafından Türkiye İstatistik Kurumu'ndan ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan verilere dayalı olarak hazırlanan "Konya Dış Ticaret Bülteni" ile Konya'nın dış ticaret durumu güncel veriler ışığında analiz edilmekte ve Konya ile Türkiye'nin dış ticareti arasında bir kıyaslama yapmak mümkün olmaktadır.

Konya'nın ihracatı geçen aya göre arttı:

Konya'da ihracat 2017 Nisan ayında 128,6 milyon dolar seviyesinde iken 2017 Mayıs ayında bir önceki aya kıyasla yaklaşık 6,8 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla 22 milyon dolar artarak 135,3 milyon dolara yükseldi. Türkiye'nin Mayıs 2017 ihracatı ise 13,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Tablo-1. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (2016-2017) (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	93.447	113.328	115.521	119.732	113.281	120.769	78.810	111.570	100.754	117.296	114.395	114.640
2017	113.161	120.615	136.134	128.556	135.307							

Kaynak: TÜİK

Tablo-2. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (2016-2017) (1000\$)

	İthalat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	93.293	111.360	98.021	95.698	82.766	114.423	65.507	72.416	107.494	72.199	69.925	78.660
2017	92.713	69.351	76.374	66.677	115.788							

Kaynak: TÜİK

Konya'nın ithalatı geçen aya göre arttı:

Nisan 2017'de 67 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Mayıs 2017'de bir önceki aya göre yüzde 73,7, geçen yılın aynı ayına göre de yüzde 39,9 artarak 115,8 milyon dolar seviyesine ulaştı. Türkiye ithalat rakamlarına bakıldığında ise Mayıs 2017'de bir önceki aya göre 3,1 milyar dolarlık bir artış olduğu ve ithalatın 20,9 milyar dolar seviyesine yükseldiği görülmektedir.

2017 Mayıs ayı itibarıyla Konya'nın Türkiye'nin toplam ihracatı ve ithalatından aldığı pay sırasıyla, yüzde 0,99 ve yüzde 0,55 olarak gerçekleşmiştir. Konya'nın Mayıs 2017'deki 251 milyon dolarlık dış ticaret hacmi ise Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 0,73'ünü oluşturmaktadır. Türkiye 2017 Mayıs ayı itibarıyla 7,3 milyar dolarlık dış ticaret açığı verirken, Konya 19 milyon dolarlık dış ticaret fazlası vermiştir. Mayıs ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 65 iken Konya için bu oran yüzde 116 olmuştur.

Konya'nın Mayıs ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 19,4 artarken, Türkiye'nin ihracatı aynı dönemde yüzde 12,5 artmıştır. Öte yandan Konya'nın Mayıs ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 39,9 artarken, Türkiye'nin Mayıs ayı ithalatı da yüzde 21,7 artmıştır. Konya'nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla 2017 Mayıs ayı ithalatında yüzde 73,7'lik bir artış gözlenirken,

Tablo-3. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri - 2017 Mayıs (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat (Mayıs; 2016-2017) Fark (%)	İthalat (Mayıs; 2016-2017) Fark (%)
Türkiye	13.616	20.923	-7.307	34.540	65%	12,5%	21,7%
Konya	135	116	19	251	116%	19,4%	39,9%

Kaynak: TÜİK

Tablo-4. İhracatın Sektörel Dağılımı (Mayıs; 2016-2017)

	Mayıs-İhracat (\$)		Değişim	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Pay (%) - Mayıs 2017
	2017	2016		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	44.713.933	34.936.732	28,0%	33,0%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	24.119.622	18.936.883	27,4%	17,8%
Kakao ve kakao müstahzarları	7.542.096	5.314.871	41,9%	5,6%
Alüminyum ve alüminyumdan esya	7.429.803	7.150.791	3,9%	5,5%
Demir veya çelikten esya	6.422.242	3.176.149	102,2%	4,7%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	5.403.073	9.075.807	-40,5%	4,0%
Süt ürünleri, yumurtalar, doğal bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	5.038.115	5.084.158	-0,9%	3,7%
Plastikler ve mamulleri	5.017.234	5.214.381	-3,8%	3,7%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	2.893.302	3.240.050	-10,7%	2,1%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	2.607.504	1.631.667	59,8%	1,9%
Toplam	135.306.531	113.281.144	19,4%	100,0%

Kaynak: TÜİK

Tablo-5. İhracat Partnerleri (Mayıs -2017)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Irak	17.518.873	13%
2	Almanya	10.345.356	8%
3	Cezayir	7.679.487	6%
4	İtalya	5.131.306	4%
5	İran	5.053.966	4%
6	Ürdün	4.598.031	3%
7	Suudi Arabistan	4.380.029	3%
8	İsrail	3.593.319	3%
9	Mısır	3.592.324	3%
10	İngiltere	3.294.968	2%
	Diğer	70.118.872	52%
	Toplam	135.306.531	100%

Kaynak: TÜİK

Tablo-6. İthalat Partnerleri (Mayıs -2017)

	Partner	İhracat (\$)	Pay
1	Malezya	35.379.778	31%
2	Çin	15.995.056	14%
3	Litvanya	10.722.773	9%
4	Rusya Federasyonu	5.861.560	5%
5	Almanya	5.387.225	5%
6	Macaristan	4.139.742	4%
7	İtalya	3.432.583	3%
8	İspanya	2.991.344	3%
9	Ukrayna	2.344.027	2%
10	Güney Kore	2.308.743	2%
	Diğer	27.225.093	24%
	Toplam	115.787.924	100%

Kaynak: TÜİK

ihracatında da yüzde 5,3'lük bir artış yaşanmıştır. Türkiye'nin bir önceki aya oranla 2017 Mayıs ayı ithalatında yüzde 17,6'lık bir artış gözlenirken, ihracatında da yüzde 5,8'lik bir artış gözlenmiştir.

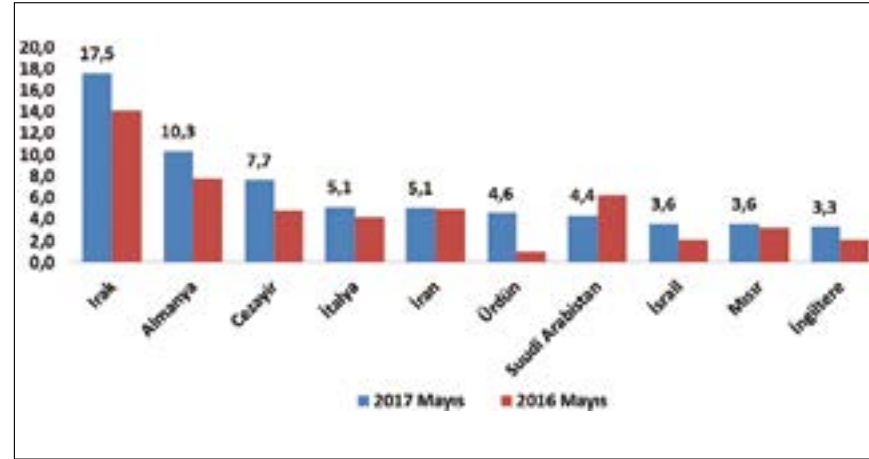
Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2017 Mayıs ayında Konya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 10 sektörde bir önceki aya kıyasla değişiklik olmadığı gözlenmiştir. "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörü 44,7 milyon dolarlık ihracatı ile Mayıs ayında Konya'nın toplam ihracatının yüzde 33'ünü oluşturmaktadır; geçen yılın aynı ayına göre sektörün ihracatı yüzde 28 artmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre listedeki ürünler arasında ihracatı en çok artan ürün grubu "alüminyum ve alüminyumdan eşya" sektörü olmuştur. İhracatı en çok azalan sektör ise, "Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler" sektörü olmuştur.

Konya'nın ithalatında Malezya'nın payı yüzde 31 seviyesinde Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Mayıs 2017'de, ilk sırada 18 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 3 milyon dolar artarak 18 milyon dolara yükselmiştir. Irak, Konya'nın toplam ihracatının yüzde 13'ünü oluşturmaktadır.

Irak'ın ardından 10,3 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Almanya gelmektedir. Almanya'ya yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 3 milyon dolar artmıştır. Konya'nın en fazla ihracat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla, Cezayir, İtalya, İran, Ürdün, Suudi Arabistan, İsrail, Mısır ve İngiltere'dir.

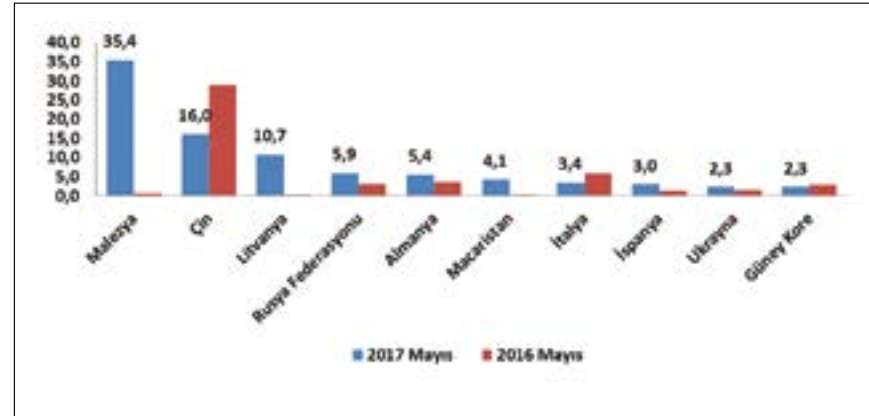

Şekil-3. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Mayıs –2017)

Kaynak: TÜİK

Şekil-4. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı (milyon \$) – İlk 10 Ülke (Mayıs –2017)

Kaynak: TÜİK

Konya, Mayıs ayında en fazla ithalatı ise Malezya'dan yapmıştır. Konya'nın Malezya'ya yaptığı ithalat, yaklaşık 35,4 milyon dolar seviyesindedir ve yapılan toplam ithalatın yüzde 31'ini oluşturmaktadır. Konya'nın Malezya'dan sonra en fazla ithalat yaptığı ülke ise Çin olmuştur. Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat, geçen

yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 45 azalarak 29 milyon dolar seviyesinden, 16 milyon dolar seviyesine gerilemiş ve toplam ithalatın yüzde 14'ünü oluşturmaktadır. Konya'nın en fazla ithalat yaptığı diğer ülkeler sırasıyla Litvanya, Rusya, Almanya, Macaristan, İtalya, İspanya, Ukrayna ve Güney Kore'dir.

Bilim ve Ticaretin Merkezindeki Üniversite

Tıp Fakültesi

Hukuk Fakültesi

Mühendislik Fakültesi

İnşaat Mühendisliği
Makine Mühendisliği
Endüstri Mühendisliği
Bilgisayar Mühendisliği
Mekatronik Mühendisliği
Elektrik - Elektronik Mühendisliği
Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Mühendisliği

İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi

İşletme
Enerji Yönetimi
Lojistik Yönetimi
Uluslararası Ticaret
İslam Ekonomisi ve Finans
Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik

Sosyal ve Beşeri Bilimleri Fakültesi

Tarih
Psikoloji
Sosyoloji
Sosyal Hizmet
Mütercim Tercümanlık (Arapça)

Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi

Resim
Mimarlık
İç Mimarlık
Grafik Tasarım
Geleneksel Türk Sanatları

Sağlık Bilimleri Yüksekokulu

Ebelik
Odyoloji
Hemşirelik
Çocuk Gelişimi
Beslenme ve Diyetetik
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

Adalet Meslek Yüksekokulu

Adalet

Sağlık Hizmetleri MYO

Dişhekimliği
Fizyoterapi
Çocuk Gelişimi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Adli Bilim (Tezli)
Mimarlık (Tezli / Tezsiz)
Mimarlık (Doktora)
İnşaat Mühendisliği (Tezli / Tezsiz)
İnşaat Mühendisliği (Doktora)
Elektrik-Bilgisayar Mühendisliği (Tezli / Tezsiz)

Sosyal Bilimler Enstitüsü

İşletme (Tezli / Tezsiz)
Muhasebe ve Denetim (Tezsiz)
Özel Hukuk (Tezli)
Kamu Hukuku (Tezli)
Uluslararası Ticaret (Tezli)
İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik (Tezli)

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Odyoloji (Tezli)
Çocuk Gelişimi (Tezli / Tezsiz)

ZAHMETSİZ VE LEZZETLİ MANGAL KEYFİ

Özenle seçilmiş ve hazırlanmış 20'den fazla mangal çeşidi, yöresel lezzetler, tava ve güveç alternatifleriyle muhteşem bir akşam yemeği Yatağanlı Osmanağa'da sizleri bekliyor.

KILO İLE
ET MANGAL

YATAĞANLI OSMANAĞA

yatağanlı
Osmanağa®

444 0 346

  /yatağanlıosmanaga

www.yatağanlıosmanaga.com.tr

